

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsete versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► B EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 952/2013,
9. oktoober 2013,
millega kehtestatakse liidu tolliseadustik
(uuesti sõnastatud)
 (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/2339, 14. detsember 2016	L 354	32	23.12.2016
► <u>M2</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/474, 19. märts 2019	L 83	38	25.3.2019
► <u>M3</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/632, 17. aprill 2019	L 111	54	25.4.2019
► <u>M4</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2022/2399, 23. november 2022	L 317	1	9.12.2022

Parandatud:

- C1 Parandus, ELT L 287, 29.10.2013, lk 90 (952/2013)
- C2 Parandus, ELT L 267, 30.9.2016, lk 2 (952/2013)
- C3 Parandus, ELT L 173, 9.7.2018, lk 35 (952/2013)

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL)
nr 952/2013,**

9. oktoober 2013,

millega kehtestatakse liidu tolliseadustik

(uuesti sõnastatud)

SISUKORD

I JAOTIS	ÜLDSÄTTED
<i>1. PEATÜKK</i>	<i>Tollialaste õigusaktide reguleerimisala, tolli missioon ja mõisted</i>
<i>2. PEATÜKK</i>	<i>Isikute õigused ja kohustused seoses tollialaste õigusaktidega</i>
1. Jagu	Teabe esitamine
2. Jagu	Esindamine tolliga suhtlemisel
3. Jagu	Tollialaste õigusaktide kohaldamisega seonduvad otsused
4. Jagu	Volitatud ettevõtja
5. Jagu	Karistused
6. Jagu	Kaebuste esitamine
7. Jagu	Kauba kontrollimine
8. Jagu	Dokumentide ja muu teabe säilitamine ning tasud ja kulud
<i>3. PEATÜKK</i>	<i>Valuuta konverteerimine ja tähtajad</i>
II JAOTIS	TEGURID, MILLE ALUSEL KOHALDATAKSE IMPORDI- JA EKSPORDITOLLIMAKSU NING MUID KAUBAVAHETUSEGA SEONDUVAID MEETMEID
<i>1. PEATÜKK</i>	<i>Ühine tollitariifistik ja kauba tariifne klassifitseerimine</i>
<i>2. PEATÜKK</i>	<i>Kauba päritolu</i>
1. Jagu	Mittesooduspäritolu
2. Jagu	Sooduspäritolu
3. Jagu	Konkreetses kauba päritolu määramine
<i>3. PEATÜKK</i>	<i>Kauba tolliväärtus</i>
III JAOTIS	TOLLIVÕLG JA TAGATISED
<i>1. PEATÜKK</i>	<i>Tollivõla tekkimine</i>
1. Jagu	Tollivõlg impordil
2. Jagu	Tollivõlg ekspordil
3. Jagu	Ühised sätted impordil ja ekspordil tekkiva tollivõla kohta
<i>2. PEATÜKK</i>	<i>Võimaliku või olemasoleva tollivõla tagatis</i>
<i>3. PEATÜKK</i>	<i>Impordi- või eksporditollimaksu summa sissenõudmine, tasumine,</i>

▼B

1. Jagu	Impordi- või eksporditollimaksu summa kindlaksmääramine, tollivõlast teatamine
2. Jagu	Impordi- või eksporditollimaksu summa tasumine
3. Jagu	Tagasimaksmine ja vähendamine
4. PEATÜKK	<i>Tollivõla lõppemine</i>
IV JAOTIS	LIIDU TOLLITERRITOOMILE TOODUD KAUP
1. PEATÜKK	<i>Sisenemise ülddeklaratsioon</i>
2. PEATÜKK	<i>Kauba saabumine</i>
1. Jagu	Kauba toomine liidu tolliterritooriumile
2. Jagu	Kauba esitamine, mahalaadimine ja läbivaatamine
3. Jagu	Kauba ajutine ladustamine
V JAOTIS	TOLLISTAATUSE, KAUBA TOLLIPROTSEDUURILE SUUNAMISE, ÕIGSUSE KONTROLLIMISE, KAUBA VABASTAMISE JA KÕRVALDAMISE ÜLDEESKIRJAD
1. PEATÜKK	<i>Kauba tollistaatus</i>
2. PEATÜKK	<i>Kauba suunamine tolliprotseduurile</i>
1. Jagu	Üldsätted
2. Jagu	Standardtollideklaratsioonid
3. Jagu	Lihtsustatud tollideklaratsioonid
4. Jagu	Kõikide tollideklaratsioonide suhtes kohaldatavad sätted
5. Jagu	Muu lihtsustamine
3. PEATÜKK	<i>Õigsuse kontrollimine ja kauba vabastamine</i>
1. Jagu	Õigsuse kontrollimine
2. Jagu	Kauba vabastamine
4. PEATÜKK	<i>Kauba kõrvaldamine</i>
VI JAOTIS	VABASSE RINGLUSSE LUBAMINE JA IMPORDI-TOLLIMAKSUST VABASTAMINE
1. PEATÜKK	<i>Vabasse ringlusse lubamine</i>
2. PEATÜKK	<i>Imporditollimaksust vabastamine</i>
1. Jagu	Tagasitoodud kaup
2. Jagu	Merekalapüük ja meresaadused

▼B

VII JAOTIS	ERIPROTSEDUURID
1. PEATÜKK	<i>Üldsätted</i>
2. PEATÜKK	<i>Transiit</i>
1. Jagu	Välis- ja sisetransiit
2. Jagu	Liidu transiit
3. PEATÜKK	<i>Ladustamine</i>
1. Jagu	Ühised sätted
2. Jagu	Tolliladustamine
3. Jagu	Vabatsoonid
4. PEATÜKK	<i>Erikasutus</i>
1. Jagu	Ajutine import
2. Jagu	Lõppkasutus
5. PEATÜKK	<i>Töötlemine</i>
1. Jagu	Üldsätted
2. Jagu	Seestöötlemine
3. Jagu	Välistöötlemine
VIII JAOTIS	LIIDU TOLLITERRITOORIUMILT VÄLJAVIIDUD KAUP
1. PEATÜKK	<i>Kauba väljaveole eelnevad formaalsused</i>
2. PEATÜKK	<i>Formaalsused kauba väljaveol</i>
3. PEATÜKK	<i>Eksport ja reeksport</i>
4. PEATÜKK	<i>Väljumise üldeklaratsioon</i>
5. PEATÜKK	<i>Reeksporti teatis</i>
6. PEATÜKK	<i>Eksporditollimaksust vabastamine</i>
IX JAOTIS	ELEKTROONILISED SÜSTEEMID, LIHTSUSTAMINE, VOLITUSTE DELEGEERIMINE, KOMITEEMENETLUS JA LÖPPSÄTTED
1. PEATÜKK	<i>Elektrooniliste süsteemide väljatöötamine</i>
2. PEATÜKK	<i>Lihtsustused tollialaste õigusaktide kohaldamisel</i>
3. PEATÜKK	<i>Volituste delegeerimine ja komiteemenetlus</i>
4. PEATÜKK	<i>Lõppsätted</i>
LISA	VASTAVUSTABEL

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

1. PEATÜKK

Tollialaste õigusaktide reguleerimisala, tolli missioon ja mõisted

Artikkel 1

Reguleerimisese ja -ala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse liidu tolliseadustik („tolliseadustik”), milles sätestatakse liidu tolliterritooriumile toodava või sealt väljaviidava kauba suhtes kohaldatavad üldeeskirjad ja protseduurid.

Ilma et see piiraks rahvusvahelist õigust ja konventsioone ning teistes valdkondades kohaldatavaid liidu õigusakte, kohaldatakse tolliseadustikku ühetaoliselt kogu liidu tolliterritooriumil.

2. Teatavaid tollialaste õigusaktide sätteid võidakse konkreetseid valdkondi reguleerivate õigusaktide või rahvusvaheliste konventsioonide raames kohaldada ka väljaspool liidu tolliterritooriumi.

3. Teatavaid tollialaste õigusaktide sätteid, sealhulgas nendega ette nähtud lihtsustusi, kohaldatakse liidu kaubaga toimuvale kaubavahetusele liidu tolliterritooriumi selliste osade vahel, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2006/112/EÜ või direktiivi 2008/118/EÜ sätteid, ja tolliterritooriumi selliste osade vahel, mille suhtes neid sätteid ei kohaldata, või kaubandusele tolliterritooriumi selliste osade vahel, mille suhtes neid sätteid ei kohaldata.

Artikkel 2

Volituste delegeerimine

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks tollialaste õigusaktide sätted ja nende lihtsustused seoses tollideklaratsiooniga, tollistaatuse tõendamise, liidu sisetransiidiprotseduuri kasutamisega sellisel määral, mil see ei mõjuta asjaomaseid eelarvemeetmeid, mida kohaldatakse artikli 1 lõikes 3 osutatud liidu kaubaga toimuvale kaubavahetusele. Neis õigusaktides võib käsitleda liidu kaubaga toimuva sellise kaubavahetusega seotud eriasjaolusid, mis hõlmavad vaid ühte liikmesriiki.

Artikkel 3

Toll missioon

Toll vastutab eelkõige liidu rahvusvahelise kaubanduse järelevalve eest ning aitab seeläbi kaasa õiglase ja avatud kaubanduse arendamisele, siseturu välisaspektide, ühise kaubanduspoliitika ja liidu muude kaubandusega

▼B

seotud ühiste poliitikate rakendamisele ning üldise tarneahela turvalisuse tagamisele. Toll võtab meetmeid, mille eesmärk on eelkõige järgmine:

- a) kaitsta liidu ja selle liikmesriikide finantshuve;
- b) kaitsta liitu ebaausa ja ebaseadusliku kaubanduse eest, toetades samal ajal seaduslikku ettevõtlust;
- c) tagada liidu ja tema residentide turvalisus ja julgeolek ning keskkonnakaitse, asjakohasel juhul tihedas koostöös teiste ametiasutustega; ning
- d) säilitada sobiv tasakaal tollikontrolli ja seadusliku kaubanduse hõlbustamise vahel.

*Artikkel 4***Tolliterritoorium**

1. Liidu tolliterritooriumi alla kuuluvad järgmised territooriumid koos oma territoriaalvete, sisevete ja õhuruumiga:

- Belgia Kuningriigi territoorium;
- Bulgaaria Vabariigi territoorium;
- Tšehhi Vabariigi territoorium;
- Taani Kuningriigi territoorium, välja arvatud Fääri saared ja Gröönimaa;
- Saksamaa Liitvabariigi territoorium, välja arvatud Helgoland saar ja Büsingeni territoorium (23. novembri 1964. aasta leping Saksamaa Liitvabariigi ja Šveitsi Konföderatsiooni vahel);
- Eesti Vabariigi territoorium;
- Iirimaa territoorium;
- Kreeka Vabariigi territoorium;
- Hispaania Kuningriigi territoorium, välja arvatud Ceuta ja Melilla;
- Prantsuse Vabariigi territoorium, välja arvatud Prantsuse ülemere-maad ja -territooriumid, mille suhtes kohaldatakse ELi toimimise lepingu neljanda osa sätteid;
- Horvaatia Vabariigi territoorium;

▼M2

- Itaalia Vabariigi territoorium, välja arvatud Livigno;

▼B

- Küprose Vabariigi territoorium vastavalt 2003. aasta ühinemisakti sätetele;

▼B

- Läti Vabariigi territoorium;
- Leedu Vabariigi territoorium;
- Luksemburgi Suurhertsogiriigi territoorium;
- Ungari territoorium;
- Malta territoorium;
- Madalmaade Kuningriigi territoorium Euroopas;
- Austria Vabariigi territoorium;
- Poola Vabariigi territoorium;
- Portugali Vabariigi territoorium;
- Rumeenia territoorium;
- Sloveenia Vabariigi territoorium;
- Slovaki Vabariigi territoorium;
- Soome Vabariigi territoorium;
- Rootsi Kuningriigi territoorium; ning
- Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ning Kanalisaarte ja Mani saare territoorium.

2. Järgmisi väljaspool liikmesriikide territooriumi asuvaid territooriume koos nende territoriaalvete, sisevete ja õhuruumiga käsitatakse liidu tolliterritooriumi osana, võttes arvesse nende suhtes kohaldatavaid konventsioone ja lepinguid:

a) PRANTSUSMAA

Monaco territoorium, nagu on määratletud 18. mail 1963 Pariisis alla kirjutatud tollikonventsioonis (Journal officiel de la République française, 27. september 1963, lk 8679);

b) KÜPROS

Ühendkuningriigi suveräänsete baasipiirkondade territooriumid Akrotiris ja Dhekelias, nagu on määratletud 16. augustil 1960 Nikosias alla kirjutatud Küprose Vabariigi asutamislepingus (United Kingdom Treaty Series No 4 (1961) Cmnd. 1252).

Artikkel 5

Mõisted

Käesolevas tolliseadustikus kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „toll” – liikmesriikide tolliasutused, kes vastutavad tollialaste õigusaktide kohaldamise eest, ning muud asutused, kes on siseriikliku õiguse alusel volitatud kohaldama teatavaid tollialaseid õigusakte;

▼B

- 2) „tollialased õigusaktid” – kõigi järgmiste õigusaktide kogum:
- a) tolliseadustik ning liidu või liikmesriigi tasandil vastu võetud seda täiendavad või rakendavad sätted;
 - b) ühine tollitariifistik;
 - c) õigusaktid, millega luuakse liidu tollimaksuvabastuste süsteem;
 - d) tollialaseid sätteid sisaldavad rahvusvahelised lepingud selles ulatuses, kus need on liidus kohaldatavad;

▼M4

- e) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2022/2399 ⁽¹⁾ ning seda täiendavad või rakendavad sätted;

▼B

- 3) „tollikontroll” – tolliasutuste eritoimingud, mille eesmärk on tagada kooskõla tollialaste õigusaktide ja muude õigusaktidega, mis käsitlevad liidu tolliterritooriumi ja sellest territooriumist väljaspool asuvate riikide või territooriumide vahel liikuva kauba sisenemist, väljumist, transiiti, liikumist, ladustamist ja lõppkasutust ning liiduvälise kauba ja lõppkasutusprotseduurile suunatud kauba liidu tolliterritooriumil liikumist ja olemasolu;
- 4) „isik” – füüsiline isik, juriidiline isik ja mis tahes isikute ühendus, kes ei ole juriidiline isik, kuid kes saab liidu või siseriikliku õiguse kohaselt teha õigustoiminguid;
- 5) „ettevõtja” – isik, kes oma majandus- või kutsetegevuse kaudu on seotud tollialaste õigusaktidega hõlmatud tegevustega;
- 6) „tolliesindaja” – isik, kelle teine isik on oma asjaajamisel tolliga määranud teostama tollialaste õigusaktide kohaselt nõutavaid toiminguid ja formaalsusi;
- 7) „risk” – liidu tolliterritooriumi ja väljaspool seda territooriumi asuvate riikide või territooriumide vahel liikuva kauba sisenemisel, väljumisel, transiidil, liikumisel või lõppkasutusel ning liidu tolliterritooriumil liiduvälise kauba olemasolu korral tekkiva olukorra tõenäosus ja mõju, mis:
- a) takistaks liidu või riigisiseste meetmete korrektset kohaldamist;
 - b) kahjustaks liidu ja selle liikmesriikide finantshuve; või
 - c) seaks ohtu liidu ja selle residentide turvalisuse ja julgeoleku, inimeste, loomade või taimede tervise, keskkonna või tarbijad;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. novembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2399, millega luuakse Euroopa Liidu tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond ja muudetakse määrust (EL) nr 952/2013 (ELT L 317, 9.12.2022, lk 1).

▼B

- 8) „tolliformaalsused” – kõik toimingud, mida isik ja tolliasutused peavad tegema tollialaste õigusaktide täitmiseks;
- 9) „sisenemise ülddeklaratsioon” – toiming, millega isik teatab ettenähtud vormis ja korras ning ettenähtud tähtaja jooksul tollile, et kaup tuuakse liidu tolliterritooriumile;
- 10) „väljumise ülddeklaratsioon” – toiming, millega isik teatab ettenähtud vormis ja korras ning ettenähtud tähtaja jooksul tollile, et kaup viiakse liidu tolliterritooriumilt välja;
- 11) „ajutise ladustamise deklaratsioon” – toiming, millega isik teatab ettenähtud vormis ja korras, et kaup on ajutiselt ladustatud;
- 12) „tollideklaratsioon” – toiming, millega isik avaldab ettenähtud vormis ja viisil soovi suunata kaup teatavale tolliprotseduurile, vajaduse korral koos viitega mis tahes erikorra kohaldamiseks;
- 13) „reekspordi deklaratsioon” – toiming, millega isik avaldab ettenähtud vormis ja korras soovi viia liiduvälist kaupa, välja arvatud vabatsooniprotseduuril või ajutisel ladustamisel olevat kaupa, liidu tolliterritooriumilt välja;
- 14) „reekspordi teatis” – toiming, millega isik avaldab ettenähtud vormis ja korras soovi viia vabatsooniprotseduuril või ajutisel ladustamisel olevat liiduvälist kaupa liidu tolliterritooriumilt välja;
- 15) „deklarant” – isik, kes esitab tollideklaratsiooni, ajutise ladustamise deklaratsiooni, sisenemise ülddeklaratsiooni, väljumise ülddeklaratsiooni, reeksporti deklaratsiooni või reeksporti teatise enda nimel, või isik, kelle nimel selline deklaratsioon või teatis esitatakse;
- 16) „tolliprotseduur” – mõni järgmistest protseduuridest, millele võib kaupa vastavalt tolliseadustikule suunata:
 - a) vabasse ringlusse lubamine;
 - b) eriprotseduurid;
 - c) eksport;

▼B

- 17) „ajutine ladustamine” – tolli järelevalve all ajutiselt ladustatud liiduvälise kauba seisund selle tollile esitamise ja selle tolliprotseduurile või reeksportidile suunamise vahepeal;
- 18) „tollivõlg” – isiku kohustus tasuda kehtivate tollialaste õigusaktide kohaselt konkreetsete kaupade suhtes kohaldatava impordi- või eksporditollimaksu summa.
- 19) „võlgnik” – isik, kellel lasub tollivõla tasumise kohustus;
- 20) „importitollimaks” – kauba importimisel tasumisele kuuluv tollimaks;
- 21) „eksportitollimaks” – kauba eksportimisel tasumisele kuuluv tollimaks;
- 22) „tollistaatus” – kauba staatus liidu kauba või liiduvälise kaubana;
- 23) „liidu kaup” – kaup, mis kuulub mõne järgmise kategooria alla:
- a) täielikult liidu tolliterritooriumil saadud kaup, mis ei hõlma väljaspool liidu tolliterritooriumi asuvatest riikidest või territooriumidelt imporditud kaupa;
 - b) väljastpoolt liidu tolliterritooriumi asuvatest riikidest või territooriumidelt liidu territooriumile toodud ja vabasse ringlusse lubatud kaup;
 - c) ainult punktis b osutatud kaubast või punktides a ja b osutatud kaubast liidu tolliterritooriumil saadud või toodetud kaup;
- 24) „liiduvälise kaup” – punktis 23 nimetatud kaup või kaup, mis on kaotanud liidu kauba tollistaatuse;
- 25) „riskijuhtimine” – riski süstemaatiline kindlaksmääramine, sh juhuslike kontrollide abil, ja kõikide ohutegurite vähendamiseks vajalike meetmete rakendamine;
- 26) „kauba vabastamine” – toiming, millega toll teeb kauba kättesaadavaks nende eesmärkide jaoks, mis tulenevad tolliprotseduurist, millele kaup on suunatud;
- 27) „tollijärelevalve” – tolli üldine tegevus tollialaste õigusaktide ja vajaduse korral muude tollijärelevalve alla kuuluva kauba suhtes kohaldatavate normide järgimise tagamiseks;

▼ B

- 28) „tagasimaksmine” – tasutud impordi- või eksporditollimaksu summa tagasimaksmine;
- 29) „vähendamine” – tasumata impordi- või eksporditollimaksu summa tasumise kohustusest vabastamine;
- 30) „töödeldud tooted” – kaup, mis on suunatud töötlemisprotseduurile ning on läbinud töötlemistoimingud;
- 31) „liidu tolliterritooriumil asutatud isik”:
- a) füüsilise isiku puhul isik, kelle peamine elukoht on liidu tolliterritooriumil;
 - b) juriidilise isiku või isikute ühenduse puhul isik, kelle registrijärgne asukoht, peakorter või püsiv tegevuskoht asub liidu tolliterritooriumil;
- 32) „püsiv tegevuskoht” – kindel tegevuskoht, kus on püsivalt olemas nii vajalik inimressurs kui ka vajalikud tehnilised vahendid ja mille kaudu tehakse täielikult või osaliselt isiku tolliga seotud toiminguid;
- 33) „kauba esitamine tollile” – tollile teatamine kauba saabumisest tolliasutusse või muusse kohta, mille toll on selleks määranud või heaks kiitnud, ning kõnealuse kauba kättesaadavaks tegemine tollikontrolli läbiviimiseks;
- 34) „kauba valdaja” – isik, kes on kauba omanik või kellel on samaväärne õigus kauba käsutamiseks, või isik, kellel on kauba üle tegelik kontroll;
- 35) „tolliprotseduuri pidaja”:
- a) isik, kes esitab tollideklaratsiooni või kelle eest kõnealune deklaratsioon on esitatud; või
 - b) isik, kellele on antud üle õigused ja kohustused seoses tolliprotseduuriga;
- 36) „kaubanduspoliitika meetmed” – ühise kaubanduspoliitika osaks olevad mittetariifsed meetmed rahvusvahelist kaubavahetust käsitlevate liidu sätetena;
- 37) „töötlemistoimingud”:
- a) toimingud kaubaga, sealhulgas selle paigaldamine või kokkupanemine või selle sobitamine muu kaubaga;
 - b) kauba töötlemine,

▼B

- c) kauba hävitamine;
 - d) kauba parandamine, sealhulgas selle ennistamine ja kordategemine;
 - e) sellise kauba kasutamine, mida ei leidu töödeldud tootes, aga mis võimaldab või hõlbustab kõnealuse toote tootmist, isegi kui kõnealune kaup täielikult või osaliselt töötlemise käigus ära kasutatakse (tootmise abivahend);
- 38) „tulemimäär” – töödeldud toodete kogus või osakaal, mis on saadud teatava koguse töötlemisprotseduurile suunatud kauba töötlemisest;
- 39) „otsus” – tolli poolt tollialaste õigusaktide alusel tehtud toiming, millega tehakse lahend üksikjuhu suhtes ning millel on õiguslikud tagajärjed asjaomase isiku või asjaomaste isikute jaoks;
- 40) „vedaja” –
- a) sisenemise kontekstis isik, kes toob kauba liidu tolliterritooriumile või vastutab selle liidu tolliterritooriumile toomise eest. Kuid
 - i) kombineeritud veo korral on „vedaja” isik, kes käitab veovahendit, mis pärast liidu tolliterritooriumile toomist liigub aktiivse veovahendina ise;
 - ii) mere- või õhutranspordi puhul, kui laeva lastijaotusklauslid või töövõtuleping on olemas, on „vedaja” isik, kes on sõlminud lepingu ja välja andnud konossementi või lennuveokirja tegelikuks kaubaveoks liidu tolliterritooriumile;
 - b) väljaviimise kontekstis isik, kes viib kauba liidu tolliterritooriumilt välja või vastutab selle liidu tolliterritooriumilt väljaviimise eest. Kuid
 - i) kombineeritud veo korral, kui liidu tolliterritooriumilt väljuv aktiivne veovahend üksnes veab teist veovahendit, mis pärast aktiivse veovahendi saabumist selle sihtkohta hakkab ise liikuma aktiivse veovahendina, tähendab „vedaja” isikut, kes hakkab juhtima seda veovahendit, millest saab aktiivne veovahend siis, kui liidu tolliterritooriumilt lahkuv veovahend on jõudnud oma sihtkohta;

▼B

- ii) mere- või õhutranspordi puhul, kui laeva lastijaotusklauslid või töövõtuleping on olemas, on „vedaja” isik, kes on sõlminud lepingu ja välja andnud konossementi või lennuveokirja tegelikult kauba liidu tolliterritooriumilt väljaveoks;

- 41) „ostukomisjonitasu” – tasu, mida importija maksab esindajale enda esindamise eest kauba ostmisel, mille väärtust määratakse.

2. PEATÜKK

Isikute õigused ja kohustused seoses tollialaste õigusaktidega

1. Jagu

Teabe esitamine*Artikkel 6***Teabe vahetamise ja säilitamise vahendid ning ühised nõuded andmetele**

1. Kogu teabevahetus (nagu deklaratsioonid, taotlused või otsused) tolliasutuste vahel ning ettevõtjate ja tolliasutuste vahel ning sellise teabe tollialaste õigusaktide kohaselt nõutav säilitamine peab toimuma elektroonilisi andmetöötlusvahendeid kasutades.

2. Lõikes 1 osutatud teabe vahetamise ja säilitamise eesmärgil koostatakse ühised nõuded andmetele.

3. Muid teabe säilitamise ja vahetamise vahendeid kui lõikes 1 osutatud elektroonilised andmetöötlusvahendid võib kasutada järgmiselt:

- a) püsivalt, kui see on nõuetekohaselt põhjendatud veoliigi tõttu või kui elektrooniliste andmetöötlusvahendite kasutamine ei ole asjaomaste tolliformaalsuste jaoks sobiv;

- b) ajutiselt, tolliasutuse või ettevõtja arvutisüsteemide ajutise rikke korral;

4. Erandina lõikest 1 võib komisjon erandjuhtudel vastu võtta otsuseid, millega ühel või mitmel liikmesriigil võimaldatakse kasutada muid teabe vahetamise ja säilitamise vahendeid kui elektroonilised andmetöötlusvahendid.

▼B

Otsus teha erand peab olema põhjendatud seda taotleva liikmesriigi konkreetse olukorraga ja erand antakse konkreetseks ajavahemikuks. Erand vaadatakse korrapäraselt läbi ja seda võib pikendada täiendavateks konkreetseteks ajavahemikeks, kui seda taotleb liikmesriik, kellele see on suunatud. Erand tunnistatakse kehtetuks, kui see ei ole enam põhjendatud.

Erand ei mõjuta teabe vahetamist liikmesriigi, kellele see erand on tehtud, ja muude liikmesriikide vahel ega teabe vahetamist ja säilitamist muudes liikmesriikides seoses tollialaste õigusaktide kohaldamisega.

*Artikkel 7***Volituste delegeerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks:

- a) artikli 6 lõikes 2 osutatud ühised andmenõuded, võttes arvesse vajadust täita tollialastes õigusaktides sätestatud tolliformaalsusi ning artikli 6 lõikes 1 osutatud teabe vahetamise ja säilitamise laadi ja eesmärgi;
- b) erijuhud, kus kooskõlas artikli 6 lõike 3 punktiga a võib kasutada muid teabe säilitamise ja vahetamise vahendeid kui elektroonilised andmetöötlusvahendid;
- c) sellise teabe liik ja üksikasjad, mis peab artikli 148 lõikes 4 ja artikli 214 lõikes 1 osutatud arvestuskannetes sisalduma.

*Artikkel 8***Rakendamisolituste andmine**

1. Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks:

- a) vajaduse korral artikli 6 lõikes 2 osutatud andmete ühiste nõuete formaadi ja koodid;
- b) menetluseeskirjad teabe sellise vahetamise ja säilitamise kohta, mis võib toimuda muude kui artikli 6 lõikes 3 osutatud elektrooniliste andmetöötlusvahendite abil.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu otsused artikli 6 lõikes 4 osutatud erandite kohta.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

▼B*Artikkel 9***Registreerumine**

1. Liidu tolliterritooriumil asutatud ettevõtjad registreeruvad tolliasutuses, kes vastutab selle koha eest, kus ettevõtjad on asutatud.
2. Erijuhtudel registreeruvad ettevõtjad, kes ei ole asutatud liidu tolliterritooriumil, tolliasutuses, kes vastutab selle koha eest, kus nad esmakordselt deklaratsiooni esitavad või otsust taotleavad.
3. Isikutelt, kes ei ole ettevõtjad, ei nõuta registreerumist tolliasutuses, kui ei ole teisiti sätestatud.

Kui esimeses lõigus osutatud isikutelt nõutakse registreerumist, kohaldatakse järgmist:

- a) kui nad on asutatud liidu tolliterritooriumil, siis registreeruvad nad tolliasutuses, kes vastutab selle koha eest, kus nad on asutatud;
 - b) kui nad ei ole asutatud liidu tolliterritooriumil, siis registreeruvad nad tolliasutuses, kes vastutab selle koha eest, kus nad esmakordselt deklaratsiooni esitavad või otsust taotleavad;
4. Erijuhtudel tunnistab toll registreerumise kehtetuks.

*Artikkel 10***Volituste delegeerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks:

- a) artikli 9 lõikes 2 osutatud juhud, kui tolliasutuses registreerumist nõutakse ettevõtjatelt, kes ei ole asutatud liidu tolliterritooriumil;
- b) artikli 9 lõike 3 esimeses lõigus osutatud juhud, kui registreerumist tolliasutuses nõutakse isikutelt, kes ei ole ettevõtjad;
- c) artikli 9 lõikes 4 osutatud juhud, kui toll tunnistab registreerumise kehtetuks.

*Artikkel 11***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks artiklis 9 osutatud registreerimise eest vastutava tolliasutuse.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 12***Teabe edastamine ja andmekaitse**

1. Kogu teabe kohta, mida toll oma ülesandeid täites saab ning mis on oma olemuselt konfidentsiaalne või konfidentsiaalsena esitatud, kehtib ametisladuse hoidmise kohustus. Välja arvatud artikli 47 lõikes 2 ja käesoleva lõike teises lõigus sätestatud juhul, ei või pädevad asutused sellist teavet ilma seda esitanud isiku või asutuse selgesõnalise loata avaldada.

Ilma loata on teabe avaldamine siiski lubatud, kui toll on kohustatud või volitatud seda tegema vastavalt kehtivatele, eelkõige andmekaitset käsitlevatele sätetele või seoses kohtumenetlusega.

2. Lõikes 1 osutatud konfidentsiaalset teavet võib edastada väljaspool liidu tolliterritooriumi asuvate riikide või territooriumide tollidele ja muudele pädevatele asutustele tollikoostöö tegemise eesmärgil nende riikide või territooriumidega rahvusvahelise lepingu või liidu ühise kaubanduspoliitika alaste õigusaktide raames.

3. Lõigete 1 ja 2 kohasel teabe mis tahes avaldamisel või edastamisel tuleb tagada andmekaitse piisav tase, mis oleks täielikult kooskõlas kehtivate andmekaitsealaste õigusaktidega.

*Artikkel 13***Lisateabe vahetamine tolliasutuste ja ettevõtjate vahel**

1. Toll ja ettevõtjad võivad, eelkõige riski kindlaksmääramisel ja selle maandamisel tehtava vastastikuse koostöö eesmärgil vahetada teavet, mis ei ole nõutav tollialaste õigusaktide alusel. Kõnealune teabevahetus võib toimuda kirjaliku kokkuleppe alusel ning võib sisaldada tolli juurdepääsu ettevõtjate arvutisüsteemidele.

2. Lõikes 1 osutatud koostöö raames ühe poole poolt teisele poolele esitatud teave on konfidentsiaalne, kui mõlemad pooled ei ole teisiti kokku leppinud.

*Artikkel 14***Tollipoolne teabe esitamine**

1. Iga isik võib taotleda tollilt teavet tollialaste õigusaktide kohaldamise kohta. Selle taotluse võib tagasi lükata juhul, kui see ei puuduta tegelikult kavandatava rahvusvahelise kaubavahetusega seotud tegevust.

▼B

2. Toll on pidevalt kontaktis ettevõtjatega ja teiste rahvusvahelise kaubavahetusega seotud asutustega. Toll edendab läbipaistvust, tehes tollialased õigusaktid, üldised haldusotsused ja taotluse vormid interneti kaudu vabalt ja võimaluse korral tasuta kättesaadavaks.

*Artikkel 15***Teabe esitamine tollile**

1. Kõik tolliformaalsuste või -kontrolli teostamisega otseselt või kaudselt seotud isikud esitavad tollile viimase taotluse korral ettenähtud tähtaja jooksul ja asjakohases vormis kõik vajalikud dokumendid ja kogu vajaliku teabe ning osutavad tollile nende formaalsuste või selle kontrolli lõpuleviimiseks kogu vajalikku abi.

2. Asjaomane isik vastutab tollideklaratsiooni, ajutise ladustamise deklaratsiooni, sisenemise ülddeklaratsiooni, väljumise ülddeklaratsiooni, reekspordi deklaratsiooni või reekspordi teatist tollile esitades või loa või mõne muu otsuse kohta taotlust esitades kõige järgmise eest:

- a) deklaratsioonis, teatises või taotluses esitatud teabe õigsus ja täielikkus;
- b) koos deklaratsiooni, teatise või taotlusega esitatavate dokumentide autentsus, õigsus ja kehtivus;
- c) asjakohasel juhul kõnealuse kauba teatavale tolliprotseduurile suunamisega või lubatud toimingute tegemisega seotud kõikide kohustuste täitmine.

Esimest lõiku kohaldatakse ka tolli poolt nõutava või tollile antava mis tahes teabe mis tahes muus vormis andmise suhtes.

Kui deklaratsioon, teatis, taotlus või teave esitatakse artiklis 18 osutatud asjaomase isiku tolliesindaja poolt, on käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud kohustused siduvad ka tolliesindaja suhtes.

*Artikkel 16***Elektroonilised süsteemid**

1. Liikmesriigid teevad komisjoniga koostööd, et kooskõlas tolliseadustikuga töötada välja, hooldada ja rakendada elektroonilisi süsteeme teabe vahetamiseks tolliasutuste vahel ja komisjoniga ning selle teabe säilitamiseks.

2. Liikmesriigid, kellele on tehtud artikli 6 lõike 4 kohane erand, ei pea selle erandi raames välja töötama, hooldama ja rakendama käesoleva artikli lõikes 1 osutatud elektroonilisi süsteeme.

▼B*Artikkel 17***Rakendamisvolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks artikli 16 lõikes 1 osutatud elektrooniliste süsteemide väljatöötamise, hooldamise ja rakendamise tehnilise korra.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Jagu

Esindamine tolliga suhtlemisel*Artikkel 18***Tolliesindaja**

1. Iga isik võib määrata tolliesindaja.

Kõnealune esindamine võib olla kas otsene, mille puhul tolliesindaja tegutseb teise isiku nimel ja eest, või kaudne, mille puhul tolliesindaja tegutseb enda nimel, kuid teise isiku eest.

2. Tolliesindaja peab olema asutatud liidu tolliterritooriumil.

Kui ei ole ette nähtud teisiti, ei nõuta selle nõude täitmist, kui tolliesindaja tegutseb selliste isikute eest, kes ei pea olema asutatud liidu tolliterritooriumil.

3. Liikmesriigid võivad kooskõlas liidu õigusega määrata kindlaks tingimused, mille kohaselt tolliesindaja võib osutada teenuseid liikmesriigis, kus ta on asutatud. Ilma et see piiraks asjaomase liikmesriigi poolt vähem rangete kriteeriumide kohaldamist, on tolliesindajal, kes täidab artikli 39 punktides a–d sätestatud kriteeriume, õigus osutada selliseid teenuseid muus liikmesriigis kui selles liikmesriigis, kus ta on asutatud.

4. Liikmesriigid võivad kohaldada lõike 3 esimese lause kohaselt kindlaks määratud tingimusi tolliesindajatele, kes ei ole asutatud liidu tolliterritooriumil.

*Artikkel 19***Volitamine**

1. Tolliga suheldes peab tolliesindaja teatama, et ta tegutseb esindatava isiku eest, ja seda, kas esindamine on otsene või kaudne.

▼B

Isik, kes ei teata, et ta tegutseb tolliesindajana, või kes teatab, et ta tegutseb tolliesindajana, ilma et ta oleks volitatud seda tegema, loetakse tegutsevaks enda nimel ja enda arvel.

2. Toll võib nõuda isikult, kes teatab, et ta tegutseb tolliesindajana, tõendite esitamist esindatava isiku volituse olemasolu kohta.

Erijuhtudel ei nõua toll selliste tõendite esitamist.

3. Toll ei nõua, et korrapäraselt toiminguid ja formaalsusi täitev tolliesindajana tegutsev isik esitaks iga kord tõendeid oma volituste olemasolu kohta, tingimusel et selline isik on võimeline esitama selliseid tõendeid tolli nõudmisel.

*Artikkel 20***Volituste delegeerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks:

- a) juhud, kui artikli 18 lõike 2 teises lõigus osutatud vabastust ei kohaldata;
- b) juhud, kui toll ei nõua artikli 19 lõike 2 esimeses lõigus osutatud volituse tõendeid.

*Artikkel 21***Rakendamisvolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks artikli 18 lõikes 3 osutatud õiguse andmist ja tõendamist käsitlevad menetluseeskirjad.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Jagu

Tollialaste õigusaktide kohaldamisega seonduvad otsused*Artikkel 22***Taotluse alusel tehtavad otsused**

1. Isik, kes esitab taotluse tollialaste õigusaktide kohaldamisega seonduva otsuse saamiseks, peab esitama kogu teabe, mida pädevad tolliasutused sellise otsuse tegemiseks vajavad.

▼B

Otsuse saamiseks võivad taotluse esitada ka mitu isikut ning otsuse võib teha ka mitme isiku kohta vastavalt tollialaste õigusaktidega ettenähtud tingimustele.

Pädev tolliasutus on selle koha tolliasutus, kus hoitakse taotleja tollialast kesket raamatupidamist või kus see on kättesaadav ning kus vähemalt osa otsusega hõlmatud tegevusest ellu viiakse, kui ei ole sätestatud teisiti.

2. Tolliasutused kontrollivad viivitamata ja hiljemalt 30 päeva jooksul otsuse tegemise taotluse kättesaamisest, kas tingimused selle taotluse aktsepteerimiseks on täidetud.

Kui toll teeb kindlaks, et taotlus sisaldab kogu teavet, mis on vajalik otsuse tegemiseks, teatab ta selle aktsepteerimisest taotlejale esimeses lõigus osutatud ajavahemiku jooksul.

3. Pädev tolliasutus teeb lõikes 1 osutatud otsuse ja teatab sellest taotlejale viivitamata ning hiljemalt 120 päeva jooksul taotluse aktsepteerimise kuupäevast, kui ei ole sätestatud teisiti.

Kui tollil ei ole võimalik tähtajaks otsust teha, teatab ta taotlejale sellest enne kõnealuse tähtaja möödumist, esitades põhjused ja määrates uue tähtaja, mida ta peab otsuse tegemiseks vajalikuks. See uus tähtaeg ei tohi ületada 30 päeva, kui ei ole ette nähtud teisiti.

Ilma et see piiraks teise lõigu kohaldamist, võib toll pikendada tollialaste õigusaktide kohaselt otsuse tegemiseks ettenähtud tähtaega, kui taotleja palub ajapikendust kohanduste tegemiseks, et tagada tingimuste ja kriteeriumide täitmine. Sellistest kohandustest ja nende tegemiseks vajalikkust täiendavast tähtajast teatatakse tollile, kes otsustab tähtaja pikendamise üle.

4. Kui otsuses või tollialastes õigusaktides ei ole sätestatud teisiti, jõustub otsus kuupäeval, mil taotleja selle kätte saab või mil see loetakse kättesaaduks. Toll täidab vastuvõetud otsuseid sellest kuupäevast alates, välja arvatud artikli 45 lõikes 2 sätestatud juhtudel.

5. Kui tollialastes õigusaktides ei ole sätestatud teisiti, kehtib otsus ajalise piiranguta.

6. Enne sellise otsuse tegemist, mis võib kahjustada taotlejat, peab toll esitama oma otsuse aluseks olevad põhjendused taotlejale, kellele antakse võimalus väljendada oma seisukoht ettenähtud ajavahemiku jooksul alates kuupäevast, mil ta need põhjendused kätte saab või mil see loetakse kättesaaduks. Pärast kõnealuse ajavahemiku lõppemist tehakse otsus taotlejale asjakohases vormis teatavaks.

▼B

Esimest lõiku ei kohaldata ühelgi järgmisel juhul:

- a) kui tegemist on artikli 33 lõikes 1 osutatud otsusega;
- b) artikli 56 lõike 4 esimeses lõigus osutatud juhul, kui keeldutakse tariifikvoodi kasutamise lubamisest, kui kõnealuse tariifikvoodi maht on saavutatud;
- c) kui see on vajalik seoses liidu ja tema residentide turvalisust ja julgeolekut, inimeste, loomade või taimede tervist, keskkonda või tarbijaid ähvardava ohu laadi või suurusega;
- d) kui otsuse eesmärk on tagada teise otsuse rakendamine, mille suhtes on kohaldatud esimest lõiku, ilma et see piiraks asjaomase liikmesriigi õigusaktide kohaldamist;
- e) kui see mõjutaks pettuse vastu võitlemiseks algatatud uurimisi;
- f) muudel erijuhtudel.

7. Taotlejat kahjustavas otsuses esitatakse selle aluseks olevad põhjendused ja viidatakse artiklis 44 sätestatud kaebuse esitamise õigusele.

*Artikkel 23***Taotluse alusel tehtavate otsuste haldamine**

1. Otsuse saaja täidab otsusest tulenevaid kohustusi.
2. Otsuse saaja teatab tollile viivitamata kõikidest asjaoludest, mis ilmnevad pärast otsuse tegemist ja võivad mõjutada otsuse kehtivust või sisu.
3. Piiramata teiste valdkondade normide kohaldamist, milles on sätestatud juhud, mille korral otsused on kehtetud või muutuvad tühi- seks, võib tolliasutus, kes otsuse tegi, selle igal ajal tühistada, seda muuta või selle kehtetuks tunnistada, kui see ei ole vastavuses tollialaste õigusaktidega.
4. Erijuhtudel teeb toll järgmist:
 - a) hindab otsuse ümber;
 - b) peatab otsuse, mida ei tule tühistada, kehtetuks tunnistada või muuta.

▼B

5. Toll teostab järelevalvet tingimuste ja kriteeriumide üle, mida otsuse saaja peab täitma. Samuti teostab toll järelevalvet sellest otsusest tulenevate kohustuste täitmise üle. Kui otsuse saaja on asutatud vähem kui kolm aastat tagasi, teostab toll esimese aasta jooksul pärast otsuse tegemist põhjalikku järelevalvet.

*Artikkel 24***Volituste delegeerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks:

- a) erandid artikli 22 lõike 1 kolmandast lõigust;
- b) tingimused artikli 22 lõikes 2 osutatud taotluse aktsepteerimiseks;
- c) tähtaeg, mille jooksul tuleb teha konkreetne otsus, sealhulgas selle tähtaja võimalik pikendamine kooskõlas artikli 22 lõikega 3;
- d) artikli 22 lõikes 4 osutatud juhud, kui otsus jõustub kuupäeval, mis on erinev kuupäevast, mil taotleja selle kätte saab või mil see loetakse kättesaaduks;
- e) artikli 22 lõikes 5 osutatud juhud, kui otsus ei kehti ajalise piiranguta;
- f) artikli 22 lõike 6 esimeses lõigus osutatud tähtaja kestus;
- g) artikli 22 lõike 6 teise lõigu punktis f osutatud erijuhud, kui taotlejale ei anta võimalust väljendada oma seisukohta;
- h) eeskirjad otsuste ümberhindamise ja peatamise kohta kooskõlas artikli 23 lõikega 4 ning vastavad juhud.

*Artikkel 25***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks menetluseeskirjad:

- a) artikli 22 lõigetes 1 ja 2 osutatud otsuse tegemise taotluse esitamise ja aktsepteerimise kohta;
- b) artiklis 22 osutatud otsuse tegemise, sealhulgas vajaduse korral asjaomaste liikmesriikidega konsulteerimise kohta;

▼B

c) otsuse üle järelevalve teostamise kohta vastavalt artikli 23 lõikele 5.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 26***Otsuste kehtivus kogu liidu piires**

Kui otsuse mõju ei ole piiratud ühe või mitme liikmesriigiga, kehtivad tollialaste õigusaktide kohaldamisega seotud otsused kogu liidu tolliterritooriumil.

*Artikkel 27***Soodsate otsuste tühistamine**

1. Toll tühistab otsuse saajale soodsa otsuse, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) otsus tehti ebaõige või puuduliku teabe alusel;
- b) otsuse saaja teadis või oleks pidanud teadma, et teave oli ebaõige või puudulik;
- c) õige ja täieliku teabe korral oleks otsus olnud teistsugune.

2. Otsuse saajale teatatakse otsuse tühistamisest.

3. Kui kooskõlas tollialaste õigusaktidega ei ole otsuses sätestatud teisiti, loetakse otsus tühiseks algse otsuse jõustumise kuupäevast.

*Artikkel 28***Soodsate otsuste kehtetuks tunnistamine ja muutmise**

1. Soodne otsus tunnistatakse kehtetuks või seda muudetakse, välja arvatud artiklis 27 osutatud juhtudel:

- a) kui üks või mitu sellise otsuse tegemiseks vajalikku tingimust olid täitmata või ei ole enam täidetud; või
- b) otsuse saaja taotlusel.

2. Kui ei ole sätestatud teisiti, võib mitmele isikule suunatud soodsa otsuse kehtetuks tunnistada ainult selle isiku suhtes, kes ei täida asjaomase otsuse raames kehtestatud kohustusi.

3. Otsuse saajale teatatakse otsuse kehtetuks tunnistamisest või muutmisest.

4. Artikli 22 lõiget 4 kohaldatakse otsuse kehtetuks tunnistamise või muutmise suhtes.

▼B

Kui aga otsuse saaja õigustatud huvi seda nõuab, võib toll erandjuhtudel kehtetuks tunnistamise otsuse või tehtud muudatuse jõustumise kuupäeva kuni ühe aasta võrra edasi lükata. See kuupäev märgitakse kehtetuks tunnistamise või muutmise otsusesse.

*Artikkel 29***Eelneva taotluseta tehtavad otsused**

Artikli 22 lõigete 4, 5, 6 ja 7, artikli 23 lõike 3 ning artiklite 26, 27 ja 28 sätteid kohaldatakse ka nende otsuste suhtes, mis toll on teinud ilma asjaomase isiku eelneva taotluseta, välja arvatud juhul, kui toll tegutseb kohtuorganina.

*Artikkel 30***Tolliprotseduurile suunatud või ajutiselt ladustatud kauba suhtes t ehtud otsustele kohaldatavad piirangud**

Välja arvatud juhul, kui asjaomane isik seda taotleb, ei mõjuta soodsa otsuse kehtetuks tunnistamine, muutmine või peatamine sellist kaupa, mis oli kehtetuks tunnistatud, muudetud või peatatud otsusega kehtetuks tunnistamise, muutmise või peatamise hetkeks juba tolliprotseduurile suunatud või ajutiselt ladustatud ja mille suhtes seda protseduuri endiselt kohaldatakse.

*Artikkel 31***Volituste delegeerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks:

- a) artikli 28 lõikes 2 osutatud juhud, kus mitmele isikule suunatud soodsa otsuse võib kehtetuks tunnistada ka muude isikute suhtes kui see isik, kes ei täida asjaomase otsuse raames kehtestatud kohustusi;
- b) erandjuhud, kus toll võib artikli 28 lõike 4 teise lõigu kohaselt kehtetuks tunnistamise otsuse või tehtud muudatuse jõustumise kuupäeva edasi lükata.

*Artikkel 32***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks soodsate otsuste tühistamise, kehtetuks tunnistamise või muutmise menetluseeskirjad.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B*Artikkel 33***Siduva informatsiooniga seonduvad otsused**

1. Taotluse alusel teeb toll siduva tariifiinformatsiooniga seonduvaid otsuseid („STI-otsus”) või siduva päritoluinformatsiooniga seonduvaid otsuseid („SPI-otsus”).

Sellist taotlust ei aktsepteerita mis tahes järgmisel asjaolul:

- a) kui otsuse saaja esitab või on juba esitanud sama kauba suhtes taotluse samale või teisele tolliasutusele või kui seda tehakse või on juba tehtud tema eest, ning SPI-otsuse puhul samadel tingimustel, mis on päritolustaatuse omandamise aluseks;
- b) kui taotlus ei ole seotud STI- või SPI-otsuse mis tahes kavandatava kasutamisega või tolliprotseduuri mis tahes kavandatava kasutamisega.

2. STI- või SPI-otsused on siduvad ainult kauba tariifse klassifitseerimise või päritolu määramise osas:

- a) tollile otsuse saaja suhtes üksnes seoses kaubaga, mille puhul tolliformaalsused viiakse lõpule pärast otsuse jõustumise kuupäeva.
- b) otsuse saajale tolli suhtes üksnes alates kuupäevast, kui isik saab teatise otsuse kohta või kui see teatis loetakse isiku poolt kättesaaduks.

3. STI- või SPI-otsused kehtivad kolm aastat alates otsuse jõustumise kuupäevast.

4. Konkreetse tolliprotseduuri raames STI- või SPI-otsuse kohaldamiseks peab otsuse saaja suutma tõendada järgmist:

- a) STI-otsuse puhul seda, et deklareeritud kaup vastab täies ulatuses otsuses kirjeldatud kaubale;
- b) SPI-otsuse puhul seda, et asjaomane kaup ja selle päritolustaatuse omandamise aluseks olevad tingimused vastavad täies ulatuses otsuses kirjeldatud kaubale ja tingimustele.

*Artikkel 34***Siduva informatsiooniga seonduvate otsuste haldamine**

1. STI-otsuse kehtivus lõppeb enne artikli 33 lõikes 3 osutatud tähtaja lõppu, kui see ei vasta enam õigusaktidele, tulenevalt ühest järgmisest:

- a) artikli 56 lõike 2 punktides a ja b osutatud nomenklatuuride muudatuse vastuvõtmine;

▼B

b) artikli 57 lõikes 4 osutatud meetmete võtmine,

jõustudes sellise muudatuse või selliste meetmete kohaldamise kuupäeval.

2. SPI-otsuse kehtivus lõppeb enne artikli 33 lõikes 3 osutatud tähtaja lõppu ühel järgmistest juhtudest:

a) kui liit võtab vastu määruse või sõlmib lepingu ja see muutub liidus kohaldatavaks ning otsus ei vasta enam seeläbi kehtestatud õigusaktidele, kusjuures kehtivus lõppeb kõnealuse määruse või lepingu kohaldamise kuupäeval;

b) kui see ei ole enam kooskõlas Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) poolt vastu võetud päritolureeglite lepinguga või selle lepingu tõlgendamiseks vastu võetud selgitavate märkuste või päritoluarvamusega, kusjuures kehtivus lõppeb nende *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

3. STI- või SPI-otsuste kehtivusaeg ei lõppe tagasiulatuvalt.

4. Erandina artikli 23 lõikest 3 ja artiklist 27 tühistatakse STI- ja SPI-otsused, kui need põhinevad taotlejatelt saadud ebaõigel või puudulikul teabel.

5. STI- ja SPI-otsused tunnistatakse kehtetuks vastavalt artikli 23 lõikele 3 ja artiklile 28. Selliseid otsuseid ei tunnistata aga kehtetuks otsuse saaja taotlusel.

6. STI- ja SPI-otsuseid ei saa muuta.

7. Toll tunnistab STI-otsused kehtetuks ühel järgmistest juhtudest:

a) kui nad ei vasta enam ühegi artikli 56 lõike 2 punktides a ja b osutatud nomenklatuuri tõlgendusele, tulenevalt:

i) nõukogu 23. juuli 1987. aasta määruse (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta,⁽¹⁾ artikli 9 lõike 1 punkti a teises taandes osutatud selgitavatest märkustest, alates nende *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäevast;

ii) Euroopa Liidu Kohtu otsusest, alates selle otsuse resolutiivosa *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäevast;

⁽¹⁾ EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1.

▼B

iii) klassifitseerimise otsustest või klassifitseerimise arvamustest või muudatustest kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi nomenklatuuri selgitavates märkustes, mis on vastu võetud 15. detsembril 1950 Brüsselis sõlmitud Tollikoostöö Nõukogu asutamiskonventsiooniga asutatud organisatsiooni poolt, ning mis jõustuvad alates komisjoni teatise *Euroopa Liidu Teataja C*-seerias avaldamise kuupäevast; või

b) muudel erijuhtudel.

8. SPI-otsused tunnistatakse kehtetuks:

a) kui nad ei ole enam kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu otsusega, alates selle otsuse resolutiivosa *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäevast; või

b) muudel erijuhtudel.

▼M2

9. Kui STI- või SPI-otsus kaotab löike 1 punkti b või löike 2 kohaselt kehtivuse või tunnistatakse löike 5, 7 või 8 kohaselt kehtetuks, võib STI- või SPI-otsust sellegipoolest kasutada siduvate lepingute puhul, mis rajanesid kõnealusel otsusel ja sõlmiti enne selle kehtivuse lõppemist või kehtetuks tunnistamist. Seda pikendatud kasutamist ei kohaldata juhul, kui SPI-otsus on tehtud eksporditava kauba suhtes.

▼B

Esimeses lõigus osutatud pikendatud kasutamise kohaldamise aeg ei või ületada kuut kuud alates STI- või SPI-otsuse kehtivuse lõppemise või kehtetuks tunnistamise kuupäevast. Siiski võib artikli 57 lõikes 4 või artiklis 67 osutatud meetmega välistada sellise pikendatud kasutamise või sätestada lühema ajavahemiku. Selliste toodete puhul, mille kohta tolliformaaluste läbiviimise ajal esitatakse impordi- või ekspordisertifikaat, asendatakse kuuekuuline ajavahemik sertifikaadi kehtivusajaga.

STI- või SPI-otsuse pikendatud kasutamise rakendamiseks esitab otsuse saaja otsuse teinud tolliasutusele 30 päeva jooksul alates selle kehtivuse lõppemise või kehtetuks tunnistamise kuupäevast taotluse, milles on esitatud kogused, mille suhtes taotletakse pikendatud kasutamise aega, ning liikmesriik või liikmesriigid, kus kaup pikendatud kasutamise aja jooksul vormistatakse. Kõnealune tolliasutus teeb pikendatud kasutamise kohta otsuse ning teavitab sellest otsuse saajat viivitamatult ja hiljemalt 30 päeva jooksul alates kuupäevast, mil ta sai nimetatud otsuse tegemiseks kogu vajaliku teabe.

10. Komisjon teavitab tolliasutusi, kui:

a) STI- ja SPI-otsuste tegemine on peatatud kaupade suhtes, mille nõuetekohane ja ühtlustatud tariifne klassifitseerimine või päritolu määramine ei ole tagatud; või

b) punktis a osutatud peatamine on tagasi võetud.

▼B

11. Selleks et tagada nõuetekohane ja ühtlustatud tariifne klassifitseerimine või kauba päritolu määramine, võib komisjon võtta vastu otsuseid, milles liikmesriikidelt nõutakse STI- või SPI-otsuste kehtetuks tunnistamist.

*Artikkel 35***Otsused muude teguritega seotud siduva informatsiooni kohta**

Erijuhtudel teeb toll taotluse alusel otsuseid siduva informatsiooni kohta, mis käsitleb muid II jaotises osutatud tegureid, mille alusel kohaldatakse impordi- või eksporditollimaksu ning muid kaubavahetusega seonduvaid meetmeid.

*Artikkel 36***Volituste delegeerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks:

- a) artikli 34 lõike 7 punktis b ja artikli 34 lõike 8 punktis b osutatud erijuhud, kui STI- ja SPI-otsused tunnistatakse kehtetuks;
- b) artiklis 35 osutatud juhud, kui võetakse vastu otsuseid seoses siduva informatsiooniga, mis käsitleb muid tegureid, mille alusel kohaldatakse impordi- või eksporditollimaksu ning muid kaubavahetusega seonduvaid meetmeid.

*Artikkel 37***Rakendamisolituste andmine**

- 1. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu menetluseeskirjad:

▼C3

- a) STI- või SPI-otsuse kasutamise kohta pärast selle kehtivuse lõppemist või kehtetuks tunnistamist kooskõlas artikli 34 lõikega 9;

▼B

- b) mille kohaselt komisjon teavitab tolli kooskõlas artikli 34 lõike 10 punktidega a ja b;
- c) artiklis 35 osutatud ja artikli 36 lõike b kohaselt kindlaks määratud otsuste kasutamise kohta pärast nende kehtivuse lõppemist;
- d) artiklis 35 osutatud ja artikli 36 lõike b kohaselt kindlaks määratud otsuste peatamise ning peatamisest või peatamise tagasivõtmisest tollile teatamise kohta.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B

2. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu otsused, milles nõutakse, et liikmesriigid tunnistaksid kehtetuks:

- a) artikli 34 lõikes 11 osutatud otsused;
- b) artiklis 35 osutatud otsused ja mis on kindlaks määratud artikli 36 lõike b kohaselt.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Kui artikli 285 lõikes 1 osutatud komitee arvamus tuleb saada kirjaliku menetluse teel, kohaldatakse artikli 285 lõiget 6.

4. Jagu

Volitatud ettevõtja

Artikkel 38

Taotlemine ja lubamine

1. Ettevõtja, kes on asutatud liidu tolliterritooriumil ja vastab artiklis 39 sätestatud kriteeriumidele, võib esitada taotluse volitatud ettevõtja staatuse saamiseks.

Vajaduse korral pärast konsulteerimist teiste pädevate asutustega annab toll kõnealuse staatuse, mille üle peetakse järelevalvet.

2. Volitatud ettevõtja staatus hõlmab järgmist liiki lube:

- a) tollialaseid lihtsustusi kasutava volitatud ettevõtja luba, mis võimaldab loa omanikul kasutada teatavaid lihtsustusi vastavalt tollialastele õigusaktidele; või
- b) volitatud ettevõtja luba turvalisuse ja julgeoleku kohta, mis lubab loa omanikul kasutada turvalisuse ja julgeolekuga seonduvaid hõlbustusi.

3. Lõikes 2 osutatud mõlemat liiki lube võib omada korraga.

4. Kõikide liikmesriikide tollid tunnustavad artiklitele 39, 40 ja 41 vastavat volitatud ettevõtja staatust.

5. Tollialaseid lihtsustusi kasutava volitatud ettevõtja staatuse tunnustamise alusel ja tingimusel, et tollialastes õigusaktides sätestatud konkreetset tüüpi lihtsustusega seotud nõuded on täidetud, lubab toll ettevõtjal seda lihtsustust kasutada. Toll ei kontrolli uuesti selliseid kriteeriume, mida kontrolliti juba tollialaseid lihtsustusi kasutava volitatud ettevõtja staatuse andmisel.

▼B

6. Vastavalt antud loa liigile koheldakse lõikes 2 osutatud volitatud ettevõtjat tollikontrolli osas muudest ettevõtjatest soodsamalt, muu hulgas tehakse vähem läbivaatusi ja dokumendipõhiseid kontrolle.

7. Toll annab volitatud ettevõtja staatusest tulenevaid eeliseid väljaspool liidu tolliterritooriumi asuvates riikides või territooriumidel asutatud isikutele, kes täidavad nende riikide või territooriumide asjakohastes õigusaktides kindlaks määratud tingimusi ja kohustusi, kui liit tunnustab selliseid tingimusi ja kohustusi samaväärsetena nende tingimuste ja kohustustega, mida kohaldatakse liidu tolliterritooriumil asutatud ettevõtjatele. Selline eeliste andmine põhineb vastastikkuse põhimõttel, kui liit ei otsusta teisiti, ja seda toetab rahvusvaheline leping või liidu ühise kaubanduspoliitika alased õigusaktid.

*Artikkel 39***Staatuse andmine**

Volitatud ettevõtja staatuse andmise aluseks on järgmised kriteeriumid:

- a) tolli- ja maksuõigusaktide mis tahes tõsiste rikkumiste ja korduvate rikkumiste puudumine, sealhulgas taotleja majandustegevusega seotud raskete kuritegude puudumine;
- b) taotleja tõendus, et ta on võimeline oma tegevust ja kaubavoogu kõrgetasemeliselt haldama, kasutades asjakohast tollikontrolli võimaldavat äri- ja vajaduse korral ka veoandmete haldamise süsteemi;
- c) maksevõime, mis loetakse tõendatuks, kui taotlejal on hea finants seisund, mis võimaldab tal oma kohustusi täita, võttes vajalikul määral arvesse asjaomase äritegevuse eripära.
- d) artikli 38 lõike 2 punktis a osutatud loa korral läbiviidava tegevusega otseselt seotud praktilised pädevusstandardid või kutsevalifikatsioon; ning
- e) seoses artikli 38 lõike 2 punktis b osutatud loaga turvalisus- ja julgeolekustandardid, mis loetakse vastavaks, kui volitatud ettevõtja staatuse taotleja näitab, et ta on võtnud asjakohased meetmed rahvusvahelise tarneahela turvalisuse ja julgeoleku tagamiseks, sealhulgas füüsilise puutumatus ja juurdepääsukontrolli, logistiliste protsesside ja teatavat liiki kauba käsitlemise ning personali ja äripartnerite tuvastamise valdkonnas.

▼B*Artikkel 40***Volituste delegerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks:

- a) artikli 38 lõike 2 punktis a osutatud lihtsustused;
- b) artikli 38 lõike 2 punktis b osutatud hõlbustused;
- c) artikli 38 lõikes 6 osutatud soodsam kohtlemine.

*Artikkel 41***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon võtab rakendusaktidega vastu artiklis 39 osutatud kriteeriumide rakendamise korra.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

5. Jagu

Karistused*Artikkel 42***Karistuste kohaldamine**

1. Iga liikmesriik sätestab karistused tollialaste õigusaktide täitmatajätmise eest. Need karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

2. Halduskaristuse kohaldamisel võib see muu hulgas olla ühes või mõlemas järgmises vormis:

- a) tolli poolt määratud rahaträhv, sealhulgas kriminaalkaristuse asemel kohaldatav trahv;
- b) asjaomasele isikule antud mis tahes lubade kehtetuks tunnistamine, peatamine või muutmine.

3. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva artikli lõikes 1 ettenähtud kehtivad siseriiklikud sätted ja teatavad viivitamatult kõigist järgnevatel neid sätteid puudutavatest muudatustest 180 päeva jooksul alates käesoleva artikli kohaldamise kuupäevast, nagu see on määratud vastavalt artikli 288 lõikele 2.

▼B

6. Jagu

Kaebuste esitamine*Artikkel 43***Kohtuotsused**

Artikleid 44 ja 45 ei kohaldata kaebuste suhtes, mille esitamise eesmärk on tollialaste õigusaktide kohaldamisega seonduva kohtuotsuse või kohtuorganina tegutseva tolli tehtud otsuse tühistamine, kehtetuks tunnistamine või muutmine.

*Artikkel 44***Kaebuse esitamise õigus**

1. Igal isikul on õigus esitada kaebusi kõigi tolli otsuste suhtes, mis on seotud tollialaste õigusaktide kohaldamisega ning puudutavad kõnealust isikut otseselt ja isiklikult.

Kaebuse esitamise õigus on ka igal isikul, kes on esitanud taotluse, et toll teeks otsuse, ja ei ole oma taotluse alusel artikli 22 lõikes 3 nimetatud tähtaja jooksul otsust saanud.

2. Kaebuse esitamise õigust võib kasutada vähemalt kahes järgus:
- a) esitada kaebus algul tollile või kohtule või muule liikmesriigi poolt selleks määratud asutusele;
 - b) seejärel kõrgemalseisvale sõltumatule asutusele, milleks vastavalt liikmesriikides kehtivatele õigusaktidele võib olla kohus või samaväärne eriorgan.
3. Kaebus esitatakse selles liikmesriigis, kus otsus tehti või kus selle tegemist taotleti.
4. Liikmesriigid tagavad, et kaebuste menetlemine võimaldab tolli otsuste kiiret kinnitamist või parandamist.

*Artikkel 45***Täitmise peatamine**

1. Kaebuse esitamine ei peata vaidlusaluse otsuse täitmist.
2. Toll peatab aga sellise otsuse täitmise täielikult või osaliselt, kui tal on piisavalt alust arvata, et vaidlusalune otsus ei ole vastavuses tollialaste õigusaktidega või et asjaomasele isikule võidakse tekitada korvamatut kahju.

▼B

3. Lõikes 2 osutatud juhtudel, kui vaidlusalune otsus toob kaasa kohustuse tasuda impordi- või eksporditollimaks, on kõnealuse otsuse rakendamise peatamise eelduseks tagatise esitamine, välja arvatud juhul, kui dokumenteeritud hinnangu alusel on tehtud kindlaks, et tagatis põhjustaks võlgnikule tõsiseid majanduslikke või sotsiaalseid raskusi.

7. Jagu

Kauba kontrollimine*Artikkel 46***Riskijuhtimine ja tollikontroll**

1. Toll võib läbi viia mis tahes tollikontrolle, mida ta peab vajalikuks.

Tollikontroll võib eelkõige seisneda kauba läbivaatamises, proovide ja näidiste võtmises, deklaratsioonis või teatise esitatud teabe õigsuse ja täielikkuse kontrollimises ning dokumentide olemasolu, autentsuse, õigsuse ja kehtivuse kontrollimises, ettevõtjate raamatupidamise ja muude dokumentide läbivaatamises, veovahendite kontrollis, pagasi ja muu isikute poolt või isikutega kaasas või nende juures oleva kauba läbivaatamises, ametlike päringute tegemises ning muudes sellistes tegevustes.

2. Tollikontroll, välja arvatud pisteline kontroll, peab peamiselt põhinema elektrooniliste andmetöötlusvahendite abil läbi viidud riskianalüüsidel, mille eesmärk on määrata kindlaks ja hinnata riske ning välja arendada siseriiklikul, liidu ja võimaluse korral rahvusvahelisel tasandil väljatöötatud kriteeriumide põhjal vajalikud vastumeetmed.

3. Tollikontrollid toimuvad ühtse riskijuhtimise raamistikus, mis põhineb tolliametite vahelisel riskialase teabe vahetusel ja riskianalüüsi tulemustel ning millega määratakse kindlaks ühtsed riskikriteeriumid ja standardid, kontrollimeetmed ja kontrolli eelisvaldkonnad.

Sellisel teabel ja kriteeriumidel põhinevaid kontrolle viiakse läbi ilma, et see piiraks teiste kontrollide läbiviimist kooskõlas lõikega 1 või muude kehtivate sätetega.

4. Tolliasutused tegelevad riskijuhtimisega, et eristada tollikontrolli või -järelevalve alla kuuluva kaubaga seotud riski taset ning otsustada, kas kaup peab läbima vastava tollikontrolli, ja kui see on nii, siis määrama kindlaks selle toimumise koha.

Riskijuhtimine hõlmab selliseid rahvusvahelistel, liidu ja siseriiklikel allikatel ning strateegiatel põhinevaid tegevusi nagu andmete ja teabe kogumine, riski hindamine ja analüüsimine, meetmete määramine ja võtmine ning protsessi ja selle tulemuste korrapärane jälgimine ja läbivaatamine.

▼B

5. Tolliasutused vahetavad riskiteavet ja riskianalüüside tulemusi, kui:

- a) tolliasutuse hinnangul on riskid olulised ja tollikontroll vajalik ning kontrolli tulemused näitavad, et riski põhjustav sündmus on toimunud; või
- b) kontrolli tulemused ei näita, et riski põhjustav sündmus on toimunud, kuid asjaomane tolliasutus leiab, et oht kujutab endast suurt riski mujal liidus.

6. Lõikes 3 osutatud ühiste riskikriteeriumide ja -standardite, kontrollimeetmete ja kontrolli eelisvaldkondade kehtestamisel võetakse arvesse kõiki järgmisi punkte:

- a) proportsionaalsus riskiga;
- b) kontrolli kohaldamise vajaduse pakilisus;
- c) tõenäoline mõju kaubavoole, üksikutele liikmesriikidele ja kontrollimisressurssidele.

7. Lõikes 3 osutatud ühised riskikriteeriumid ja -standardid sisaldavad kõiki järgmisi punkte:

- a) riskide kirjeldus;
- b) riskifaktorid või -näitajad, mida kasutatakse kaupade või ettevõtjate tollikontrolliks valimisel;
- c) tolliasutuste läbiviidava tollikontrolli olemus;
- d) punktis c osutatud tollikontrolli kohaldamise kestus.

8. Kontrolli eelisvaldkonnad hõlmavad teatavaid tolliprotseduure, kaubaliike, marsruute, transpordiliike või ettevõtjaid, kelle suhtes rakendatakse teatava ajavahemiku jooksul ulatuslikumat riskianalüüsi ja tollikontrolli, ilma et see mõjutaks muid tolli poolt läbiviidavaid tavapäraseid kontrolle.

*Artikkel 47***Koostöö asutuste vahel**

1. Kui muud pädevad asutused peale tolli peavad viima sama kauba suhtes läbi muu kontrolli kui tollikontroll, püüab toll tihedas koostöös nende muude asutustega võimaldada kõnealust kontrolli teostada võimaluse korral samal ajal ja samas kohas koos tollikontrolliga (üks kontrollipunkt), seejuures on tollil selle saavutamisel koordineeriv roll.

▼B

2. Käesolevas jaos kirjeldatud kontrolli raames võivad toll ja muud pädevad asutused vajaduse korral ning riskide vähendamiseks ja pettuste vastu võitlemiseks vahetada omavahel ja komisjoniga andmeid, mida nad on saanud liidu tolliterritooriumi ja väljaspool liidu tolliterritooriumit asuvate riikide või territooriumide vahel liikuvate kaupade sisenemise, väljumise, transiidi, liikumise, ladustamise ja lõppkasutuse, sealhulgas postiliikluse kohta, ning liiduvälise ja lõppkasutusprotseduurile suunatud kauba liidu tolliterritooriumil liikumise ja olemasolu kohta, ning mis tahes kontrollide tulemusi. Toll ja komisjon võivad üksteisega selliseid andmeid vahetada ka tollialaste õigusaktide ühtse kohaldamise tagamiseks.

*Artikkel 48***Vabastusjärgne kontroll**

Toll võib pärast kauba vabastamist tollikontrolli eesmärgil kontrollida tollideklaratsioonis, ajutise ladustamise deklaratsioonis, sisenemise ülddeklaratsioonis, väljumise ülddeklaratsioonis, reekspordi deklaratsioonis või reekspordi teatises esitatud teabe õigsust ja täielikkust ning mis tahes lisadokumentide olemasolu, autentsust, õigsust ja kehtivust ning kontrollida deklarandi raamatupidamise ja muid dokumente, mis on seotud asjaomase kaubaga tehtavate toimingute või selle kaubaga seotud eelnevate või edasiste äriteomingutega. Samuti võib toll asjaomast kaupa läbi vaadata ja/või võtta proove ja näidiseid, kui tal on seda võimalik veel teha.

Kõnealune kontroll võib toimuda kauba valdaja või valdaja esindaja, muu asjaomaste toimingutega äritegevuse tõttu otseselt või kaudselt seotud isiku või mis tahes muu isiku tööruumides, kelle valduses on seoses äritegevusega asjaomased dokumendid ja andmed.

*Artikkel 49***Liidusisesed lennud ja merereisid**

1. Tollikontrolli või -formaalsusi viiakse liidusiseseid lende või liidusiseseid merereise tegevate isikute käsi- ja registreeritud pagasi suhtes läbi üksnes juhul, kui sellised kontrollid või formaalsused on sätestatud tollialastes õigusaktides.

2. Lõiget 1 kohaldatakse, ilma et see piiraks kumbagi järgmistest kontrollidest:

a) turvalisuse ja julgeoleku kontroll;

b) keeldude või piirangutega seotud kontrollid.

▼B*Artikkel 50***Rakendamisvolituste andmine**

1. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu meetmed, et tagada artikli 46 lõikes 3 osutatud tollikontrollide ühetaoline kohaldamine, sealhulgas riskiteabe ja riskianalüüsi tulemuste vahetamine, ühised riskikriteeriumid ja -standardid, kontrollimeetmed ja kontrolli eelisvaldkonnad.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

Meetmetega seotud eriti kiireloomulistel asjaoludel, mis on nõuetekohaselt põhjendatud vajadusega ajakohastada kiiresti ühtne riskijuhtimise raamistik ning kohandada riskiteabe ja -analüüside vahetamist, ühiseid riskikriteeriume ja -standardeid, kontrollimeetmeid ja kontrolli eelisvaldkondi riski arenguga, võtab komisjon kooskõlas artikli 285 lõikes 5 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

Kui artikli 285 lõikes 1 osutatud komitee arvamus tuleb saada kirjaliku menetluse teel, kohaldatakse artikli 285 lõiget 6.

2. Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks sadamate või lennujaamade loetelu, kus kohaldatakse kooskõlas artikliga 49 tollikontrolle ja -formaalsusi järgmisele:

a) käsi- ja registreeritud pagas, mis kuulub isikutele, kes:

- i) lendavad õhusõidukiga, mis saabub liiduvälisest lennujaamast ja jätkab pärast vahemaandumist liidu lennujaamas lendu teise liidu lennujaama;
- ii) lendavad õhusõidukiga, mis jätkab lendu liiduvälisesse lennujaama pärast vahemaandumist liidu lennujaamas;
- iii) teevad ühe ja sama laevaga merereisi, mis koosneb järjestikustest reisietaappidest, mis algavad või lõppevad liiduvälises sadamas või mille käigus tehakse vahepeatus liiduvälises sadamas;
- iv) viibivad lõbusõidulaeval või turismi- või äriotstarbelise õhusõiduki pardal;

b) käsi- ja registreeritud pagas:

- i) mis saabub liidu lennujaama liiduvälisest lennujaamast saabuva õhusõiduki pardal ja laaditakse ümber selles liidu lennujaamas teisele õhusõidukile, mis suundub liidusisesele lennule;

▼B

- ii) mis laaditakse liidu lennujaamas liidusisesele lennule suunduvale õhusõidukile edasitoimetamiseks teise liidu lennujaama, kus see laaditakse ümber liiduvälisesse lennujaama suunduvale õhusõidukile.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

8. Jagu

Dokumentide ja muu teabe säilitamine ning tasud ja kulud

Artikkel 51

Dokumentide ja muu teabe säilitamine

1. Tollikontrolli otstarbel säilitab asjaomane isik artikli 15 lõikes 1 nimetatud dokumente ja teavet tollile kättesaadaval ja nende poolt heakskiidetud viisil vähemalt kolm aastat.

Muudel kui kolmandas lõigus osutatud asjaoludel vabasse ringlusse lubatud kauba või ekspordiks deklareeritud kauba puhul algab kõnealune ajavahemik selle aasta lõpust, mil vabasse ringlusse lubamise või ekspordi tollideklaratsioon aktsepteeritakse.

Kauba puhul, mis selle lõppkasutuse tõttu lubatakse vabasse ringlusse maksuvabalt või vähendatud imporditollimaksumääraga, algab kõnealune ajavahemik selle aasta lõpust, mil tollijärelevalve asjaomase kauba üle lõpetatakse.

Kauba puhul, mis on suunatud mis tahes muule tolliprotseduurile või mis on ajutiselt ladustatud, algab kõnealune ajavahemik selle aasta lõpust, mil lõpetati kõnealune tolliprotseduur või lõppes ajutine ladustamine.

2. Ilma et see piiraks artikli 103 lõike 4 kohaldamist, tuleb juhul, kui seoses tollivõlaga läbi viidud tollikontrolli käigus selgub, et asjaomane kanne raamatupidamises tuleb ära parandada, ning asjaomast isikut on sellest teavitatud, säilitada asjaomaseid dokumente ja teavet lisaks käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud ajavahemikule veel kolm aastat.

Kui on esitatud kaebus või on alustatud kohtumenetlust, säilitatakse dokumente ja teavet lõikes 1 sätestatud tähtaja jooksul või kuni kaebuse menetlemise või kohtmenetluse lõpetamiseni, olenevalt sellest, milline neist on hilisem.

▼B*Artikkel 52***Tasud ja kulud**

1. Toll ei nõua tasu tollikontrolli või tollialaste õigusaktide rakendamise seonduvate muude toimingute tegemise eest pädeva tolliasutuse ametlikel lahtiolekuaegadel.
2. Toll võib nõuda tasu eriteenuste eest või nõuda tagasi nendega seonduvaid kulusid, eelkõige järgmiste teenuste puhul:
 - a) tolli personali kohalolu väljaspool tolliasutuse ametlikke lahtiolekuaegu või väljaspool tolliasutuse tööruume, kui selleks on esitatud taotlus;
 - b) analüüsid või ekspertaranded kauba kohta ning postimaksud kauba tagastamise eest taotlejale, eriti seoses artikli 33 kohaselt vastu võetud otsustega või artikli 14 lõike 1 kohaselt esitatud teabega,
 - c) kauba läbivaatamine või proovide või näidiste võtmine tõendamise eesmärgil või kauba hävitamine, kui sellega kaasnevad muud kulud kui tollipersonali kasutamisega seotud kulud;
 - d) erakorralised kontrollimeetmed, kui need on vajalikud kauba liigi või võimaliku ohu tõttu.

*3. PEATÜKK***Valuuta konverteerimine ja tähtjad***Artikkel 53***Valuuta konverteerimine**

1. Pädevad asutused avaldavad ja/või teevad internetis kättesaadavaks kohaldatava vahetuskursi, kui valuuta konverteerimine on vajalik ühel järgmistest põhjustest:
 - a) kauba tolliväärtuse määramiseks kasutatavad tegurid on avaldatud muus vääringus kui selle liikmesriigi vääring, kus tolliväärtus määratakse;
 - b) kauba tariifse klassifikatsiooni ning impordi- ja eksporditollimaksu suuruse, sealhulgas ühises tollitariifistikus esitatud piirväärtuste määramiseks nõutakse euro väärtust omavääringus.
2. Kui valuuta konverteerimine on vajalik muudel kui lõikes 1 osutatud põhjustel, määratakse tollialaste õigusaktide raames kohaldatav euro väärtus omavääringu suhtes kindlaks vähemalt kord aastas.

▼B*Artikkel 54***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon kehtestab rakendusaktidega artikli 53 lõigetes 1 ja 2 osutatud eesmärkidel eeskirjad vääringute ümberarvestamiseks.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 55***Ajavahemikud, kuupäevad ja tähtajad**

1. Kui tollialastes õigusaktides on ette nähtud teatav ajavahemik, kuupäev või tähtaeg, võib seda ajavahemikku pikendada või lühendada ning kuupäeva või tähtaega edasi lükata või varasemaks tuua ainult juhul, kui ei ole sätestatud teisiti.

2. Kohaldatakse nõukogu 3. juuni 1971. aasta määruses (EMÜ, Euratom) nr 1182/71, millega määratakse kindlaks ajavahemike, kuupäevade ja tähtaegade suhtes kohaldatavad eeskirjad⁽¹⁾ sätestatud ajavahemike, kuupäevade ja tähtaegade suhtes kohaldatavaid eeskirju, kui tollialastes õigusaktides ei ole ette nähtud teisiti.

II JAOTIS

TEGURID, MILLE ALUSEL KOHALDATAKSE IMPORDI- JA EKSPORDITOLLIMAKSU NING MUID KAUBAVAHETUSEGA SEONDUVAID MEETMEID*1. PEATÜKK****Ühine tollitariifistik ja kauba tariifne klassifitseerimine****Artikkel 56***Ühine tollitariifistik ja järelevalve**

1. Tasumisele kuuluv impordi- ja eksporditollimaks põhineb ühisel tollitariifistikul.

Liidu õigusaktidega ette nähtud muid meetmeid, mis reguleerivad konkreetseid kaubavahetusega seotud valdkondi, kohaldatakse vajaduse korral vastavalt kõnealuste kaupade tariifsele klassifikatsioonile.

2. Ühise tollitariifistiku moodustab kõik järgnev:

- a) määruses (EMÜ) nr 2658/87 sätestatud kaupade kombineeritud nomenklatuur;
- b) mis tahes muu nomenklatuur, mis täielikult või osaliselt põhineb kombineeritud nomenklatuuril või milles sätestatakse sellele lisaala-jaotisi ja mis on kehtestatud konkreetseid valdkondi reguleerivate liidu õigusaktidega, selleks et kohaldada kaubavahetusega seotud tariifseid meetmeid;

⁽¹⁾ EÜT L 124, 8.6.1971, lk 1.

▼B

- c) kombineeritud nomenklatuuriga hõlmatud kauba suhtes kokkuleppe-line või ühepoolne tollimaks;
- d) liidu ning teatavate väljaspool liidu tolliterritooriumi asuvate riikide või territooriumide või selliste riikide või territooriumide rühmade vahel sõlmitud lepingutes sisalduvad tariifsed soodusmeetmed;
- e) tariifsed soodusmeetmed, mille liit on teatavate väljaspool liidu tolliterritooriumi asuvate riikide või territooriumide või asjaomaste riikide või territooriumide rühmade suhtes ühepoolselt kehtestanud;
- f) ühepoolsed meetmed, millega nähakse ette teatava kauba suhtes kehtestatud tollimaksu vähendamine või sellest vabastamine;
- g) teatava kauba suhtes selle liigi või lõppkasutuse tõttu kehtestatud tariifne sooduskohtlemine punktides c–f või h kirjeldatud meetmete raames;
- h) muud tariifsed meetmed, mis on ette nähtud liidu põllumajandusala- laste, kaubandusala- laste või muude õigusaktidega.

3. Kui asjaomane kaup vastab lõike 2 punktides d–g sätestatud meetmetes esitatud tingimustele, kohaldatakse deklarandi taotluse alusel kõnealustes sätetes osutatud meetmeid, selle asemel et kohaldada nime- tatud lõike punktis c sätestatud meetmeid. Sellise taotluse võib esitada tagantjärele, eeldusel et asjaomastes meetmetes või käesolevas tollisea- dustikus sätestatud tähtjad ja tingimused on täidetud.

4. Kui lõike 2 punktides d–g kirjeldatud meetmete kohaldamine või kõnealuse lõike punktis h osutatud meetmetest vabastamine on piiratud teatava impordi- või ekspordimahuga, lõpetatakse kõnealuste meetmete kohaldamine või meetmetest vabastamine tariifikvootide olemasolu korral niipea, kui ette nähtud impordi- või ekspordimaht on saavutatud.

Tariifilagede saavutamisel lõpetatakse kõnealuste meetmete kohalda- mine liidu õigusaktiga.

5. Sellise kauba vabasse ringlusse lubamise või ekspordi üle, mille suhtes kohaldatakse lõigetes 1 ja 2 osutatud meetmeid, võidakse teos- tada järelevalvet.

*Artikkel 57***Kauba tariifne klassifitseerimine**

1. Ühise tollitariifistiku kohaldamisel seisneb kauba tariifne klassifit- seerimine kombineeritud nomenklatuuri alamrubriigi või madalama alajaotise kindlaksmääramises, mille alla kõnealune kaup klassifitseeritakse.

2. Mittetariifsete meetmete kohaldamisel seisneb kauba tariifne klas- sifitseerimine kombineeritud nomenklatuuri või liidu õigusaktiga loodud ning täielikult või osaliselt kombineeritud nomenklatuuril põhineva või sellesse täiendavaid alajaotisi lisava muu nomenklatuuri alamrubriigi või madalama alajaotise kindlaksmääramises, mille alla kõnealune kaup klassifitseeritakse.

▼B

3. Lõigete 1 ja 2 kohaselt kindlaks määratud alamrubriiki või madalamat alajaotist kasutatakse asjaomase alamrubriigiga seotud meetmete kohaldamiseks.

4. Komisjon võib vastu võtta meetmeid kauba tariifse klassifikatsiooni määramiseks kooskõlas lõigetega 1 ja 2.

*Artikkel 58***Rakendamisvolituste andmine**

1. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu meetmed artikli 56 lõikes 4 osutatud tariifikvootide ja tariifilagede ühtseks haldamiseks ning artikli 56 lõikes 5 osutatud kauba vabasse ringlusse lubamise või ekspordi järelevalve korraldamiseks.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu artikli 57 lõikes 4 osutatud meetmed.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

Meetmetega seotud eriti kiireloomulistel asjaoludel, mis on nõuetekohaselt põhjendatud vajadusega tagada kombineeritud nomenklatuuri korrektne ja ühetaoline kohaldamine, võtab komisjon kooskõlas artikli 285 lõikes 5 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

Kui artikli 285 lõikes 1 osutatud komitee arvamus tuleb saada kirjaliku menetluse teel, kohaldatakse artikli 285 lõiget 6.

*2. PEATÜKK****Kauba päritolu****1. Jagu***Mittesooduspäritolu***Artikkel 59***Reguleerimisala**

Artiklites 60 ja 61 nähakse ette reeglid kauba mittedooduspäritolu määramiseks, eesmärgiga kohaldada:

a) ühist tollitariifistikku, välja arvatud artikli 56 lõike 2 punktides d ja e kirjeldatud meetmeid;

▼B

- b) meetmeid, mis ei kuulu tariifsete meetmete hulka ning mis on kehtestatud konkreetseid kaubavahetusega seotud valdkondi reguleerivate liidu õigusaktidega; ning
- c) muid kauba päritoluga seonduvaid liidu meetmeid.

*Artikkel 60***Päritolu määramine**

1. Kaup, mis on täielikult saadud ühes riigis või ühel territooriumil, loetakse kõnealusest riigist või kõnealuselt territooriumilt pärinevaks kaubaks.
2. Kaup, mille tootmisega on seotud rohkem kui üks riik või territoorium, loetakse pärinevaks sellest riigist või sellelt territooriumilt, kus selleks seadmestatud ettevõttes toimus selle kauba viimane oluline majanduslikult põhjendatud töötlemine või toiming, mille tulemusena valmis uus toode või mis oli tähtis valmistamisetapp.

*Artikkel 61***Päritolutõend**

1. Kui tollideklaratsioonis on märgitud päritolu vastavalt tollialastele õigusaktidele, võib toll nõuda deklarandilt kauba päritolu tõendamist.
2. Kui vastavalt tollialastele õigusaktidele või muudele asjaomaseid valdkondi reguleerivatele liidu õigusaktidele esitatakse kauba päritolutõend, võib toll põhjendatud kahtluse korral nõuda lisatõendeid, mis on vajalikud tagamaks, et märgitud päritolu on kooskõlas asjaomastes liidu õigusaktides sätestatud reeglitega.
3. Kui see on kaubanduslikel põhjustel vajalik, võib liit väljastada päritolu tõendava dokumendi kooskõlas sihtkohariigis või -territooriumil kehtivate päritolureeglitega või muu meetodiga sellise riigi kindlaksmääramiseks, kus kaup täielikult saadi või läbis viimase olulise töötlemise.

*Artikkel 62***Volituste delegerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse reeglid, mille kohaselt kaup, mille mittesooduspäritolu kindlakstegemine on vajalik artiklis 59 osutatud liidu meetmete kohaldamiseks, loetakse artikli 60 kohaselt täielikult saaduks ühes riigis või ühel territooriumil või läbinuks ühes riigis või ühel territooriumil selleks seadmestatud ettevõttes viimase olulise majanduslikult põhjendatud töötlemise või toimingu, mille tulemusena valmis uus toode või mis oli tähtis valmistamisetapp.

*Artikkel 63***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon võtab rakendusaktidega vastu artiklis 61 osutatud päritolutõendite esitamist ja kontrollimist käsitlevad menetluseeskirjad.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Jagu

Sooduspäritolu*Artikkel 64***Kauba sooduspäritolu**

1. Et kauba suhtes saaks kohaldada artikli 56 lõike 2 punktis d või e osutatud meetmeid või mittetariifseid soodusmeetmeid, peab kaup vastama käesoleva artikli lõigetes 2–5 osutatud sooduspäritolureeglitele.

2. Kauba puhul, mille suhtes kohaldatakse soodusmeetmeid lepingute alusel, mille liit on sõlminud teatavate väljaspool liidu tolliterritooriumi asuvate riikide või territooriumidega või selliste riikide või territooriumide rühmadega, sätestatakse sooduspäritolureglid kõnealustes lepingutes.

3. Kauba puhul, mille suhtes kohaldatakse soodusmeetmeid, mille liit on vastu võtnud ühepoolselt teatavate väljaspool liidu tolliterritooriumi asuvate riikide või territooriumide või selliste riikide või territooriumide rühmade suhtes, millele ei ole lõikes 5 osutatud, võtab komisjon vastu meetmed, milles sätestatakse sooduspäritolureglid.

Need reeglid põhinevad kriteeriumil, et kaup on täielikult saadud või kaup valmib piisava töötlemise või töö tulemusena.

4. Kauba puhul, mille suhtes kohaldatakse liidu tolliterritooriumi ning Ceuta ja Melilla vahelises kaubanduses kehtivaid soodusmeetmeid, mis sisalduvad 1985. aasta ühinemisakti protokollis nr 2, võetakse sooduspäritolureglid vastu vastavalt kõnealuse protokollis artiklile 9.

5. Kauba puhul, mille suhtes kohaldatakse soodusmeetmeid, mis sisalduvad liiduga assotsieerunud ülemeremaade ja -territooriumide kasuks sõlmitud sooduskokkulepetes, võetakse sooduspäritolureglid vastu vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 203.

6. Komisjon võib omal algatusel või soodustatud riigi või territooriumi taotlusel teha sellele riigile või territooriumile teatavate kaupade osas ajutise erandi lõikes 3 osutatud sooduspäritolureglitest.

▼B

Ajutine erand tuleb põhjendada ühega järgmistest põhjustest:

- a) soodustatud riik või territoorium ei saa sisemistel või välistel asjaoludel ajutiselt järgida sooduspäritolureegleid;
- b) soodustatud riik või territoorium palub aega, et valmistuda nende reeglite täitmiseks;

Asjaomane soodustatud riik või territoorium esitab komisjonile kirjaliku taotluse erandi tegemiseks, põhjendades teise lõigu kohaselt erandi vajalikkust ning lisades asjakohased lisadokumendid.

Ajutine erand kehtib seni, kui on olemas erandi aluseks olnud sisemiste või väliste asjaolude mõju, või ajavahemiku jooksul, mida soodustatud riik või territoorium vajab kõnealuste reeglite täitmise saavutamiseks.

Kui erand antakse, peab asjaomane soodustatud riik või territoorium täitma kõik nõuded, millega nähakse ette komisjonile esitatav teave erandi kasutamise ja erandiga hõlmatud koguste haldamise kohta.

*Artikkel 65***Volituste delegerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse artikli 64 lõikes 3 sätestatud reeglid sooduspäritolu kohta.

*Artikkel 66***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon kehtestab rakendusaktidega:

- a) menetluseeskirjad artikli 64 lõikes 1 osutatud kauba sooduspäritolu määramise hõlbustamiseks liidus;
- b) meetme, millega soodustatud riigile või territooriumile tehakse artikli 64 lõikes 6 osutatud ajutine erand.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Jagu

Konkreetsse kauba päritolu määramine*Artikkel 67***Komisjoni võetavad meetmed**

Komisjon võib vastu võtta meetmeid konkreetse kauba päritolu määramiseks kooskõlas sellele kaubale kohaldatavate päritolureeglitega.

*Artikkel 68***Rakendamisolulituste andmine**

Komisjon võtab rakendusaktidega vastu artiklis 67 osutatud meetmed. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

Selliste meetmetega seonduvatel eriti kiireloomulistel asjaoludel, mis on nõuetekohaselt põhjendatud vajadusega tagada päritolureeglite korrektne ja ühetaoline kohaldamine, võtab komisjon kooskõlas artikli 285 lõikes 5 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

Kui artikli 285 lõikes 1 osutatud komitee arvamus tuleb saada kirjaliku menetluse teel, kohaldatakse artikli 285 lõiget 6.

3. PEATÜKK

Kauba tolliväärtus*Artikkel 69***Reguleerimisala**

Kauba tolliväärtus ühise tollitariifistiku ja kaubavahetusega seonduvates, erinevaid valdkondi reguleerivates liidu õigusaktides sätestatud mittetariifsete meetmete kohaldamisel määratakse vastavalt artiklitele 70 ja 74.

*Artikkel 70***Tehinguväärtusel põhinev tolliväärtuse määramise meetod**

1. Kauba esmaseks tolliväärtuseks on tehinguväärtus, milleks on liidu tolliterritooriumile eksportimiseks müüdud kauba eest tegelikult makstud või makstav hind, mida on vajaduse korral korrigeeritud.

▼B

2. Tegelikult makstud või makstav hind on kogu summa, mille ostja on maksnud või maksab imporditud kauba eest müüjale või kolmandale isikule müüja kasuks ning mis hõlmab kõiki imporditud kauba müügi tingimusedena tehtud või tehtavaid makseid.
3. Tehinguväärtust kohaldatakse eeldusel, et on täidetud kõik järgmised tingimused:
 - a) ostjal ei ole kauba käsutamisel või kasutamisel muid piiranguid peale mis tahes järgmiste piirangute:
 - i) liidu õigusaktidega või liidu ametiasutuste poolt kehtestatud või ette nähtud piirangud;
 - ii) kauba edasimüügi geograafilist piirkonda käsitlevad piirangud;
 - iii) piirangud, mis ei mõjuta oluliselt kauba tolliväärtust;
 - b) kauba müük ega hind ei sõltu mingitest tingimusest ega kaalutlustest, mille väärtust kauba väärtuse määramisel ei ole võimalik määrata;
 - c) ostja poolt kauba hilisemast edasimüügist, käsutamisest või kasutamisest saadud tulust ei laeku ühtegi osa otseselt ega kaudselt müüjale, välja arvatud juhul, kui hinda on võimalik korrigeerida;
 - d) ostja ja müüja ei ole teineteisega seotud või nendevaheline suhe ei mõjutanud hinda.

*Artikkel 71***Tehinguväärtuse elemendid**

1. Artikli 70 kohaselt tolliväärtuse määramisel lisatakse imporditud kauba eest tegelikult makstud või makstavale hinnale:
 - a) järgmised kulud sellisel määral, mil ostja on need kandnud, kuid mis ei ole lisatud kauba eest tegelikult makstud või makstavale hinnale:
 - i) komisjoni- ja vahendustasu, välja arvatud ostukomisjonitasu;
 - ii) selliste konteinerite kulud, mida tollieeskirjade kohaldamisel ei eristata vastavast kaubast; ning
 - iii) pakkimiskulud nii töö kui ka materjali puhul;

▼B

- b) järgmiste kaupade ja teenuste vastavalt jaotatud väärtus, kui see ei ole osa tegelikult makstud või makstavast hinnast ning kui ostja on neid kaupu tarninud või teenuseid osutanud otse või kaudselt, tasuta või alandatud hinnaga selleks, et imporditud kaupa toota ja ekspordiks müüa:
- i) materjalid, komponendid, osad jms, millest imporditud kaup koosneb;
 - ii) imporditud kauba tootmisel kasutatud tööriistad, stantsid, valuvormid jms;
 - iii) imporditud kauba tootmisel tarvitatud materjal; ning
 - iv) inseneri-, arendus-, kunstniku- ja disaineritööd ning kavandid ja visandid, mis on tehtud väljaspool liitu ja on vajalikud imporditud kauba tootmiseks;
- c) autori- ja litsentsitasu, mis on seotud selle kaubaga, mille väärtust määratakse, ja mida ostja peab selle kauba müügi tingimusena otsest või kaudselt maksma, kui selline tasu ei ole arvestatud tegelikult makstud või makstava hinna sisse;
- d) tulu see osa, mis imporditud kauba igast järgnevast edasimüügist, käsutamisest või kasutamisest laekub otse või kaudselt müüjale; ning
- e) järgmised kulud kuni kohani, kus kaup tuuakse liidu tolliterritooriumile:
- i) imporditud kauba veo- ja kindlustuskulud; ning
 - ii) laadimis- ja käitlemiskulud, mis on seotud imporditud kauba veoga.
2. Tegelikult makstud või makstavale hinnale lisatakse vastavalt lõikele 1 ainult objektiivsete ja mõõdetavate andmete alusel määratud kulud.
3. Tolliväärtuse määramisel ei tohi tegelikult makstud või makstavale hinnale lisada käesolevas artiklis loetlemata kulusid.

*Artikkel 72***Elemendid, mida ei lisata tolliväärtusele**

Artikli 70 kohaselt tolliväärtuse määramisel ei lisata järgmist:

- a) imporditud kauba veokulud pärast selle sisenemist liidu tolliterritooriumile;

▼B

- b) ehitus-, paigaldus-, kooste-, hooldus- või tehnoabikulud, kui neid teenuseid osutati pärast selliste kaupade sisenemist liidu tolliterritooriumile, nagu tööstuslik sisseseade, masinad või seadmed;
- c) intressid rahastamiskokkuleppe alusel, mille ostja on sõlminud ja mis on seotud imporditud kauba ostmisega, sõltumata sellest, kas rahastajaks on müüja või mõni muu isik, tingimusel et rahastamiskokkulepe on sõlmitud kirjalikult ja vajaduse korral saab ostja tõendada, et järgmised tingimused on täidetud:
 - i) sellist kaupa müüakse reaalselt hinnaga, mis on deklareeritud kui tegelikult makstud või makstav hind;
 - ii) nõutav intressimäär ei ületa taset, mida kõnealuse rahastamise ajal kohaldatakse selliste tehingute suhtes riigis, kus rahastamine toimub;
- d) tasu imporditud kauba reprodutseerimise õiguse eest liidus;
- e) ostukomisjonitasud;
- f) imporditollimaksud või muud kauba impordi või müügiga seoses liidus makstavad maksud;
- g) olenemata artikli 71 lõike 1 punktist c, tasu, mida ostja maksab imporditud kauba turustamise või edasimüügi õiguse eest, kui see tasu ei ole kauba liitu ekspordimiseks müümise tingimus.

*Artikkel 73***Lihtsustamine**

Toll võib taotluse alusel lubada, et konkreetsete kriteeriumide alusel määratakse kindlaks järgmised summad, kui neid ei ole võimalik kindlaks määrata tollideklaratsiooni aktsepteerimise kuupäeval:

- a) summad, mis tuleb arvestada tolliväärtuse sisse artikli 70 lõike 2 kohaselt; ning
- b) artiklites 71 ja 72 osutatud summad.

*Artikkel 74***Tolliväärtuse määramise teised meetodid**

1. Kui kauba tolliväärtust ei ole võimalik määrata artikli 70 alusel, siis kohaldatakse selle määramiseks lõike 2 punkte a–d nende järjekorras, kuni esimese punktini, mille alusel saab kauba tolliväärtust määrata.

▼B

Deklarandi taotluse korral muudetakse lõike 2 punktide c ja d kohaldamise järjekorda.

2. Lõikele 1 vastav tolliväärtus on:

- a) identse kauba tehinguväärtus, mis on liidu tolliterritooriumile ekspordiks müüdüd ja eksporditud samal ajal või ligikaudu samal ajal kui see kaup, mille väärtust määratakse;
- b) sarnase kauba tehinguväärtus, mis on liidu tolliterritooriumile ekspordiks müüdüd ja eksporditud samal ajal või ligikaudu samal ajal kui see kaup, mille väärtust määratakse;
- c) väärtus, mis põhineb ühikuhinnal, millega imporditud kaupa või identset või sarnast imporditud kaupa on müüdüd liidu tolliterritooriumi piires kõige suuremas üldkoguses isikule, kes ei ole müüjaga seotud; või
- d) arvutatud väärtus, mis koosneb järgmistest elementidest:
 - i) imporditud kauba tootmisel kasutatud materjalide ning kauba tootmise või muu töötlemise kulud või väärtus;
 - ii) kasum ja üldkulud summa ulatuses, mis tavaliselt kujuneb ekspordiriigi tootjate poolt liidu tolliterritooriumile ekspordimiseks toodetud ning hinnatava kaubaga samasse klassi või liiki kuuluva kauba müügil;
 - iii) artikli 71 lõike 1 punktis e osutatud kulud või väärtus.

3. Kui tolliväärtust ei ole võimalik määrata lõike 1 alusel, määratakse see liidu tolliterritooriumil kättesaadavate andmete alusel, kasutades kohaseid meetodeid, mis on kooskõlas kõigis järgmistes õigusnormides sisalduvate põhimõtete ja üldsätetega:

- a) üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe VII artikli rakendamise leping;
- b) üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe VII artikkel;
- c) käesolev peatükk.

*Artikkel 75***Volituste delegeerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks tingimused artiklis 73 osutatud loa andmiseks.

▼B*Artikkel 76***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks menetluseeskirjad:

- a) tolliväärtuse määramiseks kooskõlas artikli 70 lõigetega 1 ja 2 ning artiklitega 71 ja 72, sealhulgas eeskirjad tegelikult makstud või makstava hinna korrigeerimiseks;
- b) artikli 70 lõikes 3 osutatud tingimuste kohaldamiseks;
- c) artiklis 74 osutatud tolliväärtuse määramiseks.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

III JAOTIS

TOLLIVÕLG JA TAGATISED*1. PEATÜKK****Tollivõla tekkimine***

1. Jagu

Tollivõlg impordil*Artikkel 77***Vabasse ringlusse lubamine ja ajutine import**

1. Tollivõlg impordil tekib, kui liiduväline kaup, millelt tuleb tasuda imporditollimaks, suunatakse ühele järgmistest tolliprotseduuridest:

- a) vabasse ringlusse lubamine, sealhulgas lõppkasutust käsitlevate sätete alusel;
- b) ajutine import osalise vabastamisega imporditollimaksust.

2. Tollivõlg tekib asjaomase tollideklaratsiooni aktsepteerimise hetkel.

3. Deklarant on võlgnik. Kaudse esindamise korral on isik, kelle eest tollideklaratsioon esitatakse, samuti võlgnik.

Kui mõni lõikes 1 osutatud protseduuri puudutav tollideklaratsioon on koostatud teabe põhjal, mille tulemusena imporditollimaksu osaliselt või täielikult sisse ei nõuta, on võlgnik ka isik, kes tollideklaratsiooni koostamiseks nõutava teabe andis ja kes teadis või oleks pidanud teadma, et teave oli vale.

▼B*Artikkel 78***Erisätted päritolustaatuseta kauba kohta**

1. Kui imporditollimaksu tagasimaksed või imporditollimaksust vabastamine on keelatud sellise päritolustaatuseta kauba puhul, mida kasutatakse selliste toodete valmistamisel, mille kohta liidu ja teatavate väljaspool liidu tolliterritooriumi asuvate riikide või territooriumide või selliste riikide või territooriumide rühmade vahelise sooduskorra raames koostatakse või antakse välja päritolutõend, tekib tollivõlg sellise päritolustaatuseta kauba puhul kõnealuste toodete reekspordi deklaratsiooni aktsepteerimisel.

2. Kui tollivõlg on tekkinud lõike 1 kohaselt, määratakse sellele võlale vastav imporditollimaksu summa samadel alustel kui tollivõla puhul, mis tekib samal päeval sellise päritolustaatuseta kauba vabasse ringlusse lubamise tollideklaratsiooni aktsepteerimisel, mida kasutatakse asjaomaste toodete valmistamisel seestöötlemisprotseduuri lõpuleviimiseks.

3. Kohaldatakse artikli 77 lõikeid 2 ja 3. Artiklis 270 kirjeldatud liiduvälise kauba puhul on võlgnik siiski isik, kes esitab asjaomase reekspordi deklaratsiooni. Kaudse esindamise korral on isik, kelle eest deklaratsioon esitatakse, samuti võlgnik.

*Artikkel 79***Rikkumisest tulenev tollivõlg**

1. Kauba puhul, mille eest tuleb tasuda imporditollimaksu, tekib tollivõlg impordil mis tahes järgmisel juhul:

- a) jäetakse täitmata mõni tollialastes õigusaktides sätestatud kohustus, mis käsitleb liiduvälise kauba toomist liidu tolliterritooriumile, selle tollijärelevalve alt väljaviimist või sellise kauba liikumist, töötlemist, ladustamist, ajutist ladustamist, ajutist importi või kasutamist kõnealusel territooriumil;
- b) jäetakse täitmata mõni tollialastes õigusaktides sätestatud kohustus, mis käsitleb kauba lõppkasutust liidu tolliterritooriumil;
- c) jäetakse täitmata mõni tingimus, mis on seotud liiduvälise kauba suunamisega tolliprotseduurile või kaubale maksuvabastuse või vähendatud imporditollimaksu määra kohaldamisega kauba lõppkasutuse tõttu.

2. Tollivõla tekkimise aeg on üks järgmistest:

- a) hetk, mil kohustust, mille mittetäitmine tollivõla põhjustab, ei täideta või täitmine katkestatakse;

▼B

b) hetk, mil kaup suunatakse tolliprotseduurile või võetakse vastu tollideklaratsioon tolliprotseduurile suunamise eesmärgil, kui hiljem selgub, et ei ole täidetud tingimus, mille alusel kaup asjaomasele protseduurile suunati või mille alusel asjaomasele kaubale kehtestati maksuvabastus või vähendatud imporditollimaksuäär kauba lõppkasutuse tõttu.

3. Lõike 1 punktides a ja b esitatud juhtudel on võlgnik üks järgmistest isikutest:

a) isik, kes pidi asjaomase kohustuse täitma;

b) isik, kes teadis või oleks pidanud mõistlikult käitudes teadma, et tollialaste õigusaktide kohane kohustus ei ole täidetud, ja kes tegutses isiku eest, kes pidi asjaomase kohustuse täitma, või kes osales tegevuses, mille tulemuseks oli kohustuse mittetäitmine;

c) isik, kes omandas asjaomase kauba või kes seda valdas ja kes kauba omandamise või saamise ajal teadis või oleks pidanud mõistlikult käitudes teadma, et tollialaste õigusaktide kohane kohustus ei ole täidetud.

4. Lõike 1 punktis c osutatud juhtudel on võlgnik isik, kes peab täitma kauba tolliprotseduurile suunamise või kõnealusele tolliprotseduurile suunatud asjaomase kauba tollideklaratsiooni või kauba lõppkasutuse tõttu antud maksuvabastuse või vähendatud imporditollimaksu määra kehtestamise tingimused.

Kui mõne lõike 1 punktis c osutatud tolliprotseduuri suhtes on koostatud tollideklaratsioon ja kui tollile on antud tollialaste õigusaktidega nõutav teave kauba kõnealusele tolliprotseduurile suunamise tingimuste kohta, millest tulenevalt imporditollimaksu osaliselt või täielikult sisse ei nõuta, on võlgnik ka isik, kes esitas tollideklaratsiooni koostamiseks vajaliku teabe ja kes teadis või mõistlikult käitudes oleks pidanud teadma, et asjaomane teave oli vale.

*Artikkel 80***Juba tasutud imporditollimaksu summa mahaarvamine**

1. Kui tollivõlg on tekkinud vastavalt artikli 79 lõikele 1 lõppkasutuse tõttu vähendatud imporditollimaksu määraga vabasse ringlusse lubatud kauba puhul, arvatakse kauba vabasse ringlusse lubamisel tasutud imporditollimaksu summa tollivõlale vastava imporditollimaksu summast maha.

Esimest lõiku kohaldatakse, kui tollivõlg on tekkinud asjaomase kauba hävitamise tagajärjel tekkinud jääkide ja jäätmete suhtes.

2. Kui tollivõlg on tekkinud vastavalt artikli 79 lõikele 1 osalise imporditollimaksust vabastamisega ajutisele impordile suunatud kauba puhul, arvatakse osalisel vabastamisel tasutud imporditollimaksu summa tollivõlale vastava imporditollimaksu summast maha.

▼B

2. Jagu

Tollivõlg ekspordil*Artikkel 81***Eksport ja välistöötlemine**

1. Ekspordil tekib tollivõlg eksporditollimaksuga maksustatud kauba suunamisel ekspordiprotseduurile või välistöötlemisprotseduurile.
2. Tollivõlg tekib tollideklaratsiooni aktsepteerimise ajal.
3. Deklarant on võlgnik. Kaudse esindamise korral on isik, kelle eest tollideklaratsioon esitatakse, samuti võlgnik.

Kui tollideklaratsioon on koostatud teabe põhjal, millest tulenevalt eksporditollimaksu osaliselt või täielikult sisse ei nõuta, on võlgnik ka isik, kes esitas deklaratsiooni koostamiseks vajaliku teabe ning teadis või oleks mõistlikult käitudes pidanud teadma, et asjaomane teave oli vale.

*Artikkel 82***Rikkumisest tulenev tollivõlg**

1. Kauba puhul, mille eest tuleb tasuda eksporditollimaksu, tekib tollivõlg ekspordil ühel järgmistest juhtudest:
 - a) jäetakse täitmata mõni tollialastes õigusaktides sätestatud kohustus, mis käsitleb kauba väljaviimist;
 - b) jäetakse täitmata tingimused, mille kohaselt kaupa lubati liidu tolliterritooriumilt välja viia täieliku või osalise eksporditollimaksust vabastamisega.
2. Tollivõla tekkimise aeg on üks järgmistest:
 - a) hetk, mil kaup tegelikult liidu tolliterritooriumilt ilma tollideklaratsioonita välja viidi;
 - b) hetk, mil kaup saabub muusse sihtkohta kui see, kuhu seda lubati täielikult või osaliselt eksporditollimaksust vabastatuna liidu tolliterritooriumilt välja viia;
 - c) kui toll ei ole võimeline määrama punktis b osutatud aega, siis hetk, mil kauba eksporditollimaksust vabastamise aluseks olevate tingimuste täitmist kinnitavate tõendite esitamiseks määratud tähtaeg on möödunud.

▼B

3. Lõike 1 punktis a osutatud juhtudel on võlgnik üks järgmistest isikutest:

- a) isik, kes pidi asjaomase kohustuse täitma;
- b) isik, kes teadis või oleks mõistlikult käitudes pidanud teadma, et asjaomane kohustus ei ole täidetud, ja kes tegutses isiku eest, kes pidi selle kohustuse täitma;
- c) isik, kes osales kohustuse mittetäitmiseni viinud tegevuses ja kes teadis või oleks mõistlikult käitudes pidanud teadma, et tollideklaratsiooni ei esitatud, kuigi selle oleks pidanud esitama.

4. Lõike 1 punktis b osutatud juhtudel on võlgnik isik, kes peab täitma tingimusi, mille alusel kaupa lubati liidu tolliterritooriumilt välja viia täieliku või osalise eksporditollimaksust vabastamisega.

3. Jagu

Ühised sätted impordil ja ekspordil tekkiva tollivõla kohta

Artikkel 83

Keelud ja piirangud

1. Tollivõlg impordil või ekspordil tekib ka siis, kui tegemist on kaubaga, mille suhtes kohaldatakse mis tahes liiki impordi- või ekspordikeelde või -piiranguid.

2. Tollivõlga ei teki aga ühelgi järgmistest juhtudest:

- a) kui liidu tolliterritooriumile tuuakse ebaseaduslikult sisse võltsitud raha;
- b) kui liidu tolliterritooriumile tuuakse sisse narkootilisi ja psühhotroopseid aineid peale nende, mis on sisse toodud pädevate asutuste range kontrolli all meditsiinilistel või teaduslikel eesmärkidel kasutamiseks.

3. Siiski loetakse tollieeskirjade rikkumise suhtes kohaldatavate karistuste puhul tollivõlg tekkinuks, kui liikmesriigi õiguse alusel on karistuste määramise aluseks impordi- või eksporditollimaks või tollivõla olemasolu.

Artikkel 84

Mitu võlgnikku

Kui ühele tollivõlale vastava impordi- või eksporditollimaksu summa tasumise eest vastutab mitu isikut, vastutavad nad kõnealuse summa maksmise eest solidaarselt.

▼B*Artikkel 85***Üldeeskirjad impordi- või eksporditollimaksu summa arvutamiseks**

1. Impordi- või eksporditollimaksu summa määratakse nende eeskirjade alusel, mida kohaldatai asjaomase kauba tollimaksusumma arvutamisel ajal, kui asjaomase kauba suhtes tekkis tollivõlg.

2. Kui tollivõla tekkimise aega ei ole võimalik täpselt määrata, loetakse tollivõla tekkimise ajaks aeg, mil toll otsustab, et kaup on olukorras, mis toob kaasa tollivõla tekkimise.

Kui tollile kättesaadava teabe põhjal on võimalik tuvastada, et tollivõlg on tekkinud enne, kui toll on teinud kõnealuse otsuse, loetakse tollivõla tekkimise ajaks kõige varasem aeg, mille kohta saab tuvastada tollivõla olemasolu.

*Artikkel 86***Erieeskirjad imporditollimaksu summa arvutamiseks**

1. Kui liidu tolliterritooriumil on tolliprotseduurile suunatud või ajutiselt ladustatava kauba suhtes tekkinud ladustamise või tavapärase käitluse kulud, ei võeta kõnealuseid kulusid või väärtuse kasvu imporditollimaksu summa arvutamisel arvesse, kui deklarant esitab kõnealuste kulude kohta piisavad tõendid.

Toimingutes kasutatud liiduvälise kauba tolliväärtust, kogust, liiki ja päritolu võetakse imporditollimaksu summa arvutamisel arvesse.

2. Kui tolliprotseduurile suunatud kauba tariifne klassifikatsioon liidu tolliterritooriumil tavapärase käitluse tulemusena muutub, kohaldatakse deklarandi taotluse korral tolliprotseduurile suunatud kauba suhtes esialgset tariifset klassifikatsiooni.

3. Kui tollivõlg on tekkinud seestöötlemisprotseduuri tulemusena saadud töödeldud toodete puhul, määratakse sellisele võlale vastav imporditollimaksu summa deklarandi taotluse korral seestöötlemisele suunatud kauba suhtes asjaomase kauba kohta esitatud tollideklaratsiooni aktsepteerimise ajal kehtinud tariifse klassifikatsiooni, kauba tolliväärtuse, koguse, liigi ja päritolu alusel.

4. Erijuhtudel määratakse imporditollimaksu summa käesoleva artikli lõigete 2 ja 3 kohaselt ilma deklarandi taotluseta, et vältida artikli 56 lõike 2 punktis h osutatud tariifsetest meetmetest kõrvalehoidmist.

▼B

5. Kui tollivõlg on tekkinud välistöötlemisprotseduuri tulemusena saadud töödeldud toodete puhul või artikli 261 lõikes 1 osutatud asendustoodete puhul, määratakse imporditollimaksu summa väljaspool liidu tolliterritooriumi läbi viidud töötlemistoimingute kulude alusel.

6. Kui tollialastes õigusaktides sätestatakse kauba tariifne sooduskohtlemine või impordi- või eksporditollimaksust osaliselt või täielikult vabastamine vastavalt käesoleva määruse artikli 56 lõike 2 punktidele d–g ning artiklitele 203, 204, 205 ja 208 või käesoleva määruse artiklitele 259–262 või vastavalt nõukogu 16. novembri 2009. aasta määrusele (EÜ) nr 1186/2009, millega kehtestatakse ühenduse tollimaksuvabastuse süsteem, ⁽¹⁾ kohaldatakse asjaomast tariifset sooduskohtlemist või tollimaksust vabastamist ka juhtudel, kui tollivõlg on tekkinud vastavalt käesoleva määruse artiklitele 79 või 82, tingimusel et kohustuse täitmata jätmise, mille tõttu tekkis tollivõlg, ei kujutanud endast pettusekatset.

*Artikkel 87***Tollivõla tekkimise koht**

1. Tollivõlg tekib kohas, kus esitatakse tollideklaratsioon või artiklites 77, 78, ja 81 osutatud reekspordi deklaratsioon.

Igal muul juhul on tollivõla tekkimise koht seal, kus tollivõla põhjustanud asjaolud ilmnevad.

Kui kõnealust kohta ei ole võimalik määrata, tekib tollivõlg kohas, kus toll otsustab, et kaup on olukorras, mis toob kaasa tollivõla tekkimise.

2. Kui kaup on suunatud tolliprotseduurile, mis on lõpetamata, või kui ajutine ladustamine ei lõppenud nõuetekohaselt ja tollivõla tekkimise kohta ei saa määratud tähtaja jooksul lõike 1 teise või kolmanda lõigu kohaselt kindlaks määrata, tekib tollivõlg kohas, kus kaup asjaomasele protseduurile suunati või selle protseduuri alusel liidu tolliterritooriumile toodi või kus kaupa ajutiselt ladustati.

3. Kui tollile kättesaadava teabe põhjal on selgunud, et tollivõlg võib samaaegselt olla tekkinud mitmes kohas, loetakse tollivõla tekkimise kohaks koht, kus tollivõlg esimesena tekkis.

4. Kui toll avastab, et tollivõlg on tekkinud artikli 79 või 82 kohaselt mõnes teises liikmesriigis ja sellele võlale vastav impordi- või eksporditollimaksu summa on väiksem kui 10 000 eurot, loetakse tollivõlg tekkinuks liikmesriigis, kus see avastati.

⁽¹⁾ ELT L 324, 10.12.2009, lk 23.

▼B*Artikkel 88***Volituste delegeerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks:

- a) artiklites 85 ja 86 sätestatud eeskirju täiendavad eeskirjad sellise kauba suhtes kohaldatava impordi- või eksporditollimaksu summa arvutamiseks, millele tollivõlg tekkis seoses eriprotseduuriga;
- b) artikli 86 lõikes 4 osutatud juhud;
- c) artikli 87 lõikes 2 osutatud tähtaeg.

*2. PEATÜKK****Võimaliku või olemasoleva tollivõla tagatis****Artikkel 89***Üldsätted**

1. Käesolevat peatükki kohaldatakse tekkinud või tekkida võivate tollivõlgade tagatiste suhtes, kui ei ole sätestatud teisiti.

2. Kui toll nõuab tagatise esitamist võimaliku või olemasoleva tollivõla katteks, katab see tagatis kauba impordi või ekspordiga seoses makstava impordi- või eksporditollimaksu ja muude maksude summa, kui:

- a) tagatist kasutatakse kauba suunamiseks liidu transiidiprotseduurile; või
- b) tagatist võib kasutada rohkem kui ühes liikmesriigis.

Tagatis, mida ei tohi kasutada väljaspool liikmesriiki, kus seda nõutakse, kehtib üksnes asjaomases liikmesriigis ja katab vähemalt impordi- või eksporditollimaksu summa.

3. Kui toll nõuab tagatise esitamist, nõutakse seda võlgnikult või isikult, kellest võib saada võlgnik. Samuti võib toll lubada, et tagatise esitab muu isik kui see, kellelt seda nõutakse.

4. Ilma et see piiraks artikli 97 kohaldamist, nõuab toll iga konkreetse kauba või deklaratsiooni kohta ainult ühe tagatise esitamist.

Teatava deklaratsiooni kohta esitatud tagatis kehtib kõikide deklaratsioonis nimetatud või selle alusel vabastatud kaupade tollivõlale vastava impordi- või eksporditollimaksu ja muude maksude summa kohta, sõltumata sellest, kas tollideklaratsioon on õige või mitte.

▼B

Kui tagatist pole vabastatud, võidakse seda tagatud summa piires kasutada ka asjaomaste kaupade vabastusjärgse kontrolli järel tasutava impordi- või eksporditollimaksu ja muude maksude summade sissenõudmiseks.

5. Käesoleva artikli lõikes 3 osutatud isiku taotluse alusel võib toll vastavalt artikli 95 lõigetele 1, 2 ja 3 lubada üldtagatise esitamist kahte või enamat toimingut, tollideklaratsiooni või tolliprotseduuri hõlmavale tollivõlale vastava impordi- või eksporditollimaksu summa katmiseks.

6. Tagatist kontrollib toll.

7. Tagatist ei nõuta riikidelt, piirkondlikelt ja kohalikelt omavalitsuselt ning teistelt avalik-õiguslikelt organisatsioonidelt tegevuste suhtes, millega nad on hõivatud kui riigiasutused, või muudel erijuhtudel.

8. Tagatist ei nõuta järgmistel juhtudel:

a) kauba vedu Reini jõel, selle veeteedel, Doonau jõel ja selle veeteedel;

b) kauba vedu kinnistranspordiseadme abil;

c) erijuhtudel, kui kaup suunatakse ajutise impordi protseduurile;

d) kui kaup suunatakse liidu transiidiprotseduurile, kasutades artikli 233 lõike 4 punktis e osutatud lihtsustamist, ning seda veetakse meritsi või õhuteed pidi liidu sadamate või liidu lennujaamade vahel.

9. Toll võib tagatise esitamise nõudest loobuda, kui tagatav impordi- või eksporditollimaksusumma ei ületa Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. mai 2009. aasta määruse (EÜ) nr 471/2009, mis käsitleb ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega,⁽¹⁾ artikli 3 lõikes 4 sätestatud deklaratsioonidele esitatavat statistilist väärtusläve.

Artikkel 90

Kohustuslik tagatis

1. Kui tagatise esitamine on kohustuslik, määrab toll tagatissumma tasemel, mis on võrdne tollivõlale vastavast impordi- või eksporditollimaksust või muudest maksudest tuleneva täpse summaga, kui seda summat on võimalik tagatise nõudmise ajal kindlalt määrata.

Kui täpset summat ei ole võimalik määrata, määratakse tagatiseks tolli hinnangul tekkinud või tekkida võiva tollivõlale vastava impordi- või eksporditollimaksu või muude maksude maksimaalne summa.

⁽¹⁾ ELT L 152, 16.6.2009, lk 23.

▼B

2. Kui üldtagatis esitatakse tollivõlgadele vastava impordi- või eksporditollimaksu ja muude maksude summa kohta, mis on ajas muutuv, määratakse sellise tagatise suurus tasemel, mis võimaldab tollivõlgadele vastava impordi- või eksporditollimaksu ja muude maksude summa katmist igal ajal, ilma et see piiraks artikli 95 kohaldamist.

*Artikkel 91***Vabatahtlik tagatis**

Kui tagatise esitamine on vabatahtlik, nõuab toll sellist tagatist igal juhul, kui toll leiab, et tollivõlale vastavate impordi- või ekspordimaksude või muude maksude summa tasumine ettenähtud ajal ei ole kindel. Toll määrab selle summa nii, et see ei ületa artiklis 90 osutatud taset.

*Artikkel 92***Tagatise esitamine**

1. Tagatise võib esitada mis tahes järgmises vormis:
 - a) sularahasissemakse või mis tahes muu sissemaksega võrdne maksevahend, mida toll tunnustab, kas eurodes või selle liikmesriigi vääringus, kus tagatist nõutakse;
 - b) käendaja võetud kohustus;
 - c) muus tagatise vormis, mis annab samaväärse kindluse, et tollivõlale vastava impordi- või eksporditollimaksu ja muude maksude summa tasutakse.
2. Sularahasissemakse või mõne muu sellega samaväärsena käsitatava makse vormis esitatud tagatise andmine toimub kooskõlas sätetega, mis kehtivad selles liikmesriigis, kus tagatist nõutakse.
3. Kui tagatis esitatakse sularahasissemaksena või mõne muu sellega samaväärsena käsitatava maksena, ei pea toll maksma sellelt intressi.

*Artikkel 93***Tagatise valik**

Isik, kellelt nõutakse tagatise esitamist, võib valida artikli 92 lõikes 1 sätestatud tagatise vormide vahel.

Toll võib siiski keelduda aktsepteerimast valitud tagatise vormi, kui see on vastuolus kõnealuse tolliprotseduuri nõuetekohase käiguga.

Toll võib nõuda, et teatava ajavahemiku jooksul jäädaks valitud tagatise vormi juurde.

▼B*Artikkel 94***Käendaja**

1. Artikli 92 lõike 1 punktis b osutatud käendaja on kolmas isik, kes on asutatud liidu tolliterritooriumil. Käendajal on tagatist nõudva tolli heakskiit, välja arvatud juhul, kui käendaja on liidus vastavalt kehtivatele liidu sätetele akrediteeritud krediidasutus, finantsasutus või kindlustusselts.
2. Käendaja võtab endale kirjalikult kohustuse tasuda tollivõlale vastava impordi- või eksporditollimaksu ja muude maksude tagatud summa.
3. Toll võib keelduda käendaja või esitatud tagatise vormi heakskiitmisest, kui tema hinnangul ei taga kumbki kindlalt tollivõlale vastava impordi- või eksporditollimaksu ja muude maksude summa tasumist ettenähtud aja jooksul.

*Artikkel 95***Üldtagatis**

1. Artikli 89 lõikes 5 osutatud luba antakse ainult neile isikutele, kes vastavad kõigile järgmistele tingimustele:
 - a) nad on asutatud liidu tolliterritooriumil;
 - b) nad vastavad artikli 39 esimese lõigu punktis a sätestatud kriteeriumidele; ja
 - c) nad kasutavad regulaarselt tolliprotseduure või on ajutise ladustamise kohtade pidajad või vastavad artikli 39 esimese lõigu punktis d sätestatud kriteeriumidele.
2. Kui üldtagatis tuleb esitada tollivõlgade ja muude tekkida võivate maksude eest, võib ettevõtjal lubada kasutada vähendatud summaga üldtagatist või saada tagatisest vabastuse tingimusel, et on täidetud artikli 39 esimese lõigu punktides b ja c sätestatud kriteeriumid.
3. Kui üldtagatis tuleb esitada tollivõlgade ja muude tekkinud maksude eest, võib tollilihtsustuse õigusega volitatud ettevõtjal lubada taotluse alusel kasutada vähendatud summaga üldtagatist.
4. Lõikes 3 osutatud üldtagatise vähendatud summaga üldtagatise kasutamine on võrdne tagatise esitamisega.

*Artikkel 96***Üldtagatiste ajutine kasutamiskeeld**

1. Eriprotseduuride või ajutise ladustamise raames võib komisjon ajutiselt keelata:
 - a) artikli 95 lõikes 2 osutatud vähendatud summaga üldtagatise või tagatisest vabastuse;

▼B

b) artiklis 95 osutatud üldtagatise sellise kauba suhtes, mille puhul on kindlaks tehtud, et see on seotud ulatusliku pettusega.

2. Käesoleva artikli lõike 1 punkti a või b kohaldamisel võib lubada vähendatud summaga üldtagatise kasutamist või tagatisest vabastamist või artiklis 95 osutatud üldtagatise kasutamist, kui asjaomane isik täidab üht järgmistest tingimustest:

a) isik saab tõendada, et kõnealuse kauba osas ei ole tekkinud tollivõlga toimingute käigus, mida see isik on teinud kahe aasta jooksul enne lõikes 1 osutatud otsuse tegemist;

b) kui tollivõlg on tekkinud kahe aasta jooksul enne lõikes 1 osutatud otsust, saab asjaomane isik tõendada, et võlgnik, võlgnikud või käendaja tasusid tollivõla ettenähtud tähtaja jooksul täielikult.

Selleks, et saada luba ajutiselt keelatud üldtagatise kasutamiseks, peab asjaomane isik täitma ka artikli 39 esimese lõigu punktides b ja c sätestatud tingimusi.

*Artikkel 97***Täiendav või asendustagatis**

Kui toll teeb kindlaks, et esitatud tagatis ei taga või ei taga enam kindlalt või piisavalt tollivõlale vastava impordi- või eksporditollimaksu summa ja muude maksude tasumist ettenähtud aja jooksul, nõuab ta artikli 89 lõikes 3 osutatud isikutelt, et need omal valikul esitaksid täiendava tagatise või asendaksid algse tagatise uuega.

*Artikkel 98***Tagatise vabastamine**

1. Toll vabastab tagatise viivitamata, kui tollivõlg või muude maksude maksmise kohustus on lõppenud või seda ei saa enam tekkida.

2. Kui tollivõlg või muude maksude maksmise kohustus on lõppenud osaliselt või see võib tekkida ainult osa suhtes sellest summast, mille tasumine on tagatud, vabastatakse asjaomase isiku taotluse korral vastav osa tagatisest, välja arvatud juhul, kui kõnealune summa sellist toimingut ei õigusta.

*Artikkel 99***Volituste delegeerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks:

a) artikli 89 lõike 8 punktis c osutatud erijuhud, mil tagatist ei nõuta ajutise impordi protseduurile suunatud kauba puhul;

▼B

- b) tagatise vorm kooskõlas artikli 92 lõike 1 punktiga c ning artiklis 94 osutatud reeglid käendaja kohta;
- c) tingimused, mille kohaselt antakse luba kasutada vähendatud summaga üldtagatist või saada tagatisest vabastus, nagu on osutatud artikli 95 lõikes 2;
- d) tagatise vabastamise tähtajad.

*Artikkel 100***Rakendamisoluluste andmine**

1. Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks menetluseeskirjad:
 - a) tagatissumma, sealhulgas artikli 95 lõigetes 2 ja 3 osutatud vähendatud summa kindlaksmääramiseks;
 - b) artiklis 89 osutatud tagatise esitamise ja kontrollimise, artiklis 94 osutatud käendaja võetud kohustuse kehtetuks tunnistamise ja tühistamise ning artiklis 98 osutatud tagatise vabastamise kohta;
 - c) artiklis 96 osutatud ajutiste keeldude kohta.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu artiklis 96 osutatud meetmed.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

Meetmetega seotud eriti kiireloomulistel asjaoludel, mis on nõuetekohaselt põhjendatud vajadusega tagada kiiresti liidu ja tema liikmesriikide finantshuvide kaitse, võtab komisjon kooskõlas artikli 285 lõikes 5 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

Kui artikli 285 lõikes 1 osutatud komitee arvamus tuleb saada kirjaliku menetluse teel, kohaldatakse artikli 285 lõiget 6.

▼B

3. PEATÜKK

Impordi- või eksporditollimaksu summa sissenõudmine, tasumine, tagasimaksmine ja vähendamine

1. Jagu

Impordi- või eksporditollimaksu summa kindlaksmääramine, tollivõlast teatamine ja arvestuskande tegemine*Artikkel 101***Impordi- või eksporditollimaksu summa kindlaksmääramine**

1. Toll, kes vastutab koha eest, kus tollivõlg tekib või loetakse tekkinuks kooskõlas artikliga 87, määrab tasumisele kuuluva impordi- või eksporditollimaksu summa niipea, kui on saanud vajaliku teabe.
2. Ilma et see piiraks artikli 48 kohaldamist, võib toll aktsepteerida deklarandi määratud tasumisele kuuluva impordi- või eksporditollimaksu summa.
3. Kui määratud impordi- või eksporditollimaksu summa ei ole täisarv, võib selle summa ümardada.

Kui esimeses lõigus osutatud summa on väljendatud eurodes, ei tohi ümardada rohkem kui üles- või allapoole lähima täisarvuni.

Liikmesriik, mille rahaühik ei ole euro, võib kohaldada *mutatis mutandis* teise lõigu sätteid või sellest lõigust kõrvale kalduda, tingimusel et ümardamisele kohaldatavate eeskirjade rahaline mõju ei ole suurem, kui teises lõigus sätestatud eeskirjade kohaldamisel.

*Artikkel 102***Tollivõlast teatamine**

1. Tollivõlast teatatakse võlgnikule vormis, mis on ettenähtud kohas, kus tollivõlg tekkis või loetakse tekkinuks vastavalt artiklile 87.

Esimeses lõigus osutatud teatist ei saadeta järgmistel juhtudel:

- a) kui kuni impordi- või eksporditollimaksu summa lõpliku kindlaksmääramiseni on kehtestatud ajutine kaubanduspoliitika meede tollimaksu vormis;
- b) kui tasumisele kuuluva impordi- või eksporditollimaksu summa ületab artikli 33 kohaselt tehtud otsuse alusel määratud summa;

▼B

c) kui algne otsus jätta tollivõlast teatamata või teatada sellest väiksema impordi- või eksporditollimaksu summaga kui tasumisele kuuluv impordi- või eksporditollimaksu summa tehti üldsätete alusel, mis on hiljem kohtuotsusega kehtetuks tunnistatud;

d) kui toll vabastatakse tollialaste õigusaktide kohaselt tollivõlast teatamisest.

2. Kui tasumisele kuuluva impordi- või eksporditollimaksu summa on võrdne tollideklaratsiooni kantud summaga, on kauba vabastamine tolli poolt samaväärne võlgnikule tollivõlast teatamisega.

3. Kui ei kohaldata õiget 2, teatab toll tollivõlast võlgnikule, kui tollil on võimalik tasumisele kuuluv impordi- või eksporditollimaksu summa kindlaks määrata ja teha sellekohane otsus.

Kui aga tollivõlast teatamine mõjutaks kriminaaluurimist, võib toll teatamise edasi lükata selle ajani, kui see enam uurimist ei mõjuta.

4. Tingimusel, et tasumine on tagatud, võib impordi- või eksporditollimaksu kogusummale vastavast tollivõlast, mis on seotud tolli poolt määratud ajavahemikul ühele ja samale isikule vabastatud kõikide kaupadega, teatada selle perioodi lõpus. Tolli poolt määratud ajavahemik ei tohi ületada 31 päeva.

*Artikkel 103***Tollivõlaga seotud piirangud**

1. Ühestki tollivõlast ei teatata võlgnikule pärast tollivõla tekkimise kuupäevale järgneva kolmeaastase perioodi lõppu.

2. Kui tollivõlg tekib sellise toimingu tagajärjel, mille alusel võis selle toimingu tegemise ajal alгатada kriminaalasja, pikendatakse lõikes 1 sätestatud kolmeaastast tähtaega kooskõlas siseriiklike õigusaktidega minimaalselt viie aastani ja maksimaalselt kümne aastani.

3. Lõigetes 1 ja 2 ette nähtud tähtajad peatatakse, kui:

a) kooskõlas artikliga 44 esitatakse kaebus, siis tähtaeg peatub alates kaebuse esitamise kuupäevast kaebuse menetlemise ajaks; või

▼B

b) toll on kooskõlas artikli 22 lõikega 6 esitanud võlgnikule alused, mille põhjal ta kavatab tollivõlast teatada, siis tähtaeg peatub alates teate esitamise kuupäevast kuni sellise ajavahemiku lõpuni, mille jooksul antakse võlgnikule võimalus oma seisukoha esitamiseks.

4. Kui tollivõlg vastavalt artikli 116 lõikele 7 taaskehtestatakse, loetakse lõigetes 1 ja 2 sätestatud tähtajad peatatuks alates artikli 121 alusel tagasimaksmise või vähendamise taotluse esitamise kuupäevast kuupäevani, mil tehti otsus tagasimaksmise või vähendamise kohta.

*Artikkel 104***Arvestuskande tegemine**

1. Artiklis 101 osutatud toll teeb vastavalt siseriiklikele õigusaktidele arvestuskande selle artikli kohaselt kindlaksmääratud tasumisele kuuluva impordi- või eksporditollimaksu summa kohta.

Esimest lõiku ei kohaldata artikli 102 lõike 1 teises lõigus osutatud juhtudel.

2. Tollil ei ole vaja teha arvestuskannet impordi- või eksporditollimaksu summa kohta, mis vastavalt artiklile 103 vastab tollivõlale, millest ei saa enam võlgnikule teatada.

3. Liikmesriigid määravad impordi- või eksporditollimaksu summa arvestuskande tegemise üksikasjaliku praktilise korra. Nimetatud korras võib olla erinevusi vastavalt sellele, kas tollivõla tekkimise asjaolusid silmas pidades on toll sellest tuleneva maksusumma tasumises kindel.

*Artikkel 105***Arvestuskande tegemise aeg**

1. Kui tollivõlg tekib tollideklaratsiooni aktsepteerimise tagajärjel, millega kaup suunatakse mingile tolliprotseduurile, välja arvatud ajuti-sele impordile osalise imporditollimaksust vabastamisega, või mõne muu samaväärse õigusliku mõjuga toiminguga tagajärjel, märgib toll tasumisele kuuluva impordi- või eksporditollimaksu summa arvestusdokumentidesse 14 päeva jooksul pärast kauba vabastamist.

Tingimusel, et tasumine on tagatud, võib impordi- või eksporditollimaksu kogusumma kohta, mis on seotud tolli poolt määratud ajavahe-mikul, mis ei ületa 31 päeva, ühele ja samale isikule vabastatud kaubaga, teha ühe arvestuskande nimetatud perioodi lõpus. Selline arvestuskande tehakse 14 päeva jooksul pärast nimetatud tähtaja möödumist.

▼B

2. Kui kaupa võib vabastada teatavate tingimuste alusel, mis reguleerivad kas tasumisele kuuluva impordi- või eksporditollimaksu summa määramist või selle sissenõudmist, tehakse arvestuskanne 14 päeva jooksul alates kuupäevast, mil tasumisele kuuluv impordi- või eksporditollimaksu summa määratakse või nimetatud tollimaksu tasumisele kuulumise kohustus kinnitatakse.

Kui aga tollivõlg on seotud ajutise kaubanduspoliitika meetmega tollimaksu vormis, tehakse arvestuskanne tasumisele kuuluva impordi- või eksporditollimaksu summa kohta kahe kuu jooksul alates lõpliku kaubanduspoliitika meetme kehtestamise määruse avaldamisest *Euroopa Liidu Teatajas*.

3. Kui tollivõlg tekib lõikes 1 sätestamata juhtudel, tehakse tasumisele kuuluva impordi- või eksporditollimaksu summa arvestuskanne 14 päeva jooksul alates kuupäevast, mil tollil on võimalik määrata kõnealuse impordi- või eksporditollimaksu summa ja teha otsus.

4. Lõiget 3 kohaldatakse tasumisele kuuluva või tasuda jääva impordi- või eksporditollimaksu summa suhtes, kui ei ole tehtud tasumisele kuuluva impordi- või eksporditollimaksu summa arvestuskannet vastavalt lõigetele 1, 2 ja 3 või kui tasumisele kuuluv tollimaks on määratud ja märgitud arvestuskannetesse väiksemas summas kui tasumisele kuuluv summa.

5. Lõigetes 1, 2 ja 3 ette nähtud arvestuskande tähtajad ei kehti ettenägematus olukorras või vääramatu jõu puhul.

6. Arvestuskande tegemise võib edasi lükata artikli 102 lõike 3 teises lõigus osutatud juhul kuni ajani, mil tollivõlast teatamine kriminaaluurimist enam ei mõjuta.

*Artikkel 106***Volituste delegerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, ►**C2** et määrata kindlaks artikli 102 lõike 1 teise lõigu punktis d osutatud juhud ◀, mil toll vabastatakse tollivõlast teatamisest.

*Artikkel 107***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon võtab rakendusaktidega vastu meetmed tolliasutuste vahelise vastastikuse abi tagamiseks tollivõla tekkimise korral.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B

2. Jagu

Impordi- või eksporditollimaksu summa tasumine*Artikkel 108***Tasumise üldised tähtajad ja tasumistähtaegade peatumine**

1. Võlgnik tasub kooskõlas artikliga 102 teatatud tollivõlale vastavad impordi- või eksporditollimaksu summad tolli poolt ette nähtud tähtaja jooksul.

Ilma et see piiraks artikli 45 lõike 2 kohaldamist, ei tohi nimetatud tähtaeg olla pikem kui kümme päeva alates tasumisele kuuluva tollivõla teatamisest võlgnikule. Arvestuskannete summeerimise korral artikli 105 lõike 1 teises lõigus ette nähtud tingimustel määratakse tollimaksu summa tasumiseks selline tähtaeg, mille puhul võlgnikul ei jää tasumiseks pikem aeg kui tollimaksu summa tasumise edasilükkamise puhul kooskõlas artikliga 110.

Toll võib võlgniku taotluse alusel nimetatud tähtaega pikendada, kui tasumisele kuuluv impordi- või eksporditollimaksu summa on määratud artiklis 48 osutatud vabastusjärgse kontrolli käigus. Ilma et see piiraks artikli 112 lõike 1 kohaldamist, ei pikendata tähtaega rohkem, kui võlgnikul on vaja selleks, et võtta oma kohustuse täitmiseks vajalikke meetmeid.

2. Kui võlgnikul on õigus mõnele artiklites 110–112 ettenähtud maksusoodustusele, tuleb tasumisele kuuluv tollimaksusumma tasuda enne nimetatud soodustusega ette nähtud tähtaja või tähtaegade lõppemist.

3. Tollivõlale vastava impordi- või eksporditollimaksu summa tasumise tähtaeg peatatakse järgmistel juhtudel:

- a) kui esitatakse artikli 121 kohane tollimaksu vähendamise taotlus;
- b) kui kaup tuleb konfiskeerida, hävitada või riigile loovutada;
- c) kui tollivõlg on tekkinud artikli 79 kohaselt ja võlgnikke on rohkem kui üks.

*Artikkel 109***Tasumine**

1. Tasumine toimub sularahasissemaksena või mis tahes muu samaväärse toimega makseviisiga, sealhulgas varasema enamakse arvelt kooskõlas siseriikliku õigusega.

▼B

2. Võlgniku asemel võib tasuda kolmas isik.
3. Võlgnik võib igal juhul maksta kogu impordi- või eksporditollimaksu summa või osa sellest, ilma et ta peaks ootama tasumiseks määratud tähtaja möödumist.

*Artikkel 110***Tasumise edasilükkamine**

Toll lubab asjaomase isiku taotluse alusel ja tagatise esitamisel tasumisele kuuluva tollimaksusumma tasumise edasilükkamist mis tahes järgmistel viisidel:

- a) eraldi iga impordi- või eksporditollimaksu summa suhtes, mille kohta on tehtud arvestuskanne kooskõlas artikli 105 lõike 1 esimese lõiguga või artikli 105 lõikega 4;
- b) ühiselt kõigi impordi- või eksporditollimaksu summade suhtes, mille kohta tolli poolt kindlaksmääratud tähtaja jooksul, mis ei ületa 31 päeva, on tehtud arvestuskanne kooskõlas artikli 105 lõike 1 esimese lõiguga;
- c) ühiselt kõigi impordi- või eksporditollimaksu summade suhtes, mis moodustavad ühekordse arvestuskande kooskõlas artikli 105 lõike 1 teise lõiguga.

*Artikkel 111***Ajavahemikud, mille võrra tasumine edasi lükatakse**

1. Ajavahemik, mille võrra tasumist võib artikli 110 alusel edasi lükata, on 30 päeva.
2. Kui tasumine lükatakse edasi kooskõlas artikli 110 punktiga a, algab ajavahemik kuupäevast, mis järgneb võlgnikule tollivõla teatamise kuupäevale.
3. Kui tasumine lükatakse edasi kooskõlas artikli 110 punktiga b, algab ajavahemik kuupäevast, mis järgneb summeerimise tähtajale. Seda vähendatakse päevade arvu võrra, mis vastab poolele summeerimisperioodi päevade arvust.
4. Kui tasumist lükatakse edasi kooskõlas artikli 110 punktiga c, algab ajavahemik kuupäevast, mis järgneb kõnealuse kauba vabastamise tähtajale. Seda vähendatakse päevade arvu võrra, mis vastab poolele kõnealuse ajavahemiku päevade arvust.
5. Kui lõigetes 3 ja 4 osutatud ajavahemikes on paaritu arv päevi, on vastavalt lõigetele 3 ja 4 30-päevases tähtajast lahutatavate päevade arv võrdne poolega madalamast lähimast paarisarvust.

▼B

6. Kui lõigetes 3 ja 4 osutatud ajavahemikud on nädalad, võivad liikmesriigid sätestada, et impordi- või eksporditollimaksu summa, mille tasumine edasi lükatakse, tuleb tasuda hiljemalt kõnealusele nädalale järgneva neljanda nädala reedel.

Kui need ajavahemikud on kuud, võivad liikmesriigid sätestada, et impordi- või eksporditollimaksu summa, mille tasumine edasi lükatakse, tuleb tasuda kõnealusele kuule järgneva kuu 16. päevaks.

*Artikkel 112***Muud tollimaksu tasumise soodustused**

1. Toll võib võlgnikule tollimaksu tasumisel anda mõne muu soodustuse kui tasumise edasilükkamine, tingimusel et esitatakse tagatis.

2. Kui soodustused antakse vastavalt lõikele 1, arvutatakse impordi- või eksporditollimaksu summalt krediidiintress.

Liikmesriigi puhul, mille rahaühik on euro, on krediidiintressi määr võrdne *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias avaldatud intressimääraga, mida Euroopa Keskpank kohaldas maksetähtaja saabumise kuu esimesel päeval oma põhiliste refinantseerimistoimingute suhtes ja mida on suurendatud ühe protsendipunkti võrra.

Liikmesriigi puhul, mille rahaühik ei ole euro, on krediidiintressimäär võrdne intressimääraga, mida liikmesriigi keskpank kohaldas kõnealuse kuu esimesel päeval oma põhiliste refinantseerimistoimingute suhtes ja mida on suurendatud ühe protsendipunkti võrra, ning liikmesriigi puhul, kelle keskpanga intressimäär ei ole teada, võrdub intressimäär liikmesriigi rahaturul kõnealuse kuu esimesel kuupäeval kohaldatud määrale kõige paremini vastava intressimääraga, mida on suurendatud ühe protsendipunkti võrra.

3. Toll võib loobuda tagatise või krediidiintressi nõudest, kui võlgniku olukorrale antud dokumenteeritud hinnangu alusel on tehtud kindlaks, et selle nõudmine tekitaks tõenäoliselt tõsiseid majanduslikke või sotsiaalseid raskusi.

4. Toll hoidub krediidiintressi nõudmisest, kui summa on iga nõude puhul väiksem kui 10 eurot.

*Artikkel 113***Makse sissenõudmine**

Kui tasumisele kuuluva impordi- või eksporditollimaksu summa ei ole ettenähtud tähtaja jooksul tasutud, kasutab toll summa tasumise tagamiseks kõiki asjaomase liikmesriigi õiguse alusel tema käsutuses olevaid vahendeid.

▼B*Artikkel 114***Viivis**

1. Viivis arvestatakse impordi- või eksporditollimaksu summalt alates ettenähtud tähtaja möödumise kuupäevast kuni tasumise kuupäevani.

Liikmesriigi puhul, mille rahaühik on euro, on viivisemäär võrdne *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias avaldatud intressimääraga, mida Euroopa Keskpank kohaldas maksetähtaja saabumise kuu esimesel päeval oma põhiliste refinantseerimistoimingute suhtes ja mida on suurendatud kahe protsendipunkti võrra.

Liikmesriigi puhul, mille rahaühik ei ole euro, on viivisemäär võrdne intressimääraga, mida liikmesriigi keskpank kohaldas kõnealuse kuu esimesel päeval oma põhiliste refinantseerimistoimingute suhtes ja mida on suurendatud kahe protsendipunkti võrra, ning liikmesriigi puhul, mille keskpanka intressimäär ei ole teada, võrdub intressimäär liikmesriigi rahaturul kõnealuse kuu esimesel kuupäeval kohaldatud määrale kõige paremini vastava intressimääraga, mida on suurendatud kahe protsendipunkti võrra.

2. Kui tollivõlg tekib artikli 79 või 82 alusel või kui tollivõlast teatatakse vabastusjärgse kontrolli tulemusel, tuleb lisaks impordi- või eksporditollimaksu summale tasuda ka viivis alates tollivõla tekkimise kuupäevast kuni teatamise kuupäevani.

Viivisemäär sätestatakse kooskõlas lõikega 1.

3. Toll võib loobuda viivise sissenõudmisest, kui võlgniku olukorrale antud dokumenteeritud hinnangu alusel on tehtud kindlaks, et selle nõudmine tekitaks tõenäoliselt tõsiseid majanduslikke või sotsiaalseid raskusi.

4. Toll hoidub viivise nõudmisest, kui summa on iga nõude puhul väiksem kui 10 eurot.

*Artikkel 115***Volituste delegerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks artikli 108 lõikes 3 osutatud tollivõlale vastava impordi- või eksporditollimaksu summa tasumise tähtaja peatamise kord ja peatamise ajavahemik.

▼B

3. Jagu

Tagasimaksmine ja vähendamine*Artikkel 116***Üldsätted**

1. Käesolevas jaos sätestatud tingimuste kohaselt tuleb impordi- või eksporditollimaksu summad tagasi maksta või neid vähendada järgmistel põhjustel:

- a) enam määratud impordi- või eksporditollimaksu summad;
- b) defektne kaup või lepingu tingimustele mittevastav kaup;
- c) pädevate asutuste eksimus;
- d) õigluse põhimõte.

Kui impordi- või eksporditollimaksu summa on tasutud ja vastav tolli-deklaratsioon tunnistatakse kehtetuks, tuleb see summa kooskõlas artikliga 174 tagasi maksta.

2. Toll maksab lõikes 1 osutatud impordi- või eksporditollimaksu summa tagasi või vähendab seda, kui see on 10 eurot või rohkem, välja arvatud juhul, kui asjaomane isik taotleb väiksema summa tagasimaksmist või vähendamist.

3. Kui toll leiab, et tuleks kohaldada tagasimaksmist või vähendamist artikli 119 või 120 alusel, saadab asjaomane liikmesriik toimiku komisjonile otsuse tegemiseks järgmistel juhtudel:

- a) kui toll leiab, et eriasjaolud tulenevad sellest, et komisjon ei ole täitnud oma kohustusi;
- b) kui toll leiab, et komisjon on teinud vea artikli 119 tähenduses;
- c) kui juhtumi asjaolud seonduvad asjaoludega, mis on tuvastatud liidu korraldatud uurimise käigus, mis on läbi viidud nõukogu 13. märtsi 1997. aasta määruse (EÜ) nr 515/97 liikmesriikide haldusasutuste vastastikusest abist ning haldusasutuste ja komisjoni vahelisest koostööst tolli- ja põllumajandusküsimusi käsitlevate õigusaktide nõutava kohaldamise tagamiseks⁽¹⁾ või muude liidu õigusaktide alusel või kokkuleppe alusel, mille liit on sõlminud riigi või riikide rühmaga, kus on ette nähtud võimalus korraldada liidu pädevuses uurimisi;
- d) kui summa, mida asjaomane isik võib ühe või mitme impordi- või eksporditoimingu eest olla kohustatud maksuma, on vea või eriasjaolude tõttu võrdne 500 000 euroga või ületab seda.

⁽¹⁾ EÜT L 82, 22.3.1997, lk 1.

▼B

Ilma et see piiraks esimest lõiku, ei saadeta toimikuid edasi järgmistes olukordades:

- a) kui komisjon on juba vastu võtnud otsuse faktiliste ja õiguslike asjaolude poolest võrreldava juhtumi kohta;
- b) kui komisjon käsitleb juba faktiliste ja õiguslike asjaolude poolest võrreldavat juhtumit.

4. Kui toll ise avastab artikli 121 lõikes 1 osutatud ajavahemike jooksul, et impordi- või eksporditollimaksu summa tuleb tagasi maksta või seda tuleb vähendada vastavalt artiklile 117, 119 või 120, teeb toll nimetatud tagasimaksed või vähendamised omal algatusel, kui otsustamispädevuse eeskirjadest ei tulene teisiti.

5. Tagasimaksmist või vähendamist ei lubata, kui tollivõlast teatamine toimus võlgniku pettuse tulemusena.

6. Tagasimakstavalt summalt ei pea asjaomane toll intressi maksuma.

Intressi tuleb siiski maksta, kui tagasimaksmise otsust ei täideta kolme kuu jooksul pärast nimetatud otsuse tegemist, välja arvatud siis, kui tähtajast kinnipidamine ei sõltunud tollist.

Sellistel juhtudel makstakse intressi alates kolmekuulise tähtaja möödumisest kuni tagasimaksmise kuupäevani. Intressimäär kehtestatakse kooskõlas artikliga 112.

7. Kui toll on lubanud tagasimaksmist või vähendamist ekslikult, taaskehtestatakse algne tollivõlg niivõrd, kui selle tasumine artikli 103 alusel ei ole aegunud.

▼C2

Sellistel juhtudel makstakse lõike 6 teise lõigu alusel makstud intress tagasi.

▼B*Artikkel 117***Enammääratud impordi- või eksporditollimaksu summad**

1. Impordi- või eksporditollimaksu summa makstakse tagasi või seda vähendatakse sel määral, mil tollivõlale vastav summa, millest esialgu teatati, ületab tasumisele kuuluva summa, või kui tollimaks teatati ►C2 võlgnikule vastuolus artikli 102 lõike 1 teise lõigu punktiga c või d. ◀

2. Kui tagasimaksmise või vähendamise taotlus põhineb sellel, et vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni aktsepteerimise ajal kohaldati kauba suhtes tariifikvoodi, tariifilae või muude soodsate tariifimeetmete alusel imporditollimaksu vähendatud või nullmäära, lubatakse tagasimaksmist või vähendamist siis, kui taotluse ja vajalike dokumentide esitamise ajal on täidetud üks järgmistest tingimustest:

- a) tariifikvoodi puhul ei ole seda ammendatud;

▼B

- b) muul juhul ei ole taaskehtestatud tavaliselt rakendatavat tollimaksu-määra.

*Artikkel 118***Defektne kaup või lepingu tingimustele mittevastav kaup**

1. Imporditollimaksu summa makstakse tagasi või seda vähendatakse, kui tollivõla teatamine on seotud kaubaga, mida importija ei ole vastu võtnud, sest vabastamise ajahetkel oli see kaup defektne või ei vastanud lepingu tingimustele, mille alusel see imporditi.

Defektseks kaubaks loetakse kaupa, mis on kahjustunud enne selle vabastamist.

2. Ilma et see piiraks lõiget 3, lubatakse tagasimaksmist või vähendamist tingimusel, et kaupa ei ole kasutatud, välja arvatud juhul, kui selle esialgne kasutamine oli vajalik tegemaks kindlaks, et see kaup on defektne või ei vasta lepingu tingimustele, ja tingimusel, et see on liidu tolliterritooriumilt välja viidud.

3. Tagasimaksmist või vähendamist ei lubata, kui:

- a) enne vabasse ringlusse lubamist suunati kaup katsetamiseks eriprotseduurile, välja arvatud juhul, kui tehakse kindlaks, et selliste katsete käigus ei ole tavaliselt võimalik märgata asjaolu, et kaup on defektne või ei vasta lepingu tingimustele;
- b) kauba defektsust võeti arvesse selle lepingu tingimusi (eriti hinda) kindlaks määrates, enne kui kaup suunati tollivõla tekkimisega seotud tolliprotseduurile; või
- c) taotleja müüb kauba pärast seda, kui on kindlaks tehtud, et see on defektne või et see ei vasta lepingu tingimustele.

4. Asjaomase isiku taotluse alusel lubab toll suunata kauba selle liidu tolliterritooriumilt väljaviimise asemel seestöötlemisprotseduurile, sealhulgas hävitamiseks, või välistransiidi, tolliladustamise või vabatsiooni-protseduurile.

*Artikkel 119***Pädevate asutuste eksimus**

1. Muudel kui artikli 116 lõike 1 teises lõigus ning artiklites 117, 118 ja 120 osutatud juhtudel makstakse impordi- või eksporditollimaksu summa tagasi või vähendatakse seda, kui pädevate asutuste vea tõttu oli esialgu teatatud tollivõlale vastav summa väiksem kui tasumisele kuuluv summa, tingimusel et täidetud on järgmised tingimused:

- a) võlgnikul ei oleks olnud võimalik nimetatud viga mõistlikult käitudes avastada; ja
- b) võlgnik tegutses heausksena.

▼B

2. Kui artikli 117 lõikes 2 sätestatud tingimused ei ole täidetud, lubatakse tagasimaksmist või vähendamist, kui tolli enda vea tõttu ei ole tollimaksu vähendatud või nullmäära kohaldatud ning vabasse ringluse lubamise tollideklaratsioon sisaldas kõiki vajalikke andmeid ja sellele olid lisatud kõik dokumendid, mis on vajalikud tollimaksu vähendatud või nullmäära kohaldamiseks.

3. Kui sooduskohtlemine on kaubale määratud halduskoostöö süsteemi alusel, milles osalevad väljaspool liidu tolliterritoriumi oleva territooriumi või riigi asutused, loetakse nende asutuste väljaantud ja ebaõigeks osutunud tõend eksimuseks, mida ei oleks olnud võimalik lõike 1 punkti a tähenduses avastada.

Ebaõige tõendi väljaandmist ei loeta veaks, kui tõend põhineb eksportija esitatud ebaõigetel faktidel, välja arvatud juhul, kui on ilmne, et tõendi välja andnud asutused olid või oleksid pidanud olema teadlikud, et kaup ei vasta sooduskohtlemise kohaldamise tingimustele.

Võlgnikku loetakse heauskseks, kui ta suudab näidata, et asjaomase kauplemise ajal pööras ta vajalikul määral tähelepanu selle tagamisele, et kõik sooduskohtlemise tingimused oleksid täidetud.

Võlgnik ei saa toetuda heausksuse ettekäände, kui komisjon on *Euroopa Liidu Teatajas* avaldanud teatise, kus avaldatakse kahtlust, kas abi saav riik või territoorium kohaldab sooduskohtlemist nõuetekohaselt.

*Artikkel 120***Õigluse põhimõte**

1. Muudel kui artikli 116 lõike 1 teises lõigus ning artiklites 117, 118 ja 119 osutatud juhtudel makstakse impordi- või eksporditollimaksu summa tagasi või seda vähendatakse õigluse huvides, kui tollivõlg tekib tollialastes õigusaktides sätestatud eriasjaoludel, mille puhul võlgnikku ei saa süüdistada pettuses või ilmses hooletuses.

2. Lõikes 1 osutatud eriasjaolude olemasolu tuvastatakse siis, kui juhtumi asjaoludest on selge, et võlgnik on eriolukorras võrreldes samal alal tegutsevate teiste ettevõtjatega, ning et selliste asjaolude puudumisel ei oleks ta sattunud impordi- või eksporditollimaksu kogumisest tulenevasse ebasoodsasse olukorda.

*Artikkel 121***Tagasimaksmise ja vähendamise kord**

1. Artikliga 116 kooskõlas olevad tagasimaksmise või vähendamise taotlused esitatakse tollile järgmiste ajavahemike jooksul:

- a) enamääratud impordi- või eksporditollimaksu summade, pädevate asutuste eksimuse või õiglusega seonduvate juhtumite puhul kolme aasta jooksul alates tollivõla teatamise kuupäevast;

▼B

- b) defektse kauba või lepingu tingimustele mittevastava kauba puhul ühe aasta jooksul alates tollivõla teatamise kuupäevast;
- c) tollideklaratsiooni kehtetuks tunnistamise puhul kehtetuks tunnistamise suhtes kohaldatavates eeskirjades määratud tähtaja jooksul.

Esimese lõigu punktides a ja b määratud tähtaega pikendatakse, kui taotleja tõendab, et taotluse esitamist ettenähtud tähtaja jooksul takistasid ettenägematud asjaolud või vääramatud jõud.

2. Kui toll ei saa esitatud alustel lubada impordi- või eksporditollimaksu summa tagasimaksmist või vähendamist, peab ta tagasimaksmise või vähendamise taotlust kaaluma muid artiklis 116 osutatud tagasimaksmise või vähendamise aluseid silmas pidades.

3. Kui artikli 44 alusel on esitatud kaebus tollivõla teatamise kohta, peatatakse lõike 1 esimeses lõigus määratud asjakohane tähtaeg alates kaebuse esitamise kuupäevast kuni kaebuse menetlemise lõpuni.

4. Kui toll teeb artiklite 119 ja 120 kohaseid tagasimakseid või vähendusi, teatab asjaomane liikmesriik sellest komisjonile.

*Artikkel 122***Volituste delegerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, milles määratakse kindlaks eeskirjad, mida komisjon peab artikli 116 lõikes 3 osutatud otsuse tegemisel järgima ja eelkõige seoses järgmisega:

- a) toimiku aktsepteerimise tingimused;
- b) otsuse tegemise tähtaeg ja kõnealuse tähtaja peatamine;
- c) teatamine põhjustest, millele komisjon kavatseb oma otsuses tugineda, enne kui ta teeb asjaomast isikut negatiivselt mõjutava otsuse;
- d) otsusest teatamine;
- e) otsuse mitte tegemise või sellest mitte teatamise tagajärjed.

*Artikkel 123***Rakendamisolituste andmine**

- 1. Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks menetluseeskirjad:
 - a) artiklis 116 osutatud tagasimaksmise ja vähendamise kohta;
 - b) komisjoni teavitamise kohta artikli 121 lõike 4 kohaselt ja esitatava teabe kohta.

▼B

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu artikli 116 lõikes 3 osutatud otsuse.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Kui artikli 285 lõikes 1 osutatud komitee arvamus tuleb saada kirjaliku menetluse teel, kohaldatakse artikli 285 lõiget 6.

4. PEATÜKK

Tollivõla lõppemine

Artikkel 124

Lõppemine

1. Ilma et see piiraks tollivõlale vastava impordi- või eksporditollimaksu summa sissenõudmata jätmist käsitlevate kehtivate sätete kohaldamist, kui võlgniku maksevõimetus on kohtulikult tuvastatud, lõpeb impordil või ekspordil tekkiv tollivõlg mis tahes järgmisel viisil:

- a) kui võlgnikule ei ole kooskõlas artikliga 103 enam võimalik tollivõlast teatada;
- b) impordi- või eksporditollimaksu summa tasutakse;
- c) impordi- või eksporditollimaksu summat vähendatakse kooskõlas lõikega 5;
- d) kui impordi- või eksporditollimaksu tasumist nõudvale tolliprotseduurile deklareeritud kaupa käsitlev tollideklaratsioon on kehtetuks tunnistatud;
- e) kui kaup, millelt tuleb tasuda impordi- või eksporditollimaks, konfiskeeritakse või peetakse kinni ning samal ajal või seejärel konfiskeeritakse;
- f) kaup, millelt tuleb tasuda impordi- või eksporditollimaks, hävitatakse tollijärelevalve all või loovutatakse riigile;
- g) kauba kadumine või tollialastest õigusaktidest tulenevate kohustuste täitmata jätmine tuleneb sellest, et kõnealune kaup on oma liigi tõttu või ettenägematutest asjaoludest või vääramatust jõust tingituna või tolli korralduse tagajärjel täielikult hävinud või pöördumatult kahjustatud; käesoleva punkti kohaldamisel loetakse kaup pöördumatult kahjustatuks, kui keegi ei saa seda enam kasutada;

▼ B

h) tollivõlg tekkis vastavalt artiklile 79 või 82 ja täidetud on järgmised tingimused:

▼ M2

i) kohustuse täitmata jätmise, mille tõttu tekkis tollivõlg, ei mõjutanud oluliselt ajutise ladustamise protseduuri või asjaomase tolliprotseduuri nõuetekohast läbiviimist ega kujutanud endast pettusekatset;

▼ B

ii) kõik kauba olukorra normaliseerimiseks vajalikud formaalsused täidetakse tagantjärele;

i) kaup, mis on oma lõppkasutuse tõttu lastud vabasse ringlusse maksuvabalt või vähendatud imporditollimaksumääruga, on eksporditud tolli loal;

j) kui see tekkis vastavalt artiklile 78 ja kui nimetatud artiklis osutatud tariifseks sooduskohtlemiseks vajalikud formaalsused tühistatakse;

k) tingimusel et lõikest 6 ei tulene teisiti, kui tollivõlg tekkis vastavalt artiklile 79 ja tollile esitatakse piisav tõend, et kaupa ei ole kasutatud või tarbitud ja et kaup on liidu tolliterritooriumilt välja viidud.

2. Lõike 1 punktis e osutatud juhtudel ja tollieeskirjade rikkumise suhtes kohaldatavate karistuste kohaldamisel ei loeta tollivõlga lõppenuks, kui liikmesriigi õigusaktide kohaselt määratakse karistusi impordi- või eksporditollimaksu või tollivõla olemasolu alusel.

3. Kui vastavalt lõike 1 punktile g loetakse tollivõlg lõppenuks kauba puhul, mis lubatakse maksuvabalt või vähendatud impordimaksumääraga vabasse ringlusse lõppkasutuse tõttu, käsitatakse nende hävimise tagajärjel tekkinud jääke või jäätmeid liiduvälise kaubana.

4. Kehtivaid sätteid, mis käsitlevad kauba laadi tõttu tekkinud pöördumatu kao ühtseid määrasid, kohaldatakse siis, kui asjaomane isik ei suuda tõendada, et tegelikud kaod on suuremad kui kõnealuse kauba jaoks ettenähtud ühtsete määrade alusel arvatatud kaod.

5. Kui tollivõlale vastava impordi- või eksporditollimaksu summa tasumise eest vastutavad mitu isikut ja vähendamine on lubatud, lõpeb tollivõlg ainult selle isiku või nende isikute suhtes, kellele on antud vähendamise luba.

6. Lõike 1 punktis k osutatud juhul ei lõpe tollivõlg isiku või isikute suhtes, kes tegid pettusekatse.

7. Kui tollivõlg tekkis vastavalt artiklile 79, lõpeb see isiku suhtes, kelle käitumises ei ilmnenu pettusekatset ja kes andis oma panuse võitluses pettuse vastu.

▼B*Artikkel 125***Karistuste kohaldamine**

Kui tollivõlg lõpeb artikli 124 lõike 1 punkti h alusel, on liikmesriikidel õigus kohaldada karistusi tollialaste õigusaktide täitmatajätmise eest.

▼M2*Artikkel 126***Volituste delegeerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks selliste täitmatajätmise loetelu, millel ei ole olulist mõju ajutise ladustamise protseduuri või asjaomase tolliprotseduuri nõuetekohasele läbiviimisele, ja täiendada artikli 124 lõike 1 punkti h alapunkti i.

▼B

IV JAOTIS

LIIDU TOLLITERRITOORIUMILE TOODUD KAUP*1. PEATÜKK***Sisenemise ülddeklaratsioon***Artikkel 127***Sisenemise ülddeklaratsiooni esitamine**

1. Liidu tolliterritooriumile toodud kauba kohta esitatakse sisenemise ülddeklaratsioon.
2. Lõikes 1 osutatud nõudest loobutakse:
 - a) veovahendite ja nendel oleva kauba suhtes, mida on veetud läbi liidu tolliterritooriumi territoriaalvett või õhuruumi ilma sellel territoriumil peatumata; ning
 - b) muudel juhtudel, kui see on põhjendatud kauba või veo liigi tõttu või seda nõutakse rahvusvaheliste lepingutega.
3. Sisenemise ülddeklaratsiooni esitatakse esimesele sisenemistolliasutusele kindlaksmääratud tähtaja jooksul enne kauba liidu tolliterritooriumile toomist.

Toll võib lubada sisenemise ülddeklaratsiooni esitamist mõnes teises tolliasutuses, tingimusel et asjaomane asutus edastab viivitamata esimese sisenemiskoha tolliasutusele vajalikud andmed või teeb need elektrooniliselt kättesaadavaks.

4. Sisenemise ülddeklaratsiooni esitab kauba vedaja.

▼B

Olenemata kauba vedaja kohustustest võib sisenemise ülddeklaratsiooni esitada ka üks järgmistest isikutest:

- a) importija või kauba saaja või muu isik, kelle nimel või kelle eest kauba vedaja tegutseb;
- b) ükskõik milline isik, kes saab kõnealuse kauba sisenemistolliasutusele esitada või esitada lasta.

5. Sisenemise ülddeklaratsioon peab sisaldama julgeoleku ja turvalisuse eesmärgil riskianalüüsi tegemiseks vajalikke andmeid.

6. Erijuhtudel, kui lõikes 4 osutatud isikutelt ei ole võimalik saada kõiki lõikes 5 osutatud andmeid, võidakse nõuda kõnealuste andmete esitamist muudelt isikutelt, kellel on need andmed ja asjakohased õigused nende esitamiseks.

7. Toll võib lubada kaubandus-, sadama- või transpordiinfosüsteemide kasutamist sisenemise ülddeklaratsiooni esitamiseks, tingimusel et need sisaldavad sellise deklaratsiooni jaoks vajalikke andmeid ja sellised andmed on kättesaadavad teatava aja jooksul enne seda, kui kaup liidu tolliterritooriumile tuuakse.

8. Toll võib lubada, et sisenemise ülddeklaratsiooni esitamise asemel esitataks teade ja sisenemise ülddeklaratsiooni andmetega võimaldatakse tutvuda ettevõtja arvutisüsteemi vahendusel.

*Artikkel 128***Riskianalüüs**

Artikli 127 lõikes 3 osutatud tolliasutus tagab eelkõige julgeoleku ja turvalisuse eesmärgil artikli 127 lõikes 1 osutatud sisenemise ülddeklaratsiooni või artikli 127 lõikes 8 osutatud andmete põhjal ja kindlaksmääratud aja jooksul riskianalüüsi tegemise ning võtab selle analüüsi tulemuste põhjal vajalikud meetmed.

*Artikkel 129***Sisenemise ülddeklaratsiooni muutmine ja kehtetuks tunnistamine**

1. Deklarandile võidakse taotluse alusel anda luba pärast sisenemise ülddeklaratsiooni esitamist muuta ühte või mitut selles sisalduvat üksikasja.

Muudatusi ei ole võimalik teha pärast järgmist:

- a) toll on teatanud sisenemise ülddeklaratsiooni esitanud isikule, et kavatses kaupa kontrollida;

▼B

- b) toll on tuvastanud, et sisenemise ülddeklaratsiooni andmed ei ole õiged;
- c) kaup on tollile juba esitatud.

▼M2

2. Kui kaupa, mille kohta on esitatud sisenemise ülddeklaratsioon, ei tooda liidu tolliterritooriumile, tunnistab toll deklaratsiooni viivitusega kehtetuks kas

- a) deklarandi taotlusel või
- b) kui deklaratsiooni esitamisest on möödunud 200 päeva.

▼B*Artikkel 130***Deklaratsioonide esitamine sisenemise ülddeklaratsiooni asemel**

1. Artikli 127 lõikes 3 osutatud tolliasutus võib sisenemise ülddeklaratsiooni esitamise nõudest loobuda kauba puhul, mille kohta on esitatud tollideklaratsioon enne sisenemise ülddeklaratsiooni esitamise tähtaja möödumist. Sellisel juhul sisaldab tollideklaratsioon vähemalt sisenemise ülddeklaratsioonis nõutavaid andmeid. Tollideklaratsioonil on kuni selle aktsepteerimiseni kooskõlas artikliga 172 sisenemise ülddeklaratsiooni staatus.

2. Artikli 127 lõikes 3 osutatud tolliasutus võib loobuda nõudest esitada sisenemise ülddeklaratsioon kauba suhtes, mille kohta on esitatud ajutise ladustamise deklaratsioon enne sisenemise ülddeklaratsiooni esitamise tähtaja möödumist. Selline deklaratsioon sisaldab vähemalt sisenemise ülddeklaratsioonis nõutavaid andmeid. Kuni deklareeritud kauba tollile esitamiseni kooskõlas artikliga 139 on ajutise ladustamise deklaratsioonil sisenemise ülddeklaratsiooni staatus.

*Artikkel 131***Volituste delegeerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks:

▼C2

- a) juhud, kui sisenemise ülddeklaratsiooni esitamise nõudest loobutakse kooskõlas artikli 127 lõike 2 punktiga b;

▼B

- b) artikli 127 lõigetes 3 ja 7 osutatud konkreetne tähtaeg, mille jooksul tuleb esitada sisenemise ülddeklaratsioon enne kauba toomist liidu tolliterritooriumile, võttes arvesse kauba või veo liikki;
- c) artikli 127 lõikes 6 osutatud juhud ja muud isikud, kellelt võib kõnealustel juhtudel nõuda sisenemise ülddeklaratsiooni andmete esitamist.

▼B*Artikkel 132***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks:

- a) menetluseeskirjad artiklis 127 osutatud sisenemise ülddeklaratsiooni esitamiseks;
- b) menetluseeskirjad sisenemise ülddeklaratsiooni andmete esitamiseks artikli 127 lõikes 6 osutatud muude isikute poolt;
- c) tähtaja, mille jooksul tuleb artikli 128 kohaselt teha riskianalüüs ja võtta vajalikud meetmed;
- d) menetluseeskirjad sisenemise ülddeklaratsiooni muutmiseks kooskõlas artikli 129 lõikega 1;
- e) menetluseeskirjad sisenemise ülddeklaratsiooni kehtetuks tunnistamiseks kooskõlas artikli 129 lõikega 2, võttes arvesse kauba sisenemise nõuetekohast haldamist.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

*2. PEATÜKK****Kauba saabumine*****1. Jagu****Kauba toomine liidu tolliterritooriumile***Artikkel 133***Merelaeva või õhusõiduki saabumisest teatamine**

1. Liidu tolliterritooriumile siseneva merelaeva või õhusõiduki käitaja teatab saabumisest esimesele sisenemistolliasutusele transpordivahendi saabumisel.

Kui teave merelaeva või õhusõiduki saabumise kohta on tollile kättesaadav, võib toll loobuda lõikes 1 osutatud teatamise nõudest.

2. Toll võib lubada sadama- või lennujaamasüsteemide või muude kättesaadavate teavitamismeetodite kasutamist veovahendi saabumisest teatamiseks.

▼B*Artikkel 134***Tollijärelevalve**

1. Liidu tolliterritooriumile toodud kaup kuulub saabumisest alates tollijärelevalve alla ja toll võib seda kontrollida. Vajaduse korral kehtivad kauba suhtes keelud ja piirangud, mis on muu hulgas õigus-
tatud kõlbluse, avaliku korra või avaliku julgeoleku seisukohast, inimeste, loomade või taimede elu ja tervise kaitsmiseks, keskkonna kaitsmiseks, kunstilise, ajaloolise või arheoloogilise väärtusega rahvus-
liku rikkuse kaitsmiseks ning tööstus- või kaubandusomandi kaitsmi-
seks, sealhulgas uimastite lähteainete, teatavaid intellektuaalomandiõi-
gusi rikkuvate kaupade ja sularaha kontroll, samuti kalavarude kaitse ja majandamise ning kaubanduspoliitika meetmete rakendamine.

Kaup jääb järelevalve alla seni, kui see on vajalik selle tollistaatuse määramiseks ning seda ei või ära viia ilma tolli loata.

Kui kauba tollistaatus liidu kaubana on tõendatud, ei kuulu see enam tollijärelevalve alla, ilma et see piiraks artikli 254 kohaldamist.

Liiduväline kaup jääb tollijärelevalve alla seniks, kuni selle tollistaatus muutub või see viiakse liidu tolliterritooriumilt välja või hävitatakse.

2. Tollijärelevalve all oleva kauba valdaja võib tolli loal mis tahes ajal eelkõige kauba tariifse klassifikatsiooni, tolliväärtuse või tollistaa-
tuse määramiseks selle läbi vaadata ja sellest proove võtta.

*Artikkel 135***Kauba toimetamine asjakohasesse kohta**

1. Isik, kes kauba liidu tolliterritooriumile toob, toimetab selle viivi-
tamata tolli määratud trassi mööda ja kooskõlas tolli juhistega, kui need on olemas, tolli määratud tolliasutusse või mis tahes muusse tolli määratud või heakskiidetud kohta või vabatsooni.

2. Vabatsooni toodud kaup tuuakse otse sellesse vabatsooni kas meritsi või õhuteed pidi või maitsi ilma mõnd muud liidu tolliterritooriumi osa läbimata, kui vabatsoon külgneb liikmesriigi ja kolmanda riigi vahelise maismaapiiriga.

3. Isik, kes on võtnud vastutuse kauba veo eest pärast kauba liidu tolliterritooriumile toomist, vastutab lõigetes 1 ja 2 ettenähtud kohus-
tuste täitmise eest.

▼B

4. Veel väljaspool liidu tolliterritooriumi olevat kaupa, mis võib sellest hoolimata kuuluda liikmesriigi tollikontrolli alla väljaspool liidu tolliterritooriumi asuva asjaomase riigi või territooriumiga sõlmitud lepingu tõttu, koheldakse samamoodi nagu liidu tolliterritooriumile toodud kaupa.

5. Lõiked 1 ja 2 ei välista piirialadel või torujuhtmete ja kaablite kaudu, samuti majanduslikult ebaolulise liikluse vahendusel transporditavate kaupade, nagu kirjade, postkaartide ja trükiste ning nende muudel andmekandjatel säilitatavate elektrooniliste ekvivalentide või reisijatega kaasas olevate kaupade suhtes erieeskirjade kohaldamist tingimusel, et seeläbi ei takistata tollijärelevalvet ja võimalusi tollikontrolliks

6. Lõiget 1 ei kohaldata veovahendite ja nendega veetava kauba suhtes, mis läbivad liidu tolliterritooriumi territoriaalvett või õhuruumi ilma sellel territooriumil peatumata.

▼M1*Artikkel 136***Kaup, mis on liidu tolliterritooriumilt meritsi või õhuteed pidi ajutiselt välja viidud**

1. Artikleid 127–130 ja artiklit 133 ei kohaldata, kui liiduväline kaup tuuakse liidu tolliterritooriumile pärast seda, kui kaup viidi meritsi või õhuteed pidi ajutiselt liidu tolliterritooriumilt välja ja kui kaupa on veetud otseteed mööda, tegemata peatusi väljaspool liidu tolliterritooriumi.

2. Artikleid 127–130 ja artiklit 133 ei kohaldata, kui liidu kaup, mille liidu kauba tollistaatus on vaja tõendada vastavalt artikli 153 lõikele 2, tuuakse liidu tolliterritooriumile pärast seda, kui kaup viidi meritsi või õhuteed pidi ajutiselt liidu tolliterritooriumilt välja ja kui kaupa on veetud otseteed mööda, tegemata peatusi väljaspool liidu tolliterritooriumi.

3. Artikleid 127–130 ning artikleid 133, 139 ja 140 ei kohaldata, kui liidu kaup, mida veetakse, ilma et kauba tollistaatus muutuks vastavalt artikli 155 lõikele 2, tuuakse liidu tolliterritooriumile pärast seda, kui kaup viidi meritsi või õhuteed pidi ajutiselt liidu tolliterritooriumilt välja ja kui kaupa on veetud otseteed mööda, tegemata peatusi väljaspool liidu tolliterritooriumi.

▼B*Artikkel 137***Kauba toimetamine eriasjaoludel**

1. Kui ettenägematu olukorra või vääramatu jõu tagajärjel ei ole artikli 135 lõikes 1 ettenähtud kohustust võimalik täita, teatab kohustatud isik või tema eest tegutsev isik olukorrast viivitamata tollile. Kui kaup ei ole ettenägematu olukorra või vääramatu jõu tagajärjel täielikult hävinud, teatatakse tollile ka selle täpne asukoht.

▼B

2. Kui artikli 135 lõikes 6 osutatud laev või õhusõiduk on ettenägematu olukorra või vääramatu jõu tagajärjel sunnitud ajutiselt maabuma või maanduma liidu tolliterritooriumil ja artikli 135 lõikes 1 kehtestatud kohustuse täitmine ei ole võimalik, teatab selle laeva või õhusõiduki liidu tolliterritooriumile toonud isik või tema eest tegutsev isik olukorrast viivitamata tollile.

3. Toll määrab, millised meetmed võetakse, et võimaldada tollijärelevatelt lõikes 1 osutatud kauba ja lõikes 2 kirjeldatud olukorras laeva või õhusõiduki või nende pardal oleva kauba üle ning tagada vajaduse korral selle toimetamine edasi tolliasutusse või muusse tolli poolt määratud või heakskiidetud kohta.

*Artikkel 138***Rakendamisvolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks menetluseeskirjad:

- a) artiklis 133 osutatud saabumisest teatamise kohta;
- b) artikli 135 lõikes 5 osutatud kauba edasitoimetamise kohta.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Jagu

Kauba esitamine, mahalaadimine ja läbivaatamine*Artikkel 139***Kauba esitamine tollile**

1. Üks järgmistest isikutest esitab liidu tolliterritooriumile toodud kauba viivitamata tollile selle saabumisel ette nähtud tolliasutusse või muusse tolli poolt määratud või heakskiidetud kohta või vabatsiooni:

- a) isik, kes kauba liidu tolliterritooriumile tõi;
- b) isik, kelle nimel või kelle eest kauba territooriumile toonud isik tegutseb;
- c) isik, kes on võtnud vastutuse kauba liidu tolliterritooriumile toomisele järgneva veo eest.

2. Kui kaup tuuakse liidu tolliterritooriumile meritsi või õhuteed pidi ja see jääb vedamiseks sama veovahendi pardale, esitatakse see tollile ainult selles sadamas või lennujaamas, kus kaup maha või ümber laaditakse. Liidu tolliterritooriumile toodud kaupa, mis laaditakse sama reisi ajal samalt veovahendilt maha ja tagasi peale, et võimaldada muu kauba mahalaadimist või laadimist, ei esitata selles sadamas või lennujaamas tollile.

▼ B

3. Olenemata lõikes 1 osutatud isiku kohustustest võib tema asemel kauba esitada üks järgmistest isikutest:

- a) iga isik, kes viivitamata suunab kauba tolliprotseduurile;
- b) isik, kellel on ladustamiskoha pidamise luba või kes tegutseb vabatsõnias.

4. Kaupa tollile esitav isik osutab sisenemise ülddeklaratsioonile või artiklis 130 osutatud juhtudel kauba suhtes esitatud tollideklaratsioonile või ajutise ladustamise deklaratsioonile, välja arvatud juhul, kui sisenemise ülddeklaratsiooni esitamise nõudest on loobutud.

▼ M2

5. Kui tollile esitatud liiduvälise kauba kohta ei ole sisenemise ülddeklaratsiooni ning välja arvatud juhul, kui sellise deklaratsiooni esitamise nõudest on loobutud, esitab üks artikli 127 lõikes 4 osutatud isikutest, ilma et see piiraks artikli 127 lõike 6 kohaldamist, kohe sellise deklaratsiooni või tolli loal selle asemel tollideklaratsiooni või ajutise ladustamise deklaratsiooni. Kui selles olukorras esitatakse tollideklaratsioon või ajutise ladustamise deklaratsioon, peab deklaratsioon sisaldama vähemalt sisenemise ülddeklaratsioonis nõutavaid andmeid.

▼ B

6. Lõige 1 ei välista piirialadel või torujuhtmete ja kaablite kaudu, samuti majanduslikult ebaolulise liikluse vahendusel transporditavate kaupade, nagu kirjade, postkaartide ja trükiste ning nende muudel andmekandjatel säilitatavate elektrooniliste ekvivalentide või reisijatega kaasas olevate kaupade suhtes erieeskirjade kohaldamist tingimusel, et seeläbi ei takistata tollijärelevalvet ja võimalusi tollikontrolliks.

7. Tollile esitatud kaupa ei tohi kohast, kus see tollile esitati, ilma tolli loata ära viia.

*Artikkel 140***Kauba mahalaadimine ja läbivaatamine**

1. Kaup laaditakse veovahendilt maha või teisele veovahendile ainult tolli loal ning tolli poolt määratud või heakskiidetud kohas.

Sellist luba ei nõuta siiski otsese ohu korral, mis nõuab kogu või osa kauba viivitamatut mahalaadimist. Sellisest olukorrast teatatakse viivitamata tollile.

2. Kauba kontrollimiseks, proovide ja näidiste võtmiseks või kaupa vedava veovahendi kontrollimiseks võib toll igal ajal nõuda kauba mahalaadimist või selle lahtipakkimist.

*Artikkel 141***Transiidiprotseduuri alusel liikuv kaup**

1. Artikli 135 lõikeid 2–6, artikleid 139, 140 ja 144–149 ei kohaldata, kui liidu tolliterritooriumile tuuakse kaup, mis on juba suunatud transiidiprotseduurile.

▼B

2. Artiklit 140 ja artikleid 144–149 kohaldatakse transiidiprotseduuri alusel liikuva liiduvälise kauba suhtes, kui kõnealune kaup on juba esitatud liidu tolliterritooriumil asuvale sihttolliasutusele kooskõlas transiidiprotseduuri reguleerivate eeskirjadega.

*Artikkel 142***Volituste delegerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks artikli 139 lõikes 1 osutatud kohtade heakskiitmise tingimused.

*Artikkel 143***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks menetluseeskirjad artiklis 139 osutatud kauba tollile esitamise kohta.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

3. J a g u

Kauba ajutine ladustamine*Artikkel 144***Ajutiselt ladustatud kaup**

Liiduväline kaup on ajutisel ladustamisel selle tollile esitamise hetkest.

*Artikkel 145***Ajutise ladustamise deklaratsioon**

1. Tollile esitatud liiduvälise kauba kohta esitatakse ajutise ladustamise deklaratsioon, mis sisaldab kõiki vajalikke andmeid ajutist ladustamist reguleerivate sätete kohaldamiseks.

2. Ajutiselt ladustatava kaubaga seotud dokumendid esitatakse tollile, kui liidu õigusaktides seda nõutakse või kui see on vajalik tollikontrolideks.

▼C2

3. Ajutise ladustamise deklaratsiooni esitab hiljemalt kauba esitamisel üks artikli 139 lõikes 1 või 3 osutatud isikutest.

▼B

4. Kauba ajutise ladustamise deklaratsioon sisaldab, välja arvatud juhul, kui sisenemise ülddeklaratsiooni esitamise nõudest on loobutud, viidet mis tahes sisenemise ülddeklaratsioonile tollile esitatud kauba kohta, välja arvatud juhul, kui kaup on juba olnud ajutiselt ladustatud või on suunatud tolliprotseduurile ja seda ei ole liidu tolliterritooriumilt välja viidud.

▼B

5. Toll võib lubada ajutise ladustamise deklaratsiooni ka ühel järgmisel kujul:

a) viide asjaomast kaupa käsitlevale mis tahes esitatud sisenemise ülddeklaratsioonile, mida täiendavad ajutise ladustamise deklaratsiooni andmed;

b) manifest või muu veodokument, tingimusel et see sisaldab ajutise ladustamise deklaratsiooni andmeid, sealhulgas viidet asjaomast kaupa käsitlevale mis tahes sisenemise ülddeklaratsioonile.

6. Toll võib lubada kaubandus-, sadama- või transpordiinfosüsteemide kasutamist ajutise ladustamise deklaratsiooni esitamiseks, tingimusel et need sisaldavad sellise deklaratsiooni jaoks vajalikke andmeid ja sellised andmed on kättesaadavad kooskõlas lõikega 3.

7. Ajutise ladustamise deklaratsiooni suhtes kohaldatakse artikleid 188–193.

8. Ajutise ladustamise deklaratsiooni võib kasutada ka järgmistel eesmärkidel:

a) artiklis 133 osutatud saabumisest teatamine; või

b) artiklis 139 osutatud kauba tollile esitamine, kui see vastab nimetatud sätetes esitatud tingimustele.

9. Ajutise ladustamise deklaratsiooni ei nõuta, kui hiljemalt kauba esitamisel tollile määratakse kindlaks selle tollistaatus liidu kaubana kooskõlas artiklitega 153–156.

10. Tolliasutused säilitavad ajutise ladustamise deklaratsiooni või see on neile kättesaadav, et kontrollida, kas sellega seotud kaup suunatakse hiljem artikli 149 kohaselt tolliprotseduurile või reeksporditakse.

11. Lõigete 1–10 kohaldamiseks, kui transiidiprotseduuri alusel liikuv liiduväline kaup esitatakse sihtolliasutusele liidu tolliterritooriumil, käsitletakse asjaomase transiidiga seoses esitatud andmeid ajutise ladustamise deklaratsioonina, tingimusel et need vastavad selleks ettenähtud nõuetele. Sellegipoolest võib kauba valdaja esitada ajutise ladustamise deklaratsiooni pärast transiidiprotseduuri lõppu.

*Artikkel 146***Ajutise ladustamise deklaratsiooni muutmine ja kehtetuks tunnistamine**

1. Deklarandile antakse taotluse alusel luba muuta üht või mitut ajutise ladustamise deklaratsiooni üksikasja pärast selle esitamist. Muutmise tulemusena ei või deklaratsioon hõlmata muud kaupa peale selle, mille kohta see algselt tehti.

▼B

Muudatusi ei ole võimalik teha pärast järgmist:

- a) toll on teatanud deklaratsiooni esitanud isikule, et kavatseb kaupa kontrollida;
- b) toll on tuvastanud, et deklaratsiooni andmed ei ole õiged.

▼M2

2. Kui kaupa, mille kohta on esitatud ajutise ladustamise deklaratsioon, ei esitata tollile, tunnistab toll deklaratsiooni viivitusega kehtetuks kas

- a) deklarandi taotlusel või
- b) kui deklaratsiooni esitamisest on möödunud 30 päeva.

▼B*Artikkel 147***Kauba ajutise ladustamise tingimused ja vastutus selle eest**

1. Ajutiselt ladustatud kaup ladustatakse ainult ajutise ladustamise kohtades kooskõlas artikliga 148 või, kui see on põhjendatud, siis teistes tolli poolt määratud või heaks kiidetud kohtades.

2. Ilma et see piiraks artikli 134 lõike 2 kohaldamist, võib ajutiselt ladustatud kaubaga teha ainult selliseid toiminguid, mis on vajalikud kauba muutmata kujul säilitamiseks, muutmata selle välimust või tehnilisi näitajaid.

3. Artiklis 148 osutatud loa omanik või isik, kes ladustab kaupa juhul, kui kaupa ladustatakse muus tolli poolt määratud või heakskiidetud kohas, vastutab järgmise eest:

- a) selle tagamine, et ajutisel ladustamisel olevat kaupa ei viida tollijärelevalve alt välja;
- b) ajutisel ladustamisel oleva kauba ladustamisest tulenevate kohustuste täitmine.

4. Kui kaupa ei saa mingil põhjusel ajutisele ladustamisele jätta, võtab toll artiklite 197, 198 ja 199 kohaselt viivitamata kõik vajalikud meetmed olukorra lahendamiseks.

*Artikkel 148***Ajutise ladustamise koha pidamise luba**

1. Ajutise ladustamise koha pidamiseks on vaja tolli luba. Sellist luba ei nõuta, kui ajutise ladustamise koha pidaja on toll ise.

Tingimused, mille alusel on lubatud ajutise ladustamise koha pidamine, sätestatakse loas.

▼B

2. Lõikes 1 osutatud luba antakse vaid isikutele, kes vastavad järgmistele tingimustele:

- a) nad on asutatud liidu tolliterritooriumil;
- b) nad tagavad vajalikul määral toimingute nõuetekohase läbiviimise; tollialaseid lihtsustusi kasutav volitatud ettevõtja loetakse kõnealuse nõude täitnuks, kui ajutise ladustamise koha pidamist võetakse artikli 38 lõike 2 punktis a osutatud loa andmisel arvesse;
- c) nad esitavad vastavalt artiklile 89 tagatise.

Üldtagatise esitamisel kontrollitakse kõnealuse tagatisega seotud kohustuste täitmist asjakohase auditi abil.

3. Lõikes 1 osutatud luba antakse ainult siis, kui toll saab teostada tollijärelevalvet, ilma et oleks vaja rakendada haldusmeetmeid, mis on asjaomaste majanduslike vajadustega võrreldes ebaproportsionaalsed.

4. Loa omanik peab asjakohast arvestust tolli poolt heaks kiidetud kujul.

Arvestuse pidamine hõlmab teavet ja üksikasju, mis võimaldavad tollil kontrollida ajutise ladustamise kohtade toimimist, pidades eelkõige silmas ladustatud kauba identifitseerimist, tollistaatust ja liikumist.

Tollialaseid lihtsustusi kasutav volitatud ettevõtja loetakse esimeses ja teises lõigus sätestatud kohustuse täitnuks, kui tema arvestuskanded on ajutise ladustamise jaoks sobivad.

5. Toll võib lubada, et loa omanik veab ajutiselt ladustatud kaupa erinevate ajutise ladustamise kohtade vahel, tingimusel et selline vedu ei suurenda pettuse ohtu ja toimub järgmisel viisil:

- a) niisugune vedu toimub ühe tolliasutuse vastutusel;
- b) niisugusele veole kehtib ainult üks luba, mis on väljastatud tollialaseid lihtsustusi kasutavale volitatud ettevõtjale;
- c) muudel veojuhtudel.

6. Majandusliku vajaduse korral ja tollijärelevalvet kahjustamata võib toll lubada liidu kauba ladustamist ajutise ladustamise kohas. Sellist kaupa ei loeta ajutiselt ladustatud kaubaks.

▼B*Artikkel 149***Ajutise ladustamise lõpetamine**

Ajutiselt ladustatud liiduväline kaup suunatakse tolliprotseduurile või reeksportitakse 90 päeva jooksul.

*Artikkel 150***Tolliprotseduuri valik**

Kui ei ole sätestatud teisiti, võib deklarant vabalt valida, millisele tolliprotseduurile ta kauba suunab selle protseduuri tingimuste kohaselt, sõltumata kauba liigist või kogusest või päritolu-, lähte- või sihtkohariigist.

*Artikkel 151***Volituste delegerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks:

- a) artikli 147 lõikes 1 osutatud kohtade heakskiitmise tingimused;
- b) tingimused artiklis 148 osutatud ajutise ladustamise koha pidamise loa andmiseks;
- c) muud artikli 148 lõike 5 punktis c osutatud veojuhud.

*Artikkel 152***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks menetluseeskirjad:

- a) artiklis 145 osutatud ajutise ladustamise deklaratsiooni esitamiseks;
- b) ajutise ladustamise deklaratsiooni muutmiseks kooskõlas artikli 146 lõikega 1;
- c) ajutise ladustamise deklaratsiooni kehtetuks tunnistamiseks kooskõlas artikli 146 lõikega 2;
- d) artikli 148 lõikes 5 osutatud ajutiselt ladustatud kauba vedamiseks.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B

V JAOTIS

TOLLISTAATUSE, KAUBA TOLLIPROTSEDUURILE SUUNAMISE, ÕIGSUSE KONTROLLIMISE, KAUBA VABASTAMISE JA KÕRVALDAMISE ÜLDEESKIRJAD*1. PEATÜKK****Kauba tollistaatus****Artikkel 153***Eeldus, et kaubal on liidu kauba tollistaatus**

1. Eeldatakse, et liidu tolliterritooriumil oleval kaubal on liidu kauba tollistaatus, kui ei ole kindlaks tehtud, et see ei ole liidu kaup.
2. Erijuhtudel, kui lõikes 1 sätestatud eeldust ei kohaldata, tuleb liidu kauba tollistaatus tõendada.
3. Erijuhtudel ei ole täielikult liidu territooriumil saadud kaubal liidu kauba tollistaatust, kui see on saadud ajutisel ladustamisel olevast või välistransiidiprotseduurile, ladustamisprotseduurile, ajutise impordi protseduurile või seestöötlemisprotseduurile suunatud kaubast.

*Artikkel 154***Liidu kauba tollistaatuse kaotamine**

Liidu kaubast saab liiduväline kaup järgmistel juhtudel:

- a) kui kaup viiakse liidu tolliterritooriumilt välja, niivõrd kui sisetransiidi eeskirju ei kohaldata;
- b) kui kaup on suunatud välistransiidiprotseduurile, ladustamisprotseduurile või seestöötlemisprotseduurile, niivõrd kui tollialased õigusaktid seda lubavad;
- c) kui kaup on suunatud lõppkasutusprotseduurile ja sellele järgnevalt loovutatud riigile või kui kaup hävitatakse ja järele jäävad jäätmed;
- d) kui vabasse ringlusse lubamise deklaratsioon tunnistatakse kehtetuks pärast kauba vabastamist.

*Artikkel 155***Liidu tolliterritooriumilt ajutiselt välja viidav liidu kaup**

1. Artikli 227 lõike 2 punktides b–f osutatud juhtudel säilitab kaup liidu kauba tollistaatuse ainult juhul, kui see staatus on kindlaks tehtud tollialastes õigusaktides sätestatud teatavatel tingimustel ja vahenditega.

▼B

2. Erijuhtudel võib liidu kaupa viia liidu tolliterritooriumil ühest punktist teise ja ajutiselt sellelt territooriumilt välja, ilma et kauba suhtes kohaldataks tolliprotseduuri ja ilma et kauba tollistaatus muutuks.

*Artikkel 156***Volituste delegerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks:

- a) juhud, mil artikli 153 lõikes 1 sätestatud eeldust ei kohaldata;
- b) tingimused liidu kauba tollistaatuse tõendamise hõlbustamiseks;
- c) juhud, mil artikli 153 lõikes 3 osutatud kaubal ei ole liidu kauba tollistaatust;
- d) juhud, mil artikli 155 lõikes 2 osutatud kauba tollistaatust ei muudeta.

*Artikkel 157***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks menetluseeskirjad liidu kauba tollistaatuse tõendamise ja kontrollimise kohta.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

*2. PEATÜKK****Kauba suunamine tolliprotseduurile*****1. Jagu****Üldsätted***Artikkel 158***Kauba deklareerimine ja liidu kauba tollijärelevalve**

1. Kõikide kaupade kohta, mida soovitakse tolliprotseduurile suunata, välja arvatud vabatsooni protseduurile suunatav kaup, esitatakse kõnealusele tolliprotseduurile vastav tollideklaratsioon.

▼B

►C2 2. Erijuhtudel, välja arvatud artikli 6 lõikes 3 osutatud juhtudel, võib tollideklaratsiooni esitamisel kasutada ◀ muid vahendeid kui elektroonilised andmetöötlusvahendid.

3. Ekspordiks, liidusiseseks transiidiks või välistöötlemiseks deklareeritud liidu kaup kuulub tollijärelevalve alla alates lõikes 1 osutatud tollideklaratsiooni aktsepteerimisest kuni kauba väljaviimiseni liidu tolliterritooriumilt, selle loovutamiseni riigile või selle hävitamiseni või tollideklaratsiooni kehtetuks tunnistamiseni.

*Artikkel 159***Pädevad tolliasutused**

1. Kui liidu õigusaktides ei ole sätestatud teisiti, määravad liikmesriigid kindlaks oma territooriumil asuvate erinevate tolliasutuste asukohad ja pädevuse.

2. Liikmesriigid tagavad, et nendele asutustele määratakse põhjendatud ja asjakohased ametlikud lahtiolekuajad, võttes arvesse transpordi ja kauba liiki ning tolliprotseduuri, millele kaup suunatakse, et rahvusvahelisi vedusid mitte takistada ega kahjustada.

3. Kui ei ole sätestatud teisiti, on kauba tolliprotseduurile suunamiseks pädev tolliasutus see tolliasutus, kes vastutab kauba tollile esitamise koha eest.

*Artikkel 160***Volituste delegerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks juhud, kui tollideklaratsiooni võib esitada muude vahendite abil kui artikli 158 lõike 2 kohased elektroonilised andmetöötlusvahendid.

*Artikkel 161***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks menetluseeskirjad:

- a) selliste pädevate tolliasutuste kindlaksmääramiseks, mis ei ole artikli 159 lõikes 3 osutatud tolliasutus, sealhulgas sisenemis- ja väljumistolliasutused;
- b) tollideklaratsiooni esitamiseks artikli 158 lõikes 2 osutatud juhtudel.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B

2. Jagu

Standardtollideklaratsioonid*Artikkel 162***Standardtollideklaratsiooni sisu**

Standardtollideklaratsioonid sisaldavad kõiki vajalikke andmeid seda tolliprotseduuri reguleerivate sätete kohaldamiseks, millele kaup on deklareeritud.

*Artikkel 163***Lisadokumendid**

1. Lisadokumendid, mida on vaja seda tolliprotseduuri reguleerivate sätete kohaldamiseks, millele kaup on deklareeritud, on deklarandi valduses ja tollile kättesaadavad tollideklaratsiooni esitamise ajal.

▼M4

Määruse (EL) 2022/2399 lisas loetletud kohaldatavate liidu tolliväliste formaalsustega seotud lisadokumendid loetakse deklarandi valduses olevaks ja tolliasutustele kättesaadavaks tollideklaratsiooni esitamise ajal, tingimusel et tollil on kooskõlas kõnealuse määruse artikli 10 lõike 1 punktidega a ja c võimalik saada vajalikke andmeid vastavatest liidu tollivälisest süsteemidest Euroopa Liidu tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna sertifikaate käsitleva teabe vahetamise süsteemi kaudu.

▼B

2. Lisadokumendid esitatakse tollile, kui liidu õigusaktides seda nõutakse või kui need on vajalikud tollikontrollideks.

3. Erijuhtudel võivad ettevõtjad koostada lisadokumente, tingimusel et toll annab neile selleks loa.

*Artikkel 164***Volituste delegerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks eeskirjad artikli 163 lõikes 3 osutatud loa andmiseks.

*Artikkel 165***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks menetluseeskirjad:

- a) artiklis 162 osutatud standardtollideklaratsiooni esitamiseks;
- b) artikli 163 lõikes 1 osutatud lisadokumentide kättesaadavuse kohta.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B

3. Jagu

Lihtsustatud tollideklaratsioonid*Artikkel 166***Lihtsustatud deklaratsioon**

1. Toll võib lubada, et isik suunaks kauba tolliprotseduurile lihtsustatud deklaratsiooni alusel, milles võivad puududa teatavad artiklis 162 osutatud andmed või artiklis 163 osutatud lisadokumendid.
2. Lõikes 1 osutatud lihtsustatud deklaratsiooni regulaarseks kasutamiseks peab olema tolli luba.

*Artikkel 167***Lisadeklaratsioon**

1. Lihtsustatud deklaratsiooni korral vastavalt artiklile 166 või deklarandi arvestuskandele vastavalt artiklile 182 esitab deklarant pädevale tolliasutusele kindlaksmääratud tähtaja jooksul lisadeklaratsiooni, mis sisaldab asjaomasel tolliprotseduuril vajalikke andmeid.

Lihtsustatud deklaratsiooni korral vastavalt artiklile 166 on vajalikud lisadokumendid deklarandi valduses ja tollile kättesaadavad kindlaksmääratud tähtaja jooksul.

Lisadeklaratsioon võib olla üldine, perioodiline või kokkuvõtlik.

2. Lisadeklaratsiooni esitamise kohustust ei kohaldata järgmistel juhtudel:

- a) kui kaup suunatakse tolliladustamisprotseduurile;
- b) muudel erijuhtudel.

3. Toll võib lisadeklaratsiooni esitamise nõuet mitte kohaldada järgmistel tingimustel:

- a) lihtsustatud deklaratsioon hõlmab kaupa, mille väärtus ja kogus on statistilisest lävest madalam;
- b) lihtsustatud deklaratsioon juba sisaldab kogu asjaomase tolliprotseduuri jaoks vajalikku teavet; ja
- c) lihtsustatud deklaratsiooni ei tehta deklarandi arvestuskandena.

4. Artiklis 166 osutatud lihtsustatud deklaratsioon või artiklis 182 osutatud deklarandi arvestuskanne ning lisadeklaratsioon loetakse ühtseks jagamatuks dokumendiks, mille jõustumise kuupäev on vastavalt kuupäev, mil lihtsustatud deklaratsioon vastavalt artiklile 172 aktsepteeritakse või kuupäev, mil deklarant teeb kauba kohta arvestuskande.

▼B

5. Kohta, kus lisadeklaratsioon tuleb esitada, loetakse artikli 87 kohaldamisel kohaks, kus tollideklaratsioon on esitatud.

*Artikkel 168***Volituste delegerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks:

- a) artikli 166 lõikes 2 osutatud loa andmise tingimused;
- b) artikli 167 lõike 1 esimeses lõigus osutatud konkreetne tähtaeg, mille jooksul lisadeklaratsioon tuleb esitada;
- c) artikli 167 lõike 1 teises lõigus osutatud konkreetne tähtaeg, mille jooksul peavad lisadokumendid olema deklarandi valduses;
- d) muud erijuhud, kui lisadeklaratsiooni esitamise nõudest loobutakse kooskõlas artikli 167 lõike 2 punktiga b.

*Artikkel 169***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks menetluseeskirjad järgmiste dokumentide esitamiseks:

- a) artiklis 166 osutatud lihtsustatud deklaratsioon;
- b) artiklis 167 osutatud lisadeklaratsioon.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

4. J a g u

Kõikide tollideklaratsioonide suhtes kohaldatavad sätted*Artikkel 170***Tollideklaratsiooni esitamine**

1. Ilma et see piiraks artikli 167 lõike 1 kohaldamist, võib tollideklaratsiooni esitada iga isik, kes saab esitada teabe, mida nõutakse seda tolliprotseduuri reguleerivate sätete kohaldamiseks, millele kaup on deklareeritud. Kõnealune isik peab suutma ka kõnealuse kauba tollile esitada või esitada lasta.

Kui tollideklaratsiooni aktsepteerimisega kaasnevad teatava isiku jaoks erikohustused, esitab kõnealuse tollideklaratsiooni kõnealune isik või tema esindaja.

▼B

2. Deklarant on asutatud liidu tolliterritooriumil.
3. Erandina lõikest 2 ei pea järgmised deklarandid olema asutatud liidu tolliterritooriumil:
 - a) isikud, kes esitavad transiidideklaratsiooni või ajutise impordi deklaratsiooni;
 - b) isikud, kes esitavad tollideklaratsiooni aeg-ajalt, muu hulgas lõppka-sutuseks või seestöötlemiseks, tingimusel et toll peab seda põhjenda-tuks;
 - c) isikud, kes on asutatud riigis, mille territoorium piirneb liidu tolli-territooriumiga, ja kes esitavad tollideklaratsioonis osutatud kauba asjaomase riigi piiril asuvas liidu tolliasutuses, tingimusel et riik, milles isik on asutatud, annab samasuguseid soodustusi liidu tolliter-ritooriumil asutatud isikutele.
4. Tollideklaratsioonid peavad olema autenditud.

*Artikkel 171***Tollideklaratsiooni esitamine enne kauba tollile esitamist**

Tollideklaratsiooni võib esitada enne kauba eeldatavat esitamist tollile. Kui kaupa ei esitata tollile 30 päeva jooksul pärast tollideklaratsiooni esitamist, loetakse tollideklaratsioon esitamata jäetuks.

*Artikkel 172***Tollideklaratsiooni aktsepteerimine**

1. Toll aktsepteerib viivitamata tollideklaratsioonid, mis vastavad käesolevas peatükis sätestatud tingimustele, tingimusel et kaup, mille kohta tollideklaratsioon on esitatud, on tollile esitatud.
2. Kui ei ole sätestatud teisiti, siis lähtutakse seda tolliprotseduuri reguleerivate sätete kohaldamisel, millele kaup on deklareeritud, ja kõigi muude impordi või ekspordiga seotud tolliformaalsuste puhul kuupäevast, mil toll tollideklaratsiooni aktsepteerib.

*Artikkel 173***Tollideklaratsiooni muutmine**

1. Taotluse alusel on deklarandil lubatud tollideklaratsiooni ühte või mitut kannet muuta pärast seda, kui toll on kõnealuse tollideklaratsiooni aktsepteerinud. Muutmise tulemusena ei või tollideklaratsioon hõlmata muid kaupu peale nende, mille kohta see algselt esitati.

▼B

2. Sellist muudatust ei lubata teha, kui selle kohta esitatakse taotlus pärast seda, kui:

- a) toll on teatanud deklarandile, et ta kavatses kaupa kontrollida;
- b) toll on tuvastanud, et tollideklaratsiooni andmed on ebaõiged;
- c) toll on kauba vabastanud.

3. Deklarandi taotluse alusel kolme aasta jooksul alates tollideklaratsiooni aktsepteerimise kuupäevast, võib lubada tollideklaratsiooni muuta pärast kauba vabastamist, et deklarant saaks täita oma kohustused seoses kauba suunamisega asjakohasele tolliprotseduurile.

*Artikkel 174***Tollideklaratsiooni kehtetuks tunnistamine**

1. Toll tunnistab deklarandi taotluse alusel juba aktsepteeritud tollideklaratsiooni kehtetuks järgmistel juhtudel:

- a) kui toll on veendunud, et kaup suunatakse viivitamata muule tolliprotseduurile;
- b) kui toll on veendunud, et erakorraliste asjaolude tõttu ei ole kauba suunamine sellele tolliprotseduurile, millele see kaup oli deklareeritud, enam põhjendatud.

Kui toll on deklarandile teatanud kauba kontrollimise kavatsusest, ei võeta tollideklaratsiooni kehtetuks tunnistamise taotlust vastu enne kontrolli lõpetamist.

2. Tollideklaratsiooni ei tunnistata kehtetuks pärast seda, kui kaup on vabastatud, välja arvatud juhul, kui on sätestatud teisiti.

*Artikkel 175***Volituste delegerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks olukorrad, kui tollideklaratsioon tunnistatakse kehtetuks pärast kauba vabastamist, nagu osutatud artikli 174 lõikes 2.

*Artikkel 176***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks menetluseeskirjad:

- a) tollideklaratsiooni esitamiseks kooskõlas artikliga 171;
- b) tollideklaratsiooni aktsepteerimiseks, nagu on osutatud artiklis 172, sealhulgas nimetatud eeskirjade kohaldamiseks artiklis 179 osutatud juhtudel;

▼B

- c) tollideklaratsiooni muutmiseks pärast kauba vabastamist kooskõlas artikli 173 lõikega 3.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

5. Jagu

Muu lihtsustamine*Artikkel 177***Tollideklaratsiooni koostamise lihtsustamine kaupade puhul, mis kuuluvad erinevatesse tariifistiku alamrubriikidesse**

1. Kui saadeti koosneb erinevatesse tariifistiku alamrubriikidesse kuuluvatest kaupadest ja kui iga kauba käsitlemine vastavalt selle tariifistiku alamrubriigile tekitab tollideklaratsiooni koostades ebaproportsionaalselt palju tööd ja kulutusi sissenõutava impordi- või eksporditollimaksuga võrreldes, võib toll deklarandi taotluse alusel nõustuda, et impordi- või eksporditollimaks tasutakse kogu saadetiselt, võttes aluseks kõrgeima impordi- või eksporditollimaksu määraga maksustatava kauba tariifistiku alamrubriigi.

2. Toll keeldub lõikes 1 osutatud lihtsustuse kasutamisest keeldude, piirangute või aktsiisimaksu alla kuuluva kauba suhtes, kui meetme kohaldamiseks on vajalik korrektne tariifne klassifikatsioon.

*Artikkel 178***Rakendamisoluluste andmine**

Komisjon võtab rakendusaktidega vastu meetmed, et määrata kindlaks tariifistiku alamrubriik artikli 177 lõike 1 kohaldamiseks.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 179***Keskne tollivormistus**

1. Toll võib anda isikule taotluse alusel loa esitada tema registreeritud asukoha eest vastutavale tolliasutusele tollideklaratsiooni selle kauba kohta, mis esitatakse teisele tolliasutusele.

Esimeses lõigus osutatud loa nõudest võib loobuda, kui tollideklaratsioon ja kaup esitatakse ühe tolli vastutuse all olevatele tolliasutustele.

▼B

2. Lõikes 1 osutatud luba võib taotleda tollialaseid lihtsustusi kasutav volitatud ettevõtja.
3. Tolliasutus, kuhu tollideklaratsioon esitatakse, teeb järgmist:
 - a) jälgib kauba suunamist asjaomasele tolliprotseduurile;
 - b) viib läbi tollikontrollid tollideklaratsiooni kontrollimiseks, millele on osutatud artikli 188 esimese lõigu punktides a ja b;
 - c) palub põhjendatud juhtudel, et tolliasutus, kellele kaup esitatakse, viiks läbi tollikontrollid tollideklaratsiooni kontrollimiseks, millele on osutatud artikli 188 esimese lõigu punktides c ja d; ning
 - d) viib läbi tolliformaalsused tollivõla suurusele vastava impordi- või eksporditollimaksu summa sissenõudmiseks.
4. Tolliasutus, kuhu tollideklaratsioon esitatakse, ja tolliasutus, kuhu esitatakse kaup, vahetavad tollideklaratsiooni kontrollimiseks ja kauba vabastamiseks vajalikku teavet.
5. Ilma et see mõjutaks liidu tolliterritooriumile toodava või sealt välja viidava kauba kontrolli tema enda poolt, viib tolliasutus, kuhu esitatakse kaup, läbi lõike 3 punktis c osutatud tollikontrollid ja edastab tolliasutusele, kuhu esitatakse tollideklaratsioon, selliste kontrollide tulemused.
6. Tolliasutus, kuhu tollideklaratsioon esitatakse, vabastab kauba artiklite 194 ja 195 kohaselt, arvestades:
 - a) enda poolt tollideklaratsiooni kontrollimiseks tehtavate kontrollide tulemusi;
 - b) selliste kontrollide tulemusi, mida teeb tolliasutus, kuhu kaup esitatakse tollideklaratsiooni kontrollimiseks ja liidu tolliterritooriumile toodava või sealt välja viidava kauba kontrollimiseks.

*Artikkel 180***Volituste delegerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks tingimused artikli 179 lõike 1 esimeses lõigus osutatud loa andmiseks.

*Artikkel 181***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks menetluseeskirjad, mis käsitlevad:

- a) kesksel tollivormistust, sealhulgas artiklis 179 osutatud asjakohaseid tolliformaalsusi ja -kontrolle;

▼B

- b) artikli 182 lõikes 3 osutatud kauba esitamise nõudest vabastamist seoses keskse tollivormistusega.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 182***Deklarandi arvestuskande tegemine**

1. Toll võib taotluse alusel lubada isikul esitada tollideklaratsiooni, sealhulgas lihtsustatud deklaratsiooni, deklarandi arvestuskande vormis, tingimusel et kõnealuse deklaratsiooni andmed on tolli käsutuses deklarandi elektroonilise andmetöötlussüsteemi kaudu ajal, mil tollideklaratsioon deklarandi arvestuskande vormis esitatakse.

2. Tollideklaratsioon loetakse aktsepteerituks alates sellest ajahetkest, mil kauba kohta tehakse arvestuskanne.

3. Toll võib taotluse alusel loobuda kauba esitamise nõudest. Niisugusel juhul loetakse kaup vabastatuks alates sellest hetkest, mil kauba kohta tehakse deklarandi arvestuskanne.

Nõudest vabastamine on lubatud siis, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) deklarant on tollialaseid lihtsustusi kasutav volitatud ettevõtja;
- b) selle tingivad asjaomase kauba olemus ja liikumine ning need on tollile teada;
- c) järelevalvet teostaval tolliasutusel on juurdepääs kogu teabele, mida ta peab vajalikuks, et kasutada oma õigust kaupa vajaduse korral kontrollida;
- d) alates arvestuskande tegemisest ei kehti kauba suhtes enam keelud või piirangud, välja arvatud juhul, kui loal on sätestatud teisiti.

Järelevalvet teostav tolliasutus võib erijuhtudel siiski nõuda kauba esitamist.

4. Loas nähakse ette kauba vabastamiseks nõutavad tingimused.

*Artikkel 183***Volituste delegeerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks tingimused artikli 182 lõikes 1 osutatud loa andmiseks.

▼B*Artikkel 184***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks menetluseeskirjad artiklis 182 osutatud deklarandi arvestuskande tegemise, sealhulgas asjakohaste tolliformaalsuste ja -kontrollide kohta.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 185***Enesehindamine**

1. Toll võib taotluse alusel lubada ettevõtjal täita teatavaid tolliformaalsusi, mida peab täitma toll, määrata tasumisele kuuluva impordi või eksporditollimaksu summa ning viia tolli järelevalve all läbi teatavaid kontrollitoiminguid.

2. Lõikes 1 osutatud luba võib taotleda tollialaseid lihtsustusi kasutav volitatud ettevõtja.

*Artikkel 186***Volituste delegerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks:

- a) tingimused artikli 185 lõikes 1 osutatud loa andmiseks;
- b) artikli 185 lõikes 1 osutatud tolliformaalsused ja -kontrollid, mida loa omanik peab teostama.

*Artikkel 187***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks menetluseeskirjad seoses tolliformaalsuste ja -kontrollidega, mida loa omanik peab teostama kooskõlas artikli 185 lõikega 1.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B

3. PEATÜKK

Õigsuse kontrollimine ja kauba vabastamine

1. Jagu

Õigsuse kontrollimine*Artikkel 188***Tollideklaratsiooni õigsuse kontrollimine**

Toll võib aktsepteeritud tollideklaratsiooni andmete õigsuse kontrollimiseks:

- a) vaadata läbi tollideklaratsiooni ja selle lisadokumendid;
- b) nõuda deklarandilt muude dokumentide esitamist;
- c) vaadata läbi kaupa;
- d) võtta kauba analüüsiks või üksikasjalikuks läbivaatamiseks proove.

*Artikkel 189***Kauba läbivaatamine ning proovide ja näidiste võtmine**

1. Deklarant toimetab kauba ise või korraldab selle toimetamise kohta, kus see läbi vaadatakse ning sellest proove ja näidiseid võetakse, ning korraldab kõik vajalikud toimingud selliseks läbivaatamiseks ning proovide ja näidiste võtmiseks. Kulud kannab deklarant.
2. Deklarandil või tema esindajal on õigus viibida kauba kontrollimise ning proovide ja näidiste võtmise juures. Kui tollil on selleks mõjuv põhjus, võib ta nõuda, et deklarant või tema esindaja viibiks kauba kontrollimise või proovide ja näidiste võtmise juures ning osutaksid tollile kontrollimise või proovide ja näidiste võtmise hõlbustamiseks vajalikku abi.
3. Kui proove ja näidiseid võetakse vastavalt kehtivatele õigusaktidele, ei ole toll kohustatud seda hüvitama, kuid tasub proovide ja näidiste analüüsi või kontrolli kulud.

*Artikkel 190***Kauba osaline läbivaatamine ning proovide ja näidiste võtmine**

1. Kui vaadatakse läbi ainult osa tollideklaratsioonis nimetatud kaupa või võetakse sellest proove ja näidiseid, kehtivad osalise läbivaatamise või proovide ja näidiste analüüsi või läbivaatamise tulemused kogu kõnealuses tollideklaratsioonis nimetatud kauba suhtes.

Kui deklarant leiab, et osalise kontrolli või võetud proovide ja näidiste analüüsi või kontrolli tulemused deklareeritud kauba ülejäänud osa kohta ei kehti, võib ta taotleda kauba täiendavat kontrolli või uute proovide ja näidiste võtmist. Taotlus rahuldatakse tingimusel, et kaupa ei ole vabastatud, või juhul, kui kaup on vabastatud, siis tingimusel, et deklarant tõendab, et kaupa ei ole mingil viisil muudetud.

▼B

2. Kui tollideklaratsioon hõlmab kahte või enamat kaubaartiklit, loetakse lõike 1 kohaldamisel, et iga kaubaartikli alla kuuluva kaubaga seotud andmed moodustavad eraldi deklaratsiooni.

*Artikkel 191***Õigsuse kontrollimise tulemused**

1. Tollideklaratsiooni õigsuse kontrollimise tulemusi kasutatakse seda tolliprotseduuri reguleerivate sätete kohaldamiseks, millele kaup on suunatud.

2. Kui tollideklaratsiooni õigsust ei kontrollita, kohaldatakse lõiget 1 kõnealuses tollideklaratsioonis esitatud andmetest lähtudes.

3. Tolli poolt läbiviidava õigsuse kontrollimise tulemustel on ühesugune tõenduslik jõud kogu liidu tolliterritooriumil.

*Artikkel 192***Identifitseerimismeetmed**

1. Toll või vajaduse korral tolli poolt selleks volitatud ettevõtja võtab vajalikud meetmed kauba identifitseerimiseks, kui identifitseerimine on vajalik, et tagada nende sätete täitmine, millega reguleeritakse tolliprotseduuri, millele kõnealune kaup on deklareeritud.

Nendel identifitseerimismeetmetel on ühesugune õiguslik toime kogu liidu tolliterritooriumil.

2. Kaubale, pakendile või veovahendile kinnitatud identifitseerimisvahendeid võib eemaldada või hävitada ainult toll või ettevõtja, kui tal on selleks tolli luba, välja arvatud juhul, kui need on vaja eemaldada või hävitada ettenägematu olukorra või vääramatu jõu tõttu, et kaitsta kaupa või veovahendit.

*Artikkel 193***Rakendamislõikude andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks meetmed tollideklaratsioonide kontrollimiseks, kauba läbivaatamiseks ja proovide ja näidiste võtmiseks ning õigsuse kontrollimise tulemuste kohta.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B

2. Jagu

Kauba vabastamine*Artikkel 194***Kauba vabastamine**

1. Kui tingimused kauba kõnealusele protseduurile suunamiseks on täidetud, ja tingimusel, et kauba suhtes ei kohaldata mingeid piiranguid ega keelde, vabastab toll kauba niipea, kui tollideklaratsiooni andmete õigsus on kontrollitud või ilma kontrollimata aktsepteeritud.

Esimest lõiku kohaldatakse ka juhul, kui artiklis 188 osutatud õigsuse kontrolli ei ole mõistliku tähtaja jooksul võimalik lõpule viia ja kaup ei pea enam kontrolli otstarbel kohal olema.

2. Kõik ühes tollideklaratsioonis nimetatud kaubad vabastatakse ühel ajal.

Kui tollideklaratsioon hõlmab kahte või enamat kaubaartiklit, loetakse esimese lõigu kohaldamisel, et iga kaubaartikli alla kuuluva kaubaga seotud andmed moodustavad eraldi tollideklaratsiooni.

*Artikkel 195***Tollivõlale vastava impordi- või eksporditollimaksu summa tasumisest või tagatise esitamisest sõltuv vabastamine**

1. Kui kauba tolliprotseduurile suunamine tekitab tollivõla, sõltub kauba vabastamine tollivõlale vastava impordi- või eksporditollimaksu summa tasumisest või seda võlga katva tagatise esitamisest.

Ilma et see piiraks kolmanda lõigu kohaldamist, ei kohaldata esimest lõiku siiski ajutise impordi suhtes osalise imporditollimaksust vabastamisega.

Kui toll nõuab tagatise esitamist vastavalt sätetele, millega reguleeritakse tolliprotseduuri, millele kaup on deklareeritud, ei lubata nimetatud kaubale kõnealust tolliprotseduuri kohaldada enne tagatise esitamist.

2. Sellise kauba puhul, mille suhtes on esitatud tariifikvoodi eraldustaotlus, ei sõltu kauba vabastamine erijuhtudel tagatise esitamisest.

3. Kui kasutatakse artiklites 166, 182 ja 185 osutatud lihtsustust ja esitatakse üldtagatis, ei sõltu kauba vabastamine tagatise kontrollimisest tolli poolt.

▼B*Artikkel 196***Volituste delegerimine**

Komisjonil on õigus võtta artikli 284 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks artikli 195 lõikes 2 osutatud juhud.

*4. PEATÜKK***Kauba kõrvaldamine***Artikkel 197***Kauba hävitamine**

Toll võib nõuda tollile esitatud kauba hävitamist, kui tal on selleks mõjuv põhjus, ning ta teavitab sellest kauba valdajat. Kauba hävitamise kulud kannab kauba valdaja.

*Artikkel 198***Tolli võetavad meetmed**

1. Toll võtab kauba suhtes kõik vajalikud meetmed, sealhulgas konfiskeerib ja müüb või hävitab kauba järgmistel juhtudel:

- a) kui mõnda tollialastes õigusaktides sätestatud kohustust, mis käsitleb liiduvälise kauba toomist liidu tolliterritooriumile, ei ole täidetud või kui kaupa on tollijärelevalve eest varjatud;
- b) kui kaupa ei saa vabastada järgmistel põhjustel:
 - i) deklarandist johtuvaltel põhjustel ei ole olnud võimalik kauba kontrolli läbi viia või jätkata tolli poolt ette nähtud tähtaja jooksul;
 - ii) dokumente, mis tuleb esitada enne kauba nõutavale tolliprotseduurile suunamist või vabastamist, ei esitatud;
 - iii) tasumisele kuuluvat impordi- või eksporditollimaksu ei ole ette nähtud tähtaja jooksul makstud ega nõutavat tagatist esitatud;
 - iv) kauba suhtes kehtivad keelud või piirangud;
- c) kui kaup ei ole mõistliku aja jooksul pärast vabastamist ära viidud;
- d) kui pärast kauba vabastamist leitakse, et kaup ei vastanud nimetatud vabastamise tingimustele; või
- e) kui kaup on loovutatud riigile kooskõlas artikliga 199.

▼B

2. Liiduvälist kaupa, mis on loovutatud riigile, kinni peetud või konfiskeeritud, käsitatakse tolliladustamise protseduurile suunatud kaubana. Selle kohta teeb arvestuskande tolliladustamise ettevõtja või, kui kaupa ladustab toll, siis toll.

Kui kauba kohta, mis tuleb hävitada, riigile loovutada, kinni pidada või konfiskeerida, on juba olemas tollideklaratsioon, peab arvestuskanne sisaldama ka viidet sellele tollideklaratsioonile. Toll tunnistab kõnealuse tollideklaratsiooni kehtetuks.

3. Lõikes 1 osutatud meetmetega kaasnevad kulud kannab:

a) lõike 1 punktis a osutatud juhul isik, kes pidi asjaomased kohustused täitma või kes on kaupa tollijärelevalve eest varjanud;

b) lõike 1 punktides b ja c osutatud juhtudel deklarant;

c) lõike 1 punktis d osutatud juhul isik, kes peab täitma kauba vabastamise tingimusi;

d) lõike 1 punktis e osutatud juhul isik, kes loovutab kauba riigile.

*Artikkel 199***Kauba loovutamine**

Tolliprotseduuri pidaja või vajaduse korral kauba valdaja võib tollilt eelnevalt saadud loa alusel liiduvälise kauba ja lõppkasutusprotseduurile suunatud kauba riigile loovutada.

*Artikkel 200***Rakendamisolulituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks menetluseeskirjad:

a) artiklis 197 osutatud kauba hävitamise kohta;

b) artikli 198 lõikes 1 osutatud kauba müümise kohta;

c) kauba riigile loovutamise kohta kooskõlas artikliga 199.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

VI JAOTIS

VABASSE RINGLUSSE LUBAMINE JA IMPORDITOLLIMAKSUST
VABASTAMINE

1. PEATÜKK

*Vabasse ringlusse lubamine**Artikkel 201***Reguleerimisala ja mõju**

1. Liiduväline kaup, mis on mõeldud liidu turule viimiseks või kavandatud erakasutuseks või -tarbimiseks liidu tolliterritooriumil, suunatakse vabasse ringlusse.
2. Vabasse ringlusse lubamisega kaasneb:
 - a) tasumisele kuuluva mis tahes imporditollimaksu sissenõudmine;
 - b) vajaduse korral muude maksude sissenõudmine, mis on sätestatud neid makse käsitlevate asjakohaste kehtivate sätetega;
 - c) kaubanduspoliitika meetmete, keeldude ja piirangute kohaldamine niivõrd, kui neid ei tule kohaldada varasemal etapil; ning
 - d) muude kauba impordi suhtes ette nähtud tolliformaalsuste täitmine.
3. Vabasse ringlusse lubamine annab liiduvälisele kaubale liidu kauba tollistaatuse.

*Artikkel 202***Kaubanduspoliitilised meetmed**

1. Kui seestöötlemisel saadud töödeldud tooted lubatakse vabasse ringlusse ja imporditollimaksu summa arvutatakse kooskõlas artikli 86 lõikega 3, on kohaldatavad need kaubanduspoliitika meetmeid, mida kohaldatakse vabasse ringlusse lubamisel kaupade suhtes, mis on suunatud seestöötlemisele.
2. Lõiget 1 ei kohaldata jäätmetele ja jääkidele.
3. Kui seestöötlemisel saadud töödeldud tooted lubatakse vabasse ringlusse ja imporditollimaksu summa arvutatakse kooskõlas artikli 85 lõikega 1, kohaldatakse sellisele kaubale kohaldatavaid kaubanduspoliitika meetmeid ainult siis, kui need meetmed on seestöötlemisele suunatud kauba suhtes kohaldatavad.

▼B

4. Kui liidu õigusaktidega on kehtestatud vabasse ringlusse lubamist käsitlevad kaubanduspoliitika meetmed, ei kohaldata neid meetmeid pärast välistöötlemist vabasse ringlusse lubatud töödeldud toodete suhtes ühelgi järgmisel juhul:

- a) kui töödeldud tooted on endiselt liidu päritolu artikli 60 tähenduses;
- b) kui välistöötlemine hõlmab parandamist, sealhulgas artiklis 261 osutatud standardvahetussüsteemi puhul; või
- c) kui välistöötlemine järgneb artikli 258 kohastele lisatöötlemistoimingutele.

*2. PEATÜKK****Imporditollimaksust vabastamine*****1. Jagu****Tagasitoodud kaup***Artikkel 203***Reguleerimisala ja mõju**

1. Liidu tolliterritooriumilt algselt liidu kaubana eksporditud liiduväline kaup, mis on kolme aasta jooksul sinna tagasi toodud ja vabasse ringlusse lubamiseks deklareeritud, vabastatakse asjaomase isiku taotluse alusel imporditollimaksust.

Esimest lõiku kohaldatakse isegi siis, kui tagasitoodud kaup moodustab ainult ühe osa eelnevalt liidu tolliterritooriumilt eksporditud kaubast.

2. Lõikes 1 osutatud kolmeaastast tähtaega võib pikendada, et võtta arvesse eriolukorda.

3. Kui enne liidu tolliterritooriumilt ekspordimist oli tagasitoodud kaup oma konkreetse lõppkasutuse tõttu lubatud vabasse ringlusse imporditollimaksu vähendatud või nullmääraga, vabastatakse kaup lõike 1 alusel tollimaksust ainult siis, kui kaup deklareeritakse vabasse ringlusse lubamiseks sama lõppkasutusega.

Kui lõppkasutus, milleks kõnealune kaup vabasse ringlusse lubatakse, ei ole enam sama, vähendatakse imporditollimaksu summat selle summa võrra, mis tasuti kaubalt selle esmakordsel vabasse ringlusse lubamisel. Tagasimakset ei tehta, kui viimati nimetatud summa peaks ületama summat, millega tagasitoodud kaup maksustatakse vabasse ringlusse lubamisel.

4. Kui vastavalt artiklile 154 on liidu kaup kaotanud liidu kauba tollistaatuse ja lubatakse seejärel vabasse ringlusse, kohaldatakse lõikeid 1, 2 ja 3.

▼B

5. Imporditollimaksuvabastus antakse ainult siis, kui kaup tuuakse tagasi samas seisundis, kui see eksporditi.

6. Imporditollimaksuvabastuse saamiseks tuleb esitada teave, millega tõendatakse, et maksuvabastuse saamise tingimused on täidetud.

*Artikkel 204***Kaup, mille suhtes rakendati sooduskohtlemist ühise põllumajanduspoliitika raames sätestatud meetme alusel**

Kui erijuhtudel ei ole sätestatud teisiti, ei anta artikliga 203 ettenähtud imporditollimaksuvabastust kaubale, mille suhtes rakendati sooduskohtlemist ühise põllumajanduspoliitika raames sätestatud meetmete alusel, mis hõlmab nende ekspordi liidu tolliterritooriumilt.

*Artikkel 205***Kaup, mis on eelnevalt suunatud seestöötlemisprotseduurile**

1. Artiklit 203 kohaldatakse töödeldud toodete suhtes, mis algselt reeksporditi liidu tolliterritooriumilt pärast seestöötlemisprotseduuri.

2. Deklarandi taotluse alusel ja tingimusel, et deklarant esitab vajaliku teabe, määratakse lõikega 1 hõlmatud kauba eest tasumisele kuuluv imporditollimaks kooskõlas artikli 86 lõikega 3. Reekspordi deklaratsiooni aktsepteerimise kuupäev loetakse vabasse ringlusse lubamise kuupäevaks.

3. Artiklis 203 sätestatud imporditollimaksuvabastust ei anta töödeldud toodetele, mis eksporditi kooskõlas artikli 223 lõike 2 punktiga c, välja arvatud juhul, kui on tagatud, et kaupa ei suunata seestöötlemisprotseduurile.

*Artikkel 206***Volituste delegerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks:

- a) juhud, mil kaup loetakse tagasi tooduks samas seisus, kui see eksporditi;
- b) artiklis 204 osutatud erijuhud.

*Artikkel 207***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks artikli 203 lõikes 6 osutatud teabe esitamist käsitlevad menetluseeskirjad.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B

2. Jagu

Merekalapüük ja meresaadused*Artikkel 208***Merekalapüügi- ja muud meresaadused**

1. Ilma et see piiraks artikli 60 lõike 1 kohaldamist, vabastatakse järgmised saadused nende vabasse ringlusse lubamisel imporditollimaksust:

- a) merekalapüügi- ja muud meresaadused, mis on püütud väljaspool liidu tolliterritooriumi asuva riigi või territooriumi territoriaalvetest mõnes liikmesriigis registreeritud või laevaregistrisse kantud ja selle liikmesriigi lippu kandvate laevade poolt;
- b) punktis a osutatud saadustest kalatöötlemislaevade pardal saadud tooted, mis vastavad selles punktis ette nähtud tingimustele.

2. Lõikes 1 osutatud imporditollimaksuvabastuse saamiseks tuleb esitada tõendid nimetatud lõikes sätestatud tingimuste täitmise kohta.

*Artikkel 209***Rakendamisolulituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks artikli 208 lõikes 2 osutatud tõendite esitamist käsitlevad menetluseeskirjad.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

VII JAOTIS

ERIPROTSEDUURID*1. PEATÜKK***Üldsätted***Artikkel 210***Reguleerimisala**

Kaupa võib suunata järgmistele eriprotseduuridele:

- a) transiit, mille alla kuulub välis- ja sisetransiit;
- b) ladustamine, mille alla kuulub tolliladustamine ja vabatsoonid;
- c) erikasutus, mille alla kuulub ajutine import ja lõppkasutus;
- d) töötlemine, mille alla kuulub sees- ja välistöötlemine.

▼B*Artikkel 211***Loa andmine**

1. Tolle luba nõutakse:

- a) sees- või välistöötlemisprotseduuri, ajutise impordi protseduuri või lõppkasutusprotseduuri kasutamiseks;
- b) ladustamiskohtade käitamiseks kauba tolliladustamiseks, välja arvatud juhul, kui toll ise on ladustamiskoha pidaja.

Tingimused, mille korral on lubatud ühe või mitme esimeses lõigus osutatud protseduuri kasutamine või ladustamiskohtade pidamine, esitatakse loas.

2. Toll annab tagasiulatava mõjuga loa, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) on tõestatud majandusliku vajaduse olemasolu;
- b) taotlus ei ole seotud pettusekatsega;
- c) taotleja on tõestanud raamatupidamisdokumentide või arvestuskannete põhjal, et:
 - i) kõik protseduuri nõuded on täidetud;
 - ii) kaupa saab vajaduse korral asjaomase ajavahemiku jooksul identifitseerida;
 - iii) selliste raamatupidamisdokumentide või arvestuskannete põhjal on võimalik protseduuri kontrollida;
- d) kõiki kauba olukorra reguleerimiseks vajalikke formaalsusi on võimalik täita, sealhulgas vajaduse korral asjaomaseid tollideklaratsioone kehtetuks tunnistada;
- e) taotlejale ei ole antud tagasiulatava mõjuga luba kolme aasta jooksul alates taotluse vastuvõtmise kuupäevast;
- f) majanduslike tingimuste kontroll ei ole vajalik, välja arvatud juhul, kui taotlus esitatakse loa uuendamiseks sama liiki toiminguga ja kauba jaoks;
- g) taotlus ei ole seotud ladustamiskohtade pidamisega kauba tolliladustamiseks;
- h) kui taotlus käsitleb loa uuendamist sama liiki toiminguga ja kauba jaoks, esitatakse taotlus kolme aasta jooksul pärast algse loa kehtivuse lõppemist.

Toll võib anda tagasiulatava mõjuga loa ka siis, kui tolliprotseduurile suunatud kaup ei ole sellise loa taotluse aktsepteerimise ajal enam kättesaadav.

▼B

3. Kui ei ole sätestatud teisiti, antakse lõikes 1 osutatud luba ainult isikutele, kes vastavad kõigile järgmistele tingimustele:

- a) nad on asutatud liidu tolliterritooriumil;
- b) nad tagavad vajalikul määral toimingute nõuetekohase läbiviimise; tollialaseid lihtsustusi kasutav volitatud ettevõtja loetakse selle nõude täitnuks, kui asjaomase eriprotseduuriga seotud tegevust võeti artikli 38 lõike 2 punktis a osutatud loa andmisel arvesse;
- c) nad esitavad kooskõlas artikliga 89 tagatise juhtudel, kui eriprotseduurile oleva kaubaga seoses võivad tekkida tollivõlg või muud kulud;
- d) ajutise impordi või seestöötlemisprotseduuri korral nad vastavalt kas kasutavad kaupa või korraldavad selle kasutamist või siis töötlevad kaupa või korraldavad selle töötlemist.

4. Kui ei ole sätestatud teisiti, võib lõikes 1 osutatud loa anda lisaks lõikes 3 sätestatud tingimustele ainult kõigi järgmistele tingimustele täitmise korral:

- a) kui toll saab teostada tollijärelevalvet, ilma et oleks vaja rakendada asjaomaste majanduslike vajadustega võrreldes ebaproportsionaalseid haldusmeetmeid;
- b) kui töötlemise protseduuri luba ei kahjusta liidu tootjate olulisi huve (majanduslikud tingimused).

5. Liidu tootjate olulisi huve ei loeta lõike 4 punktis b osutatud viisil kahjustatuks, kui ei ole vastupidiseid tõendeid või kui majanduslikud tingimused loetakse täidetuks.

6. Kui on tõendeid liidu tootjate oluliste huvide tõenäolise kahjustamise kohta, kontrollitakse majanduslikke tingimusi liidu tasandil.

*Artikkel 212***Volituste delegerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks:

- a) tingimused loa andmiseks artikli 211 lõikes 1 osutatud protseduurideks;
- b) erandid artikli 211 lõigetes 3 ja 4 osutatud tingimustest;
- c) juhud, kui majanduslikud tingimused loetakse täidetuks, nagu on osutatud artikli 211 lõikes 5.

▼B*Artikkel 213***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks artikli 211 lõikes 6 osutatud majanduslike tingimuste kontrollimist käsitlevad menetluseeskirjad.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusele.

*Artikkel 214***Arvestus**

1. Välja arvatud transiidiprotseduuri puhul või kui on sätestatud teisiti, peavad loaomanikud, tolliprotseduuri pidajad ja kõik kauba ladustamise, valmistamise või töötlemisega või vabatsoonis kauba müügi või ostmisega seotud isikud asjakohast arvestust tolli poolt heakskiidetud vormis.

Arvestuse pidamine hõlmab teavet ja andmeid, mis võimaldab tollil asjaomast protseduuri kontrollida, pidades eelkõige silmas kõnealusele protseduurile suunatud kauba identifitseerimist, tollistaatust ja liikumist.

2. Tollialaseid lihtsustusi kasutatav volitatud ettevõtja loetakse lõikes 1 sätestatud kohustuse täitnuks, kui tema arvestuskanded on asjaomase eriprotseduuri jaoks sobivad.

*Artikkel 215***Eriprotseduuri lõpetamine**

1. Välja arvatud transiidiprotseduuri puhul ja ilma et see piiraks artikli 254 kohaldamist, lõpetatakse eriprotseduur, kui protseduurile suunatud kaup või töödeldud toode suunatakse järgmisele tolliprotseduurile või kui kaup on liidu tolliterritooriumilt välja viidud või on jäägitult hävitatud või riigile loovutatud kooskõlas artikliga 199.

2. Toll lõpetab transiidiprotseduuri, kui lähetolliasutuse ja sihtolliasutuse käsutuses olevate andmete võrdlemise põhjal saab kinnitada, et protseduur on nõuetekohaselt lõpetatud.

3. Toll võtab kõik vajalikud meetmed, et lahendada selle kauba olukord, mille puhul ei ole protseduur ettenähtud tingimustel lõpetatud.

4. Protseduuri lõpetamine toimub kindlaksmääratud tähtaja jooksul, kui ei ole sätestatud teisiti.

▼B*Artikkel 216***Volituste delegerimine**

Komisjonil on õigus võtta artikli 284 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks artikli 215 lõikes 4 sätestatud tähtaeg.

*Artikkel 217***Rakendamisvolituste andmine****▼C2**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks artiklis 215 osutatud eriprotseduuri lõpetamist käsitlevad menetluseeskirjad.

▼B

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 218***Õiguste ja kohustuste üleminek**

Tolliprotseduuri pidaja õigused ja kohustused kauba puhul, mille suhtes kohaldatai muid eriprotseduure peale transiidi, võivad minna täielikult või osaliselt üle teisele isikule, kes vastab asjaomase protseduuri jaoks ettenähtud tingimustele.

*Artikkel 219***Kauba liikumine**

Erijuhtudel võib vabatsõonis asuv kaup või kaup, mille suhtes kohaldatakse muid eriprotseduure peale transiidi, liikuda liidu tolliterritooriumi erinevate punktide vahel.

*Artikkel 220***Tavalised käitlemistoimingud**

Tolliladustamise protseduurile või töötlemise protseduurile suunatud või vabatsõonis oleva kaubaga võib teha tavalisi käitlemistoiminguid, mille eesmärgiks on kauba säilitamine, selle esitlus- või müügikõlblikkuse parandamine või turustamiseks või edasimüügiks ettevalmistamine.

*Artikkel 221***Volituste delegerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et:

- a) sätestada juhud ja tingimused sellise kauba liikumise kohta, mille suhtes kohaldatakse muid eriprotseduure peale transiidi, või vabatsõonis asuva kauba liikumise kohta kooskõlas artikliga 219;

▼B

- b) määrata kindlaks tolliladustamisprotseduurile või töötlemisprotseduurile suunatud või vabatsoonis oleva kauba tavalised käitlemistoi-
mingud, nagu on osutatud artiklis 220.

*Artikkel 222***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks menetluseeskirjad:

- a) protseduuri pidaja õiguste ja kohustuste ülemineku kohta kauba puhul, mille suhtes kohaldati muid eriprotseduure peale transiidi kooskõlas artikliga 218;
- b) sellise kauba liikumise kohta, mille suhtes kohaldatakse muid eriprotseduure peale transiidi, või vabatsoonis asuva kauba liikumise kohta kooskõlas artikliga 219.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 223***Ekvivalentkaup**

1. Ekvivalentkaup on liidu kaup, mida ladustatakse, kasutatakse või töödeldakse eriprotseduurile suunatud kauba asemel.

Välistöötlemisprotseduuri puhul peab ekvivalentkaup olema liiduväline kaup, mida töödeldakse välistöötlemisprotseduurile suunatud liidu kauba asemel.

Ekvivalentkaubal on sama kaheksakohaline kombineeritud nomenklatuuri kood, sama kaubanduslik kvaliteet ja samad tehnilised omadused kui kaubal, mida see asendab, välja arvatud juhul, kui on sätestatud teisiti.

2. Tingimusel, et on tagatud protseduuri, eriti tollijärelevalve nõuetekohane läbiviimine, lubab toll taotluse alusel järgmist:

- a) ekvivalentkauba kasutamist tolliladustamis-, vabatsooni-, lõppkasutus- ja töötlemisprotseduuril;
- b) ajutise impordi protseduuril oleva ekvivalentkauba kasutamist erijuhtudel;

▼C2

- c) seestöötlemisprotseduuri puhul ekvivalentkaubast saadud töödeldud toote eksporti enne selle kauba importi, mida see asendab;
- d) välistöötlemisprotseduuri puhul ekvivalentkaubast saadud töödeldud toote import enne selle kauba eksporti, mida see asendab.

▼B

Tollialaseid lihtsustusi kasutatav volitatud ettevõtja loetakse protseduuri nõuetekohase läbiviimise nõude täitnuks, kui asjaomase protseduuri puhul ekvivalentkauba kasutamise seotud tegevust võetakse artikli 38 lõike 2 punktis a osutatud loa andmisel arvesse.

3. Ekvivalentkauba kasutamiseks ei anta luba ühelgi järgmistest juhtudest:

- a) kui seestöötlemisprotseduuri käigus teostatakse ainult artiklis 220 määratletud tavalisi käitlemistoiminguid;
- b) kui imporditollimaksu tagasimaksed või imporditollimaksust vabastamine on keelatud sellise päritolustaatuseta kauba puhul, mida kasutatakse seestöötlemisprotseduuril selliste töödeldud toodete valmistamisel, mille kohta liidu ja teatavate väljaspool liidu tolliterritooriumi asuvate riikide või territooriumide või kõnealuste riikide või territooriumide rühmade vahelise sooduskohndlemise raames koostatakse või antakse välja päritolutõend;
- c) kui see toob kaasa põhjendamatu imporditollimaksusoodustusi või kui see on sätestatud liidu õigusaktides.

4. Kui lõike 2 punktis c osutatud juhul tuleks töödeldud toodetelt tasuda eksporditollimaks, kui neid ei ekspordita seoses seestöötlemisprotseduuriga, esitab loaomanik juhuks, kui liiduväline kaup ei ole artikli 257 lõikes 3 ette nähtud tähtaja jooksul imporditud, eksporditollimaksu tasumise kindlustamiseks tagatise.

*Artikkel 224***Volituste delegerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks:

- a) erandid artikli 223 lõike 1 kolmandast lõigust;
- b) tingimused, mille alusel ekvivalentkaupa kasutatakse kooskõlas artikli 223 lõikega 2;
- c) erijuhud, mil ekvivalentkaupa kasutatakse ajutise impordi protseduuri kohaselt kooskõlas artikli 223 lõike 2 punktiga b;
- d) juhud, mil ekvivalentkauba kasutamiseks ei anta luba kooskõlas artikli 223 lõike 3 punktiga c.

▼B*Artikkel 225***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks artikli 223 lõike 2 kohaselt lubatud ekvivalentkauba kasutamise menetluseeskirjad.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

*2. PEATÜKK***Transiit****1. Jagu****Välis- ja sisetransiit***Artikkel 226***Välistransiit**

1. Välistransiidiprotseduuri korral võib liiduvälist kaupa liidu tolliterritooriumil ühest kohast teise toimetada, ilma et selle puhul kohaldataks järgmist:

- a) imporditollimaksu;
- b) muid asjakohaste kehtivate sätetega kehtestatud makse;
- c) kaubanduspoliitika meetmeid, kui nad ei keela kauba sisenemist liidu tolliterritooriumile või kauba väljaviimist liidu tolliterritooriumilt.

2. Erijuhtudel suunatakse liidu kaup välistransiidiprotseduurile.

3. Lõikes 1 osutatud kauba liikumine toimub ühel järgmistest viisidest:

- a) liidu välistransiidiprotseduuri käigus;
- b) TIR-konventsiooni kohaselt, tingimusel et kauba liikumine:
 - i) algas või lõpeb väljaspool liidu tolliterritooriumi;
 - ii) toimub kahe liidu tolliterritooriumil asuva punkti vahel, läbides liidu tolliterritooriumist väljapoole jäävat riiki või territooriumi;
- c) ATA-konventsiooni / Istanbuli konventsiooni kohaselt, kui toimub transiidiliikumine;
- d) Reini manifesti alusel (Reini laevaliikluse muudetud konventsiooni artikkel 9);

▼B

- e) vormi 302 alusel, mis on ette nähtud Põhja-Atlandi lepingu poolte vahelises relvajõudude staatuse kokkuleppes, mis on alla kirjutatud 19. juunil 1951 Londonis;
- f) kasutades postisüsteemi kooskõlas Ülemaailmse Postiliidu õigusaktidega, kui kaupa toimetavad edasi nimetatud õigusaktide kohaste õiguste ja kohustuste valdajad või neid toimetatakse edasi nende huvides.

*Artikkel 227***Sisetransiit**

1. Sisetransiidiprotseduuri käigus ning lõikes 2 ettenähtud tingimustel võib liidu kaupa liidu tolliterritooriumil toimetada ühest punktist teise kõnealusest tolliterritooriumist väljaspool asuva riigi või territooriumi kaudu, ilma et kauba tollistaatus muutuks.
2. Lõikes 1 osutatud kauba liikumine toimub ühel järgmistest viisidest:
 - a) liidu sisetransiidiprotseduuri alusel, kui selline võimalus on ette nähtud rahvusvahelise kokkuleppega;
 - b) TIR-konventsiooni kohaselt;
 - c) ATA-konventsiooni / Istanbuli konventsiooni kohaselt, kui toimub transiidiliikumine;
 - d) Reini manifesti alusel (Reini laevaliikluse muudetud konventsiooni artikkel 9);
 - e) vormi 302 alusel, mis on ette nähtud Põhja-Atlandi lepingu poolte vahelises relvajõudude staatuse kokkuleppes, mis on alla kirjutatud 19. juunil 1951 Londonis;
 - f) kasutades postisüsteemi kooskõlas Ülemaailmse Postiliidu õigusaktidega, kui kaupa toimetavad edasi nimetatud õigusaktide kohaste õiguste ja kohustuste valdajad või neid toimetatakse edasi nende huvides.

*Artikkel 228***Ühtne territoorium transiidi eesmärgil**

Kui kaupa veetakse liidu tolliterritooriumil ühest punktist teise TIR-konventsiooni, ATA-konventsiooni / Istanbuli konventsiooni kohaselt, vormi 302 alusel või kasutades postisüsteemi, käsitletakse liidu tolliterritooriumit niisuguse veo eesmärgil ühtse territooriumina.

*Artikkel 229***Isikute väljajätmine TIR-vedudest**

1. Kui liikmesriigi toll otsustab jätta isiku TIR-vedudest välja TIR-konventsiooni artikli 38 alusel, kohaldatakse seda otsust kogu liidu tolliterritooriumil ning ükski tolliasutus ei aktsepteeri asjaomase isiku esitatud TIR-märkmikke.

▼B

2. Liikmesriik teatab lõikes 1 osutatud otsusest ja selle kohaldamise kuupäevast teistele liikmesriikidele ja komisjonile.

*Artikkel 230***Volitatud kaubasaaja TIR-konventsiooni kohaldamisel**

Toll võib anda isikule (volitatud kaubasaaja) taotluse alusel loa võtta vastu TIR-konventsiooni kohaselt veetud kaupa loas kindlaksmääratud kohas, et viia protseduur lõpule kooskõlas TIR-konventsiooni artikli 1 esimese lõigu punktiga d.

*Artikkel 231***Volituste delegeerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks:

- a) erijuhud, mil liidu kaup tuleb kooskõlas artikli 226 lõikega 2 suunata välistransiidiprotseduurile;
- b) tingimused artiklis 230 osutatud loa andmiseks.

*Artikkel 232***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks menetluseeskirjad artikli 226 lõike 3 punktide b–f ja artikli 227 lõike 2 punktide b–f kohaldamiseks liidu tolliterritooriumil, võttes arvesse liidu vajadusi.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Jagu

Liidu transiit*Artikkel 233***Liidu transiidiprotseduuri pidaja ning liidu transiidiprotseduuri alusel liikuva kauba vedaja ja saaja kohustused**

1. Liidu transiidiprotseduuri pidaja vastutab järgneva eest:
 - a) nõutava teabe ja kauba puutumatul kujul esitamine sihtkoha tolliasutusele ettenähtud tähtaja jooksul kooskõlas meetmetega, mille toll on võtnud kauba identifitseeritavuse tagamiseks;
 - b) protseduuriga seotud tollisätete järgimine;

▼B

c) muude asjakohaste kehtivate sätete kohaselt tagatise esitamine kaubaga seoses tekkida võivale tollivõlale vastava impordi- või eksporditollimaksu või muude maksude summa tasumiseks, kui tollialastes õigusaktides ei sätestata teisiti.

2. Tolliprotseduuri pidaja kohustused loetakse täidetuks ja transiidiprotseduur lõpeb, kui protseduurile suunatud kaup ning nõutav teave on sihtkoha tolliasutusele kättesaadavad kooskõlas tollialaste õigusaktidega.

3. Kauba vedaja või saaja, kes võtab kauba vastu, teades, et see liigub liidu transiidiprotseduuri alusel, vastutab samuti kauba puutumatu kujul esitamise eest sihtkoha tolliasutusele ettenähtud tähtaja jooksul kooskõlas meetmetega, mille toll on võtnud kauba identifitseeritavuse tagamiseks.

4. Toll võib taotluse alusel lubada kasutada järgmisi kauba liidu transiidiprotseduurile suunamisega või selle protseduuri lõpetamisega seotud lihtsustusi:

a) volitatud kaubasaatja staatus, mis lubab loa omanikul suunata kaup liidu transiidiprotseduurile seda tollile esitamata;

b) volitatud kaubasaaja staatus, mis võimaldab loa omanikul võtta vastu liidu transiidiprotseduuri kohaselt liikunud kaupa loas kindlaksmääratud kohas, et lõpetada protseduur kooskõlas artikli 233 lõikega 2;

c) eriliste tõkendite kasutamine, kui tõkendamine on vajalik liidu transiidiprotseduurile suunatud kauba identifitseerimise tagamiseks;

d) vähendatud andmekoosseisuga tollideklaratsiooni kasutamine kauba suunamiseks liidu transiidiprotseduurile;

e) elektroonilise transpordidokumendi kasutamine tollideklaratsioonina kauba suunamiseks liidu transiidiprotseduurile, tingimusel et see sisaldab sellise deklaratsiooni andmeid ja et need andmed on kättesaadavad lähtekoha ja sihtkoha tollile kauba tollijärelevalve ja protseduuri lõpetamise võimaldamiseks.

*Artikkel 234***Kaup, mis läbib liidu välistransiidiprotseduuri käigus väljaspool liidu tolliterritooriumi asuvat riiki või territooriumi**

1. Liidu välistransiidiprotseduuri kohaldatakse kaubale, mis läbib väljaspool liidu tolliterritooriumi asuvat riiki või territooriumi, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

a) see võimalus on ette nähtud rahvusvahelise lepinguga;

b) vedu kõnealuse riigi või territooriumi kaudu toimub üheainsa veodokumendi alusel, mis on koostatud liidu tolliterritooriumil.

▼B

2. Lõike 1 punktis b osutatud juhul peatatakse liidu välistransiidiprotseduur ajaks, kui kaup asub väljaspool liidu tolliterritooriumi.

*Artikkel 235***Volituste delegeerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks tingimused artikli 233 lõikes 4 osutatud lubade andmiseks.

*Artikkel 236***Rakendamisolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks menetluseeskirjad, mis käsitlevad:

- a) kauba suunamist liidu transiidiprotseduurile ja selle protseduuri lõpetamist;
- b) artikli 233 lõikes 4 osutatud lihtsustuste toimimist;
- c) liidu välistransiidiprotseduuri käigus väljaspool liidu tolliterritooriumi asuvat riiki või territooriumi läbiva kauba tollijärelevalvet, millele on osutatud artiklis 234.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

*3. PEATÜKK***Ladustamine****1. Jagu****Ühised sätted***Artikkel 237***Reguleerimisala**

1. Ladustamisprotseduuril võib liiduvälist kaupa ladustada liidu tolliterritooriumil, ilma et kohaldataks:

- a) imporditollimaksu;
- b) muid asjakohaste kehtivate sätetega kehtestatud makse;
- c) kaubanduspoliitika meetmeid, kui need ei keela kauba sisenemist liidu tolliterritooriumile või kauba väljaviimist liidu tolliterritooriumilt.

2. Liidu kauba võib suunata tolliladustamis- või vabatsooniprotseduurile kooskõlas konkreetseid valdkondi reguleerivate liidu õigusaktidega või selleks, et saada kasu imporditollimaksu tagasimaksmise või vähendamise otsusest.

▼B

3. Majandusliku vajaduse korral ja tollijärelevalvet kahjustamata võib toll lubada liidu kauba ladustamist tollilaos. Sellist kaupa ei loeta tolliladustamisprotseduuril olevaks.

*Artikkel 238***Ladustamisprotseduuri kestus**

1. Tähtaeg, mille jooksul kauba suhtes võib kohaldada ladustamisprotseduuri, ei ole piiratud.

2. Erandjuhtudel, eelkõige juhul, kui kauba olemus ja liik võib pikaajalise ladustamise korral ohustada inimeste, loomade või taimede tervist või keskkonda, võib toll kehtestada tähtaja ladustamisprotseduuri lõpetamiseks.

*Artikkel 239***Rakendamisolulituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks menetluseeskirjad liidu kauba suunamiseks tolliladustamis- või vabatsooniprotseduurile, nagu on osutatud artikli 237 lõikes 2.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Jagu**Tolliladustamine***Artikkel 240***Ladustamine tollilaos**

1. Tolliladustamisprotseduurile suunatud liiduvälist kaupa võib ladustada tollilt selleks protseduuriks loa saanud ja tollijärelevalve all olevates ruumides või muus kohas (tollilaod).

2. Tolliladusid võivad kauba tolliladustamiseks kasutada kõik isikud (avalik tolliladu) või seal võib kaupa ladustada tollilao pidamise loa omanik (eratolliladu).

3. Tolliladustamisprotseduurile suunatud kaupa võib ajutiselt tollilaost välja viia. Selliseks väljaviimiseks (välja arvatud vääramatu jõu puhul) annab toll eelnevalt loa.

▼B*Artikkel 241***Töötlemine**

1. Toll võib majandusliku vajaduse korral ja tollijärelevalvet kahjustamata anda loa seestöötlemisprotseduurile või lõppkasutusprotseduurile suunatud kauba töötlemiseks tollilaos vastavalt kõnealuse protseduuri tingimustele.
2. Lõikes 1 osutatud kaupa ei loeta tolliladustamisprotseduuril olevaks.

*Artikkel 242***Loa omaniku või protseduuri pidaja kohustused**

1. Loa omanik ja protseduuri pidaja vastutavad järgmise eest:
 - a) tagavad, et tolliladustamisprotseduurile suunatud kaupa ei viida tollijärelevalve alt välja; ja
 - b) täidavad tolliladustamisprotseduuriga hõlmatud kauba ladustamisest tulenevaid kohustusi.
2. Erandina lõikest 1 võib avaliku tollilao puhul loas ette näha, et lõike 1 punktis a või b osutatud juhtudel vastutab ainult protseduuri pidaja.
3. Tolliprotseduuri pidaja vastutab nende kohustuste täitmise eest, mis tulenevad kauba suunamisest tolliladustamisprotseduurile.

3 . J a g u**V a b a t s o o n i d***Artikkel 243***Vabatsoonide määramine**

1. Liikmesriigid võivad määrata osa liidu tolliterritooriumist vabatsoonideks.

Liikmesriik määrab kindlaks iga vabatsooni piirid ning sisse- ja väljapääsud.
2. Liikmesriigid edastavad komisjonile teabe oma toimivate vabatsoonide kohta.
3. Vabatsoonid ümbritsetakse piirdega.

Vabatsoonide piirid ning sisse- ja väljapääsud kuuluvad tollijärelevalve alla.

4. Toll võib kontrollida vabatsooni sisenevaid või sealt väljuvaid isikuid, kaupu ja veovahendeid.

▼B*Artikkel 244***Ehitised ja tegevused vabatsoonides**

1. Ehitiste rajamiseks vabatsoonis peab olema tolli eelnev luba.
2. Kui tollialased õigusaktid ei sätesta teisiti, on vabatsoonis lubatud tööstuse, kaubanduse või teenustega seotud tegevused. Sellistest tegevustest tuleb tollile eelnevalt teatada.
3. Võttes arvesse asjaomase kauba liiki või tollijärelevalve, turvalisus- ja julgeolekunõudeid, võib toll lõikes 2 osutatud tegevuste suhtes kehtestada keelde või piiranguid.
4. Isikutel, kes ei suuda vajalikul määral tagada tollialaste sätete järgimist, võib toll vabatsoonis tegutsemise keelata.

*Artikkel 245***Kauba esitamine ja tolliprotseduurile suunamine**

1. Vabatsooni toimetatud kaup tuleb esitada tollile ning see peab läbima ettenähtud tolliformaalsused järgmistel juhtudel:
 - a) kui kaup on toodud vabatsooni vahetult väljastpoolt liidu tolliterritooriumi;
 - b) kui kaup on suunatud tolliprotseduurile, mis lõpeb või lõpetatakse kauba suunamisel vabatsooniprotseduurile;
 - c) kui kaup suunatakse vabatsooniprotseduurile, et selle suhtes tehtaks imporditollimaksu tagasimaksmise või vähendamise otsus;
 - d) kui sellised formaalsused on sätestatud muudes kui tollialastes õigusaktides.
2. Kaupa, mis paigutatakse vabatsooni muudel kui lõikes 1 nimetatud asjaoludel, ei esitata tollile.
3. Ilma et see piiraks artikli 246 kohaldamist, loetakse vabatsooni toodud kaup vabatsooniprotseduurile suunatuks:
 - a) kauba vabatsooni saabumise hetkel, välja arvatud juhul, kui kaup on juba suunatud muule tolliprotseduurile; või
 - b) transiitprotseduuri lõppemise hetkel, välja arvatud juhul, kui kaup suunatakse viivitamata järgmisele tolliprotseduurile.

*Artikkel 246***Vabatsoonis olev liidu kaup**

1. Liidu kaupa võib vabatsooni tuua, seal ladustada, edasi toimetada, kasutada, töödelda ja tarbida. Sellistel juhtudel ei loeta kaupa vabatsooniprotseduurile suunatuks.

▼B

2. Asjaomase isiku taotluse alusel määrab toll kindlaks liidu kauba tollistaatuse järgmisele kaubale:

- a) vabatsooni toodav liidu kaup;
- b) liidu kaup, mis on vabatsoonis läbinud töötlemistoimingu;
- c) vabatsoonis vabasse ringlusse lubatud kaup.

*Artikkel 247***Vabatsoonis olev liiduväline kaup**

1. Liiduvälist kaupa võib selle vabatsoonis hoidmise ajal lubada vabasse ringlusse või suunata seestöötlemisele, ajutiselt importida või suunata lõppkasutusse vastavalt kõnealuste protseduuride tingimustele.

Sellistel juhtudel ei loeta kaupa vabatsooniprotseduurile suunatuks.

2. Kui asjaomane protseduur seda ette näeb, ei välistata lõikega 1 selliste kaupade kasutamist ega tarbimist, mis lubatakse vabasse ringlusse või imporditakse ajutiselt imporditollimaksuta või ühise põllumajanduspoliitika või kaubanduspoliitika raames kehtestatud meetmeid rakendamata, ilma et see piiraks tarnete või pardavarude suhtes kehtivate sätete kohaldamist.

Sellise kasutuse või tarbimise juhul ei ole vabasse ringlusse lubamise ega ajutise impordi protseduuri tollideklaratsioon nõutav.

Nimetatud tollideklaratsioon on siiski nõutav, kui kauba suhtes kohaldatakse tariifikvoote või tariifilage.

*Artikkel 248***Kauba vabatsoonist väljaviimine**

1. Ilma et see piiraks muid valdkondi kui tolli reguleerivate õigusaktide kohaldamist, võib vabatsooni paigutatud kaupa liidu tolliterritooriumilt eksportida või reeksportida või viia liidu tolliterritooriumi teise osasse.

2. Vabatsoonist liidu tolliterritooriumi muudesse osadesse viidud kauba suhtes kohaldatakse artikleid 134–149.

*Artikkel 249***Tollistaatus**

Kui kaup viiakse vabatsoonist liidu tolliterritooriumi muudesse osadesse või suunatakse tolliprotseduurile, käsitatakse seda liiduvälise kaubana, kui kauba tollistaatust liidu kaubana ei ole tõendatud.

▼B

Eksporditollimaksu ja -litsentside või ühise põllumajandus- või kaubanduspoliitika raames kehtestatud ekspordikontrollimeetmete kohaldamisel loetakse selline kaup siiski liidu kaubaks, välja arvatud juhul, kui on kindlaks tehtud, et kaubal puudub liidu kauba tollistaatus.

*4. PEATÜKK**Erikasutus*

1. Jagu

Ajutine import*Artikkel 250***Reguleerimisala**

1. Ajutise impordi protseduuri korral võib reekspordiks mõeldud liiduvälise kauba suhtes kohaldada liidu tolliterritooriumil täieliku või osalise tollimaksuvabastusega erikasutust, kohaldamata selle suhtes:

- a) muid asjakohaste kehtivate sätetega kehtestatud makse;
- b) kaubanduspoliitika meetmeid, kui nad ei keela kauba sisenemist liidu tolliterritooriumile või kauba väljaviimist liidu tolliterritooriumilt.

2. Ajutise impordi protseduuri võib kohaldada üksnes järgmiste tingimuste täitmise korral:

- a) kaup on mõeldud säilima muutmatal kujul, välja arvatud kasutamisest tingitud tavaline amortisatsioon;
- b) on võimalik tagada tolliprotseduurile suunatud kauba identifitseeritavus, välja arvatud juhul, kui kauba liiki või kavandatavat kasutust silmas pidades on ilmne, et identifitseerimismeetmete puudumine ei too kaasa protseduuri kuritarvitamist või – artiklis 223 osutatud juhul – kui ekvivalentkauba suhtes ettenähtud tingimuste täitmine on kontrollitav;
- c) protseduuri pidaja on asutatud väljaspool liidu tolliterritooriumi, välja arvatud juhul, kui on sätestatud teisiti;
- d) on täidetud liidu tollialaste õigusaktidega kehtestatud täieliku või osalise tollimaksust vabastuse nõuded.

*Artikkel 251***Ajavahemik, mille jooksul võib kauba suhtes kohaldada ajutise impordi protseduuri**

1. Toll määrab ajavahemiku, mille jooksul tuleb kaup, mille suhtes on kohaldatud ajutise impordi protseduuri, reekspordida või suunata järgmisele tolliprotseduurile. See ajavahemik peab olema piisavalt pikk, et saavutada loas märgitud kasutamise eesmärk.

▼B

2. Juhul, kui ei ole sätestatud teisiti, võib kauba suhtes ajutise impordi protseduuri ühel ja samal otstarbel ja sama loaomaniku vastutusel kohaldada ajavahemikku maksimaalselt 24 kuud, isegi kui protseduur lõpetati kauba muule eriprotseduurile suunamisega ning seejärel kohaldati uuesti ajutise impordi protseduuri.

3. Kui loas märgitud kasutamist ei ole erandkorras võimalik lõigetes 1 ja 2 osutatud ajavahemiku jooksul saavutada, võib tolli loaomaniku põhjendatud taotluse alusel nimetatud ajavahemikku mõistliku aja võrra pikendada.

4. Kogu ajavahemik, mille jooksul võib kauba suhtes kohaldada ajutise impordi protseduuri, ei tohi ületada kümnet aastat, välja arvatud ettenägematu sündmuse korral.

*Artikkel 252***Imporditollimaksu summa osalise imporditollimaksuvabastusega ajutise impordi korral**

1. Osalise imporditollimaksuvabastusega ajutise impordi tolliprotseduurile suunatud kauba imporditollimaksumäär on 3 % sellest imporditollimaksust, mis oleks tulnud kaubalt maksta, kui see oleks lubatud vabasse ringlusse päeval, mil see suunati ajutise impordi tolliprotseduurile.

See summa makstakse iga kuu või kuu osa eest, mille jooksul kauba suhtes kohaldatakse osalise tollimaksuvabastusega ajutise impordi protseduuri.

2. Imporditollimaksu summa ei tohi ületada summat, mis oleks makstud, kui kõnealune kaup oleks lubatud vabasse ringlusse päeval, mil see suunati ajutise impordi protseduurile.

*Artikkel 253***Volituste delegerimine****▼C2**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks:

▼B

- a) artikli 250 lõikes 1 osutatud erikasutus;
- b) artikli 250 lõike 2 punktis d osutatud nõuded.

2. J a g u

L õ p p k a s u t u s*Artikkel 254***Lõppkasutus**

1. Lõppkasutusprotseduuril korraldatakse kaup vabasse ringlusse tollimaksuvabastuse või vähendatud tollimaksumääraga kauba erikasutuse tõttu.

▼B

2. Kui kaup on sellises tootmisetapis, et ainult ettenähtud lõppkasutuse võib saavutada majanduslikult otstarbekalt, siis võib toll määrata loas kindlaks tingimused, mille korral kaup loetakse kasutatuks maksuvabastuse või vähendatud tollimaksumäära kohaldamiseks sätestatud eesmärgil.

3. Kui kaup on kõlblik korduvaks kasutamiseks ja toll peab seda kuritarvitamise vältimiseks asjakohaseks, jätkub tollijärelevalve aja jooksul, mis ei ületa kaht aastat pärast selle esimese kasutamise kuupäeva maksuvabastuse või vähendatud tollimaksumäära kohaldamiseks sätestatud eesmärgil.

4. Lõppkasutusprotseduuri korral lõpeb tollijärelevalve järgmistel juhtudel:

- a) kui kaupa on kasutatud tollimaksuvabastuse või vähendatud tollimaksumäära kohaldamise tingimuseks olnud otstarbel;
- b) kui kaup viiakse liidu tolliterritooriumilt välja, hävitatakse või loovutatakse riigile;
- c) kui kaupa on kasutatud muul kui tollimaksuvabastuse või vähendatud tollimaksumäära kohaldamise tingimuseks olnud otstarbel ja selle suhtes kohaldatud imporditollimaks on tasutud.

5. Kui nõutakse tulemimäära, kohaldatakse lõppkasutusprotseduuri suhtes artiklit 255.

6. Ettenähtud lõppkasutuse kohasest kauba tootmisest ja töötlemisest tekkivaid jäätmeid ja jääke ning loomulikku kadu käsitatakse ettenähtud lõppkasutusele vastava kaubana.

7. Lõppkasutusprotseduurile suunatud kauba hävitamisest tekkivad jäätmed ja jäägid loetakse tolliladustamisprotseduurile suunatud kaubaks.

5. PEATÜKK

Töötlemine

1. J a g u

Ü l d s ä t t e d

Artikkel 255

Tulemimäär

Kui tulemimäär ei ole konkreetseid valdkondi reguleerivate liidu õigusaktidega kindlaks määratud, määrab toll kas töötlemistoimingu tulemimäära või keskmise tulemimäära või vajaduse korral selle määra arvutamise meetodi.

▼B

Tulemimäärä või keskmist tulemimäärä määrates võetakse aluseks tegelik olukord, milles töötlemistoimingud läbi viiakse. Seda määrä võib vajaduse korral kohandada kooskõlas artikliga 28.

2. Jagu

Seestöötlemine*Artikkel 256***Reguleerimisala**

1. Ilma et see piiraks artikli 223 kohaldamist, võimaldab seestöötlemisprotseduur kasutada liiduvälist kaupa liidu tolliterritooriumil ühe või mitme töötlemistoimingu käigus, ilma et sellele kohaldataks:

- a) imporditollimaksu;
- b) muid asjakohaste kehtivate sätetega kehtestatud makse;
- c) kaubanduspoliitika meetmeid, kui nad ei keela kauba sisenemist liidu tolliterritooriumile või kauba väljaviimist liidu tolliterritooriumilt.

2. Seestöötlemisprotseduuri võib kasutada, välja arvatud parandamine ja hävitamine, üksnes siis, kui protseduurile suunatud kaup on töödeldud toodetes identifitseeritav, ilma et see piiraks tootmise abivahendite kasutamist.

Artiklis 223 osutatud juhul võib protseduuri kasutada, kui ekvivalentkauba suhtes ette nähtud tingimuste järgimine on kontrollitav.

3. Lisaks lõigetes 1 ja 2 sätestatule võib seestöötlemisprotseduuri kasutada ka järgmiste kaupade puhul:

- a) kaup, millega kavatakse läbi viia toiminguid tagamaks selle vastavust vabasse ringlusse lubamisele seatud tehnilistele nõuetele;
- b) kaup, mis peab vastavalt artiklile 220 läbima tavalisi käitlemistoi-
minguid.

*Artikkel 257***Tolliprotseduuri lõpetamise ajavahemik****▼C2**

1. Toll määrab ajavahemiku, mille jooksul tuleb seestöötlemisprotseduur lõpetada vastavalt artiklile 215.

▼B

Ajavahemik algab päevast, mil liiduväline kaup suunatakse protseduurile, ning seda määrates võetakse arvesse töötlemistoimingute läbiviimiseks ja protseduuri lõpetamiseks kuluvat aega.

▼B

2. Loa omaniku põhjendatud taotluse alusel võib toll lõike 1 alusel määratud ajavahemikku mõistliku ajavahemiku võrra pikendada.

Loas võidakse määrata, et kuu, kvartali või poolaasta jooksul algav ajavahemik lõpeb vastavalt järgmise kuu, kvartali või poolaasta viimasel päeval.

3. Vastavalt artikli 223 lõike 2 punktile c toimuva eelneva ekspordi korral määratakse loas ajavahemik, mille jooksul liiduväline kaup tuleb seestöötlemisprotseduurile deklareerida, võttes arvesse hankimiseks ja liidu tolliterritooriumile transportimiseks vajalikku aega.

Esimeses lõigus osutatud ajavahemik määratakse kuudes ja ei ületa kuut kuud. See ajavahemik algab kuupäevast, kui vastavast ekvivalentkaubast saadud töödeldud toote ekspordideklaratsioon aktsepteeritakse.

4. Loa omaniku taotluse korral võib lõikes 3 osutatud kuuekuulist ajavahemikku pikendada isegi pärast selle lõppemist, tingimusel et kogu ajavahemik ei ületa 12 kuud.

*Artikkel 258***Lisatöötlemiseks vajalik ajutine reeksport**

Taotluse alusel võib toll lubada, et kõik seestöötlemisprotseduurile suunatud kaubad või töödeldud tooted või osa nendest reeksportitakse kooskõlas välistöötlemisprotseduuri tingimustega lisatöötluseks ajutiselt liidu tolliterritooriumilt.

3. J a g u

V ä l i s t ö ö t l e m i n e*Artikkel 259***Reguleerimisala**

1. Välistöötlemisprotseduuri käigus võib liidu kaupa töötlemistoiminguteks ajutiselt liidu tolliterritooriumilt välja viia. Sellest kaubast saadud töödeldud tooted võib täieliku või osalise imporditollimaksust vabastamisega lubada vabasse ringlusse loa omaniku või muu liidu tolliterritooriumil asutatud isiku taotluse alusel, tingimusel et see isik on saanud loa omanikult nõusoleku ja loa andmise tingimused on täidetud.

2. Välistöötlemisprotseduurile ei või suunata järgmisi liidu kaupu:

a) kaupa, mille eksport toob kaasa imporditollimaksu tagasimaksmise või selle vähendamise;

▼B

- b) kaupa, mis enne eksportimist lubati lõppkasutuse tõttu vabasse ringlusse maksuvabalt või vähendatud imporditollimaksumääraga, kui kõnealust lõppkasutuseesmärki ei ole täidetud, välja arvatud juhul, kui kaupa tuleb parandada;
 - c) kaupa, mille eksport toob kaasa eksporditoetuste maksmise;
 - d) kaupa, millele antakse ekspordi tõttu ühise põllumajanduspoliitika raames muud finantssoodustust kui punktis c osutatud eksporditoetust.
3. Toll määrab ajavahemiku, mille jooksul tuleb ajutiselt eksporditud kaup töödeldud tootena liidu tolliterritooriumile reimportida ning vabasse ringlusse lubada, et seda saaks täielikult või osaliselt imporditollimaksust vabastada. Loaomaniku põhjendatud taotluse alusel võib toll kõnealust ajavahemikku mõistliku ajavahemiku võrra pikendada.

*Artikkel 260***Tasuta parandatud kaup**

1. Kui tollile on tõendatud, et kaup parandati tasuta lepingulise või seadusjärgse garantiikohustuse või tootmis- või materjalidefekti tõttu, vabastatakse see imporditollimaksust täielikult.
2. Kui tootmis- või materjalidefekti võeti arvesse ajal, kui kõnealune kaup esimest korda vabasse ringlusse lubati, siis lõiget 1 ei kohaldata.

▼M2*Artikkel 260a***Parandatud või muudetud kaup rahvusvaheliste lepingute kontekstis**

1. Imporditollimaksust vabastatakse täielikult töödeldud tooted, mis on saadud välistöötlemisprotseduurile suunatud kaubast, kui tollile on tõendatud, et
 - a) kõnealust kaupa on parandatud või muudetud väljaspool liidu tolliterritooriumi asuvas riigis või territooriumil, kellega liit on sõlminud sellist maksuvabastust võimaldava rahvusvahelise lepingu, ja
 - b) punktis a osutatud lepingus sätestatud imporditollimaksust vabastamise tingimused on täidetud.
2. Lõiget 1 ei kohaldata artiklis 223 osutatud ekvivalentkaubast saadud töödeldud toodete suhtes ning artiklites 261 ja 262 osutatud asendustoodete suhtes.

▼B*Artikkel 261***Standardvahetussüsteem**

1. Standardvahetussüsteem võimaldab kooskõlas lõigetega 2–5 asendada töödeldud toote imporditud tootega (asendustooide).

2. Toll lubab taotluse alusel standardvahetussüsteemi kasutada, kui töötlemistoiming hõlmab muu defektse liidu kauba parandamist peale ühise põllumajanduspoliitika raames kehtestatud meetmete alla kuuluva liidu kauba ja teatava põllumajandustoodete töötlemisel saadud kauba, mille suhtes kehtib erikord.

3. Asendustootel peavad olema sama kaheksakohaline kombineeritud nomenklatuuri kood, sama kaubanduslik kvaliteet ja samad tehnilised omadused kui defektsel kaubal, kui viimast oleks parandatud.

4. Kui defektne kaupa on enne eksportimist kasutatud, peab ka asendustooide olema vastavalt kasutatud.

Toll loobub esimeses lõigus esitatud nõudmistest, kui asendustooide on tarnitud tasuta kas lepingulise või seadusjärgse garantiikohustuse või materjali- või tootmisdefekti tõttu.

5. Töödeldud toodete suhtes kohaldatavaid sätteid kohaldatakse ka asendustoodete suhtes.

*Artikkel 262***Asendustoodete eelnev import**

1. Toll lubab enda poolt ettenähtud tingimustel ja asjaomase isiku taotluse alusel importida asendustooideid enne defektse kauba eksportimist.

Asendustooide eelneva impordi korral tuleb esitada tagatis sellise imporditollimaksu summa tasumiseks, mis tulnuks maksta, kui defektset kaupa ei eksporditaks lõikes 2 ette nähtud viisil.

2. Defektne kaup tuleb eksportida kahe kuu jooksul arvestades kuupäevast, kui toll aktsepteerib asendustooide vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni.

3. Kui defektset kaupa ei saa erandliku olukorra tõttu lõikes 2 osutatud ajavahemiku jooksul eksportida, võib toll loa valdaja põhjendatud taotluse alusel nimetatud tähtaega mõistliku ajavahemiku võrra pikendada.

VIII JAOTIS

LIIDU TOLLITERRITOORIUMILT VÄLJAVIIDUD KAUP

1. PEATÜKK

Kauba väljaveole eelnevad formaalsused*Artikkel 263***Väljaveoelse deklaratsiooni esitamine**

1. Liidu tolliterritooriumilt väljaviidava kauba kohta tuleb kindlaksmääratud tähtaja jooksul enne kauba liidu tolliterritooriumilt väljaviimist esitada pädevale tolliasutusele väljaveoelne deklaratsioon.
2. Lõikes 1 osutatud nõudest loobutakse:
 - a) veovahendite ja nendel oleva kauba suhtes, mida on veetud läbi liidu tolliterritooriumi territoriaalvett või õhuteed pidi ilma sellel territoriumil peatumata; või
 - b) muudel erijuhtudel, kui see on õigustatud kauba või veo liigi tõttu või seda nõutakse rahvusvaheliste lepingutega.
3. Väljaveoelne deklaratsioon võib olla üks järgmistest:
 - a) tollideklaratsioon, kui liidu tolliterritooriumilt väljaviidav kaup suunatakse tolliprotseduurile, mille jaoks on vaja esitada selline deklaratsioon;
 - b) artiklile 270 kohane reekspordi deklaratsioon;
 - c) artikli 271 kohane väljumise ülddeklaratsioon.
4. Väljaveoelne deklaratsioon peab sisaldama turvalisuse ja julgeoleku eesmärgil riskianalüüsi tegemiseks vajalikke andmeid.

*Artikkel 264***Riskianalüüs**

Tolliasutus, kuhu artiklis 263 osutatud väljaveoelne deklaratsioon esitatakse, tagab eelkõige julgeoleku ja turvalisuse eesmärgil riskianalüüsi tegemise selle deklaratsiooni põhjal ja kindlaksmääratud aja jooksul ning võtab selle riskianalüüsi tulemuste põhjal vajalikud meetmed.

*Artikkel 265***Volituste delegeerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks:

- a) artikli 263 lõikes 1 osutatud kindlaksmääratud tähtaeg, mille jooksul tuleb esitada väljaveoelne deklaratsioon enne kauba väljaviimist liidu tolliterritooriumilt, võttes arvesse veo liiki;

▼ C2

- b) erijuhud, kui väljaveoeelse deklaratsiooni esitamise nõudest loobutakse kooskõlas artikli 263 lõike 2 punktiga b.

▼ B*Artikkel 266***Rakendamisvolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks artiklis 264 osutatud tähtaja, mille jooksul tuleb teha riskianalüüs, võttes arvesse artikli 263 lõikes 1 osutatud tähtaega.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

*2. PEATÜKK***Formaalsused kauba väljaveol***Artikkel 267***Tollijärelevalve ja -formaalsused väljaveol**

1. Liidu tolliterritooriumilt väljaviidav kaup kuulub tollijärelevalve alla ning toll võib seda kontrollida. Vajaduse korral võib toll määrata marsruudi, mida tuleb kauba liidu tolliterritooriumilt väljaviimiseks kasutada, ja tähtaja, millest tuleb seejuures kinni pidada.
2. Liidu tolliterritooriumilt väljaviidava kauba esitab väljaveol tollile üks järgmistest isikutest:
 - a) isik, kes viib kauba liidu tolliterritooriumilt välja;
 - b) isik, kelle nimel või kelle eest kaupa liidu tolliterritooriumilt välja viiv isik tegutseb;
 - c) isik, kes vastutab kauba liidu tolliterritooriumilt väljaviimisele eelneva veo eest.
3. Liidu tolliterritooriumilt väljaviidavale kaubale kohaldatakse vajaduse korral järgmist:
 - a) imporditollimaksu tagasimaksmist või vähendamist;
 - b) eksporditoetuste maksmist;
 - c) eksporditollimaksu sissenõudmist;
 - d) kehtivate sätete alusel muude maksude suhtes nõutavaid formaalsusi;
 - e) keeldude ja piirangute, mis on muu hulgas õigustatud kõlbluse, avaliku korra või avaliku julgeoleku seisukohast, inimeste, loomade või taimede elu ja tervise kaitsmiseks, keskkonna kaitsmiseks, kunstilise, ajaloolise või arheoloogilise väärtusega rahvusliku rikkuse kaitsmiseks ning tööstus- või kaubandusomandi kaitsmiseks, sealhulgas uimastite lähteainete, teatavaid intellektuaalomandiõigusi rikkuvate kaupade ja sularaha kontroll, samuti kalavarude kaitse ja majandamise ning kaubanduspoliitika meetmete rakendamine.

▼B

4. Toll vabastab kauba väljaviimiseks tingimusel, et asjaomane kaup viiakse liidu tolliterritooriumilt välja samas seisukorras, kui see oli:

- a) tollideklaratsiooni või reekspordi deklaratsiooni aktsepteerimise ajal; või
- b) väljumise ülddeklaratsiooni esitamise ajal.

*Artikkel 268***Rakendamisvolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks artiklis 267 osutatud välja-vedu käsitlevad menetluseeskirjad.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

*3. PEATÜKK****Eksport ja reeksport****Artikkel 269***Liidu kauba eksport**

1. Liidu tolliterritooriumilt väljaviidava liidu kauba suhtes kohaldatakse ekspordiprotseduuri.

2. Lõiget 1 ei kohaldata järgmiste liidu kaupade suhtes:

- a) välistöötlemisprotseduurile suunatud kaup;
- b) liidu tolliterritooriumilt väljaviidav kaup pärast selle suunamist lõppkasutusprotseduurile;
- c) õhusõidukitele või laevadele mõeldud kauba käibemaksust või aktsiisist vabastatud tarded, sõltumata õhusõiduki või laeva sihtkohast; selliste tarded kohta nõutakse tõendeid;
- d) sisetransiidiprotseduurile suunatud kaup;
- e) liidu tolliterritooriumilt kooskõlas artikliga 155 ajutiselt välja viidud kaup.

3. Tollialastes õigusaktides sätestatud ekspordi tollideklaratsiooni käsitlevaid formaalsusi kohaldatakse lõike 2 punktides a, b ja c osutatud juhtudel.

*Artikkel 270***Liiduvälise kauba reeksport**

1. Liidu tolliterritooriumilt väljaviidava liiduvälise kauba kohta tuleb esitada pädevale tolliasutusele reekspordi deklaratsioon.

▼B

2. Reekspordi deklaratsiooni suhtes kohaldatakse artikleid 158–195.
3. Lõiget 1 ei kohaldata järgmiste kaupade suhtes:
 - a) välistransiidiprotseduurile suunatud kaup, mis läbib peatumata liidu tolliterritooriumi;
 - b) kaup, mille ümberlaadimine toimub vabatsoonis või mis reeksporditakse otse vabatsoonist;
 - c) ajutiselt ladustatud kaup, mis reeksporditakse otse mõnest ajutise ladustamise kohast.

*4. PEATÜKK****Väljumise ülddeklaratsioon****Artikkel 271***Väljumise ülddeklaratsiooni esitamine**

1. Kui kaup tuleb liidu tolliterritooriumilt välja viia ja väljaveeelse deklaratsioonina ei esitata tollideklaratsiooni või reekspordi deklaratsiooni, tuleb väljumistolliasutuses esitada väljumise ülddeklaratsioon.

Toll võib lubada väljumise ülddeklaratsiooni esitamist mõnes teises tolliasutuses, tingimusel et asjaomane asutus edastab viivitamata väljumistolliasutusele vajalikud andmed või teeb need elektrooniliselt kättesaadavaks.

2. Väljumise ülddeklaratsiooni esitab kauba vedaja.

Olenemata kauba vedaja kohustusest võib väljumise ülddeklaratsiooni esitada ka üks järgmistest isikutest:

- a) eksportija või kaubasaatja või muu isik, kelle nimel või kelle eest kauba vedaja tegutseb;
- b) mis tahes isik, kes saab kõnealuse kauba väljumistolliasutusele esitada või esitada lasta.

3. Toll võib lubada kaubandus-, sadama- või transpordiinfosüsteemide kasutamist väljumise ülddeklaratsiooni esitamiseks, tingimusel et need sisaldavad sellise deklaratsiooni jaoks vajalikke andmeid ja need andmed on kättesaadavad teatava aja jooksul enne seda, kui kaup liidu tolliterritooriumilt välja viiakse.

4. Toll võib lubada, et väljumise ülddeklaratsiooni asemel esitataks teade ja väljumise ülddeklaratsiooni üksikasjadele võimaldatakse juurdepääs ettevõtja arvutisüsteemi vahendusel.

▼B*Artikkel 272***Väljumise ülddeklaratsiooni muutmine ja kehtetuks tunnistamine**

1. Deklarandile võib taotluse alusel anda loa muuta üht või mitut väljumise ülddeklaratsiooni üksikasja pärast selle esitamist.

Muudatusi ei ole võimalik teha pärast järgmist:

- a) toll on teatanud väljumise ülddeklaratsiooni esitanud isikule, et kavatseb kaupa kontrollida;
- b) toll on tuvastanud, et üks või mitu väljumise ülddeklaratsiooni üksikasja on valed või puudulikud;
- c) toll on juba vabastanud kauba väljumiseks.

▼M2

2. Kui kaupa, mille kohta on esitatud väljumise ülddeklaratsioon, ei viida liidu tolliterritooriumilt välja, tunnistab toll deklaratsiooni viivituse ta kehtetuks kas

- a) deklarandi taotlusel või
- b) kui deklaratsiooni esitamisest on möödunud 150 päeva.

▼B*Artikkel 273***Rakendamisvolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks menetluseeskirjad:

- a) artiklis 271 osutatud väljumise ülddeklaratsiooni esitamiseks;
- b) väljumise ülddeklaratsiooni muutmiseks kooskõlas artikli 272 lõike 1 esimese lõiguga;
- c) väljumise ülddeklaratsiooni kehtetuks tunnistamiseks kooskõlas artikli 272 lõikega 2.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

*5. PEATÜKK***Reekspordi teatis***Artikkel 274***Reekspordi teatise esitamine**

1. Kui artikli 270 lõike 3 punktides b ja c osutatud liiduväline kaup viiakse liidu tolliterritooriumilt välja ja vabastatakse nõudest esitada selle kauba kohta väljumise ülddeklaratsioon, siis esitatakse reekspordi teatis.

▼B

2. Reekspordi teatise esitab kauba väljumistolliasutuses isik, kes vastutab kooskõlas artikli 267 lõikega 2 väljaveol kauba esitamise eest.

3. Reekspordi teatis peab sisaldama kõiki vajalikke andmeid vabastsooniprotseduuri või ajutise ladustamise lõpetamiseks.

Toll võib lubada kaubandus-, sadama- või transpordiinfosüsteemide kasutamist reekspordi teatise esitamiseks, tingimusel et need sisaldavad sellise teatise jaoks vajalikke andmeid ja need andmed on kättesaadavad enne seda, kui kaup liidu tolliterritooriumilt välja viiakse.

4. Toll võib lubada, et reekspordi teatise asemel esitataks teade ja reekspordi teatise andmetele võimaldatakse juurdepääs ettevõtja arvuti-süsteemi vahendusel.

*Artikkel 275***Reekspordi teatise muutmise ja kehtetuks tunnistamine**

1. Deklarandile võib taotluse alusel anda loa muuta üht või mitut reekspordi teatise üksikasja pärast selle esitamist.

Muudatusi ei ole võimalik teha pärast järgmist:

- a) toll on teatanud reekspordi teatise esitanud isikule, et kavatseb kaupa kontrollida;
- b) toll on tuvastanud, et üks või mitu reekspordi teatise üksikasja on valed või puudulikud;
- c) toll on juba vabastanud kauba väljumiseks.

▼M2

2. Kui kaupa, mille kohta on esitatud reekspordi teatis, ei viida liidu tolliterritooriumilt välja, tunnistab toll teatise viivitusega kehtetuks kas

- a) deklarandi taotlusel või
- b) kui teatise esitamisest on möödunud 150 päeva.

▼B*Artikkel 276***Rakendamisevolituste andmine**

Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks menetluseeskirjad:

- a) artiklis 274 osutatud reekspordi teatise esitamiseks;
- b) reekspordi teatise muutmiseks kooskõlas artikli 275 lõike 1 esimese lõiguga;

▼ B

- c) reeksporti teatise kehtetuks tunnistamiseks kooskõlas artikli 275 lõikega 2.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

6. PEATÜKK

Eksporditollimaksust vabastamine

Artikkel 277

Ajutiselt eksporditud liidu kauba vabastamine eksporditollimaksust

Ilma et see piiraks artikli 259 kohaldamist, vabastatakse liidu tolliterritooriumilt ajutiselt eksporditud liidu kaup selle reimpordi korral eksporditollimaksust.

IX JAOTIS

ELEKTROONILISED SÜSTEEMID, LIHTSUSTAMINE, VOLITUSTE DELEGEERIMINE, KOMITEEMENETLUS JA LÖPPSÄTTED

1. PEATÜKK

Elektrooniliste süsteemide väljatöötamine**▼ M3**

Artikkel 278

Üleminekumeetmed

1. Teabe vahetamise ja säilitamise vahendeid, mis ei ole artikli 6 lõikes 1 osutatud elektroonilised andmetöötlusvahendid, võib kasutada üleminekukorras hiljemalt kuni 31. detsembrini 2020, kui tolliseadustiku sätete kohaldamiseks vajalikud elektroonilised süsteemid, välja arvatud käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 osutatud süsteemid, veel ei toimi.

2. Vahendeid, mis ei ole artikli 6 lõikes 1 osutatud elektroonilised andmetöötlusvahendid, võib kasutada üleminekukorras hiljemalt 31. detsembrini 2022, kui järgmiste tolliseadustiku sätete kohaldamiseks vajalikud elektroonilised süsteemid veel ei toimi:

- a) artiklite 133, 139, 145 ja 146 sätteid saabumisest teatamise, tollile esitamise ja ajutise ladustamise deklaratsioonide kohta ning
- b) artiklite 158, 162, 163, 166, 167, 170–174, 201, 240, 250, 254 ja 256 sätteid liidu tolliterritooriumile toodud kauba tollideklaratsiooni kohta.

▼ **M3**

3. Vahendeid, mis ei ole artikli 6 lõikes 1 osutatud elektroonilised andmetöötlusvahendid, võib kasutada üleminekukorras hiljemalt kuni 31. detsembrini 2025, kui järgmiste tolliseadustiku sätete kohaldamiseks vajalikud elektroonilised süsteemid veel ei toimi:
- a) võimaliku või olemasoleva tollivõla tagatist käsitlevad sätted, mis on sätestatud artikli 89 lõike 2 punktis b ja artikli 89 lõikes 6;
 - b) sisenemise ülddeklaratsiooni ja riskianalüüsi käsitlevad sätted, mis on sätestatud artiklites 46, 47, 127, 128 ja 129;
 - c) kauba tollistaatust käsitlevad sätted, mis on sätestatud artikli 153 lõikes 2;
 - d) kesksel tollivormistust käsitlevad sätted, mis on sätestatud artiklis 179;
 - e) transiiti käsitlevad sätted, mis on sätestatud artikli 210 punktis a, artikli 215 lõikes 2 ning artiklites 226, 227, 233 ja 234, ning
 - f) välistöötlemist, väljaveoelset deklaratsiooni, kauba väljaveoga seotud formaalsusi, liidu kauba ekspordi, liiduvälise kauba reeksporti ja liidu tolliterritooriumilt väljaviidava kauba kohta esitatavat väljumise ülddeklaratsiooni käsitlevad sätted, mis on sätestatud artiklites 258, 259, 263, 267, 269, 270, 271, 272, 274 ja 275.

*Artikkel 278a***Aruandekohustused**

1. Hiljemalt 31. detsembriks 2019 ja seejärel igal aastal kuni kuupäevani, mil artiklis 278 osutatud elektroonilised süsteemid on täielikult toimima hakanud, esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule kõnealuste elektrooniliste süsteemide väljaarendamisel tehtud edusammude kohta aastaaruande.
2. Aastaaruandes hinnatakse, kuidas on komisjonil ja liikmesriikidel iga elektroonilise süsteemi arendamine edenenud, võttes eelkõige arvesse järgmisi vahe-eesmärke:
 - a) elektroonilises süsteemis toimuvat välissuhtluse tehniliste kirjelduste avaldamise kuupäev,
 - b) koos ettevõtjatega tehtavate vastavuskatsete aeg ning
 - c) elektrooniliste süsteemide kasutuselevõtu eeldatud ja tegelik kuupäev.
3. Kui hinnangust selgub, et edusammud ei ole olnud rahuldavad, kirjeldatakse aruandes ka parandusmeetmeid, mille võtmisega tuleb tagada, et elektroonilised süsteemid võetakse kasutusele enne kohaldatava üleminekuperioodi lõppu.
4. Liikmesriigid esitavad komisjonile kaks korda aastas ajakohastatud tabeli selle kohta, kuidas neil elektrooniliste süsteemide arendamine ja kasutuselevõtt on edenenud. Komisjon avaldab ajakohastatud teabe oma veebisaidil.

▼ M3*Artikkel 279***Volituste delegerimine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 284 vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada eeskiri andmete vahetamiseks ja säilitamiseks artiklis 278 osutatud olukordades.

▼ B*Artikkel 280***Tööprogramm**

1. Artiklis 278 osutatud elektrooniliste süsteemide arendamise toetamiseks ja üleminekuperioodide kehtestamise juhtimiseks koostab komisjon hiljemalt 1. mail 2014 artikli 16 lõikes 1 osutatud elektrooniliste süsteemide väljaarendamist ja kasutuselevõtmist käsitleva tööprogrammi.

2. Lõikes 1 osutatud tööprogrammi prioriteetid on järgmised:

- a) ühtlustatud teabevahetus rahvusvaheliselt aktsepteeritud andmemudelite ja sõnumivormingute põhjal;
- b) tolli ja tolliga seotud protsesside ümberkorraldamine, et tugevdada nende tulemuslikkust, tõhusust ja ühetaolist kohaldamist ning vähendada nõuete täitmisega seotud kulusid; ning
- c) ettevõtjatele laialdaste elektrooniliste tolliteenuste pakkumine, mis võimaldab neil samal viisil suhelda mis tahes liikmesriigi tolliga.

3. Lõikes 1 osutatud tööprogrammi tuleb korrapäraselt ajakohastada.

*Artikkel 281***Rakendamisvolituste andmine**

Komisjon võtab rakendusaktidega vastu artiklis 280 osutatud tööprogrammi.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

▼ C2

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon vastu käesoleva artikli esimeses lõigus osutatud rakendusakte ning kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

▼B

2. PEATÜKK

Lihtsustused tollialaste õigusaktide kohaldamisel*Artikkel 282***Katsed**

Komisjon võib anda ühele või mitmele liikmesriigile nende taotluse alusel loa katsetada piiratud ajavahemiku jooksul tollialaste õigusaktide kohaldamisel lihtsustusi, eelkõige kui need on seotud infotehnoloogiaga. Katsed ei mõjuta tollialaste õigusaktide kohaldamist nendes liikmesriikides, kes katsetamises ei osale, ning neid hinnatakse korrapäraselt.

*Artikkel 283***Rakendamisolulituste andmine**

Komisjon võtab rakendusaktidega vastu artiklis 282 osutatud otsused.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 285 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

3. PEATÜKK

Volituste delegerimine ja komiteemenetlus*Artikkel 284***Delegeritud volituste rakendamine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklites 2, 7, 10, 20, 24, 31, 36, 40, 62, 65, 75, 88, 99, 106, 115, 122, 126, 131, 142, 151, 156, 160, 164, 168, 175, 180, 183, 186, 196, 206, 212, ►**C2** 216 ◄, 221, 224, 231, 235, 253, 265, ja 279 osutatud õigus võtta vastu delegeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 30. oktoobri 2013 Komisjon esitab delegeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites 2, 7, 10, 20, 24, 31, 36, 40, 62, 65, 75, 88, 99, 106, 115, 122, 126, 131, 142, 151, 156, 160, 164, 168, 175, 180, 183, 186, 196, 206, 212, ►**C2** 216 ◄, 221, 224, 231, 235, 253, 265, ja 279 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

▼B

5. Artiklite 2, 7, 10, 20, 24, 31, 36, 40, 62, 65, 75, 88, 99, 106, 122, 122, 126, 131, 142, 151, 156, 160, 164, 168, 175, 180, 183, 186, 196, 206, 212, ►C2 216 ◄, 221, 224, 231, 235, 253, 265, või 279 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

*Artikkel 285***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab tolliseadustiku komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes kõnealuse määruse artikliga 4.
4. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
5. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes kõnealuse määruse artikliga 5.
6. Kui komitee arvamus saadakse kirjaliku menetluse teel ja viidatakse käesolevale lõikele, siis lõpetatakse see menetlus ilma tulemust saavutamata ainult siis, kui komitee esistuja arvamuse esitamisele seatud tähtaja jooksul nii otsustab.

*4. PEATÜKK***Lõppsätted***Artikkel 286***Kehtivate õigusaktide kehtetuks tunnistamine ja muutmine**

1. Määrus (EÜ) nr 450/2008 tunnistatakse kehtetuks.
2. Määrus (EMÜ) nr 3925/91, määrus (EMÜ) nr 2913/92 ja määrus (EÜ) nr 1207/2001 tunnistatakse kehtetuks alates artikli 288 lõikes 2 osutatud kuupäevast.
3. Viiteid kehtetuks tunnistatud määrustele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ning loetakse vastavalt lisas esitatud vastavustabelitele.
4. Määruse (EMÜ) nr 2913/92 artikli 3 lõike 1 kuuendast taandest jäetakse alates 1. jaanuarist 2014 välja sõnad „ja Mayotte”.
5. Määruse (EMÜ) nr 2658/87 artikli 9 lõike 1 punkti a esimene taane jäetakse välja alates artikli 288 lõikes 2 osutatud kuupäevast.

▼ **B**

Artikkel 287

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 288

Kohaldamine

1. Artikleid 2, 7, 8, 10, 11, 17, 20, 21, 24, 25, 31, 32, 36, 37, 340, 41, 50, 52, 54, 58, 62, 63, 65, 66, 68, 75, 76, 88, 99, 100, 106, 107, 115, 122, 123, 126, 131, 132, 138, 142, 143, 151, 152, 156, 157, 160, 161, 164, 165, 168, 169, 175, 176, 178, 180, 181, 183, 184, 186, 187, 193, 196, 200, 206, 207, 209, 212, 213, 216, 217, 221, 222, 224, 225, 231, 232, 235, 236, 239, 253, 265, 266, 268, 273, 276, 279, 280, 281, 283, 284, 285 ja 286 ► **C1** kohaldatakse alates 30. oktoobrist 2013. ◀

▼ **C1**

2. Muid artikleid, kui lõikes 1 osutatud artiklid, kohaldatakse alates 1. maist 2016.

▼ **B**

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

LISA

VASTAVUSTABEL

Määrus (EÜ) nr 450/2008	Käesolev määrus
Artikli 1 lõiked 1 ja 2	Artikli 1 lõiked 1 ja 2
Artikli 1 lõike 3 esimene lõik	Artikli 1 lõige 3
Artikli 1 lõike 3 teine lõik	Artikkel 2
Artikkel 2	Artikkel 3
Artikkel 3	Artikkel 4
Artikli 4 punktid 1–8	Artikli 5 punktid 1–8
Artikli 4 punkt 9	Artikli 5 punktid 9 ja 10
Artikli 4 punkt 10	Artikli 5 punkt 12
Artikli 4 punktid 11 ja 12	Artikli 5 punktid 15 ja 16
Artikli 4 punktid 13–17	Artikli 5 punktid 18–22
Artikli 4 punkti 18 alapunkti a esimene lause	Artikli 5 punkti 23 alapunkt a
Artikli 4 punkti 18 alapunkti a teine lause	Artikli 130 lõige 3
Artikli 4 punkti 18 alapunktid b ja c	Artikli 5 punkti 23 alapunktid b ja c
Artikli 4 punktid 19–26	Artikli 5 punktid 24–31
Artikli 4 punktid 27–32	Artikli 5 punktid 33–38
Artikli 4 punkt 33	—
Artikli 5 lõike 1 esimene lõik	Artikli 6 lõige 1
Artikli 5 lõike 1 teine ja kolmas lõik	Artikli 6 lõige 3 ja artikli 7 punkt b
Artikli 5 lõige 2	Artikli 6 lõige 2, artikli 7 punkt a ja artikli 8 lõike 1 punkt a
Artikkel 6	Artikkel 12
Artikkel 7	Artikkel 13
Artikkel 8	Artikkel 14
Artikkel 9	Artikkel 15
Artikli 10 lõige 1	Artikkel 9 ja artikli 16 lõige 1
Artikli 10 lõige 2	Artiklid 10, 11 ja 17
Artikli 11 lõike 1 esimene ja teine lõik	Artikkel 18
Artikli 11 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 18 lõike 2 esimene lõik
Artikli 11 lõige 2	Artikli 18 lõige 3

▼B

Määrus (EÜ) nr 450/2008	Käesolev määrus
Artikli 11 lõike 3 punkt a	Artikli 18 lõike 2 teine lõik ja artikkel 21
Artikli 11 lõike 3 punkt b	Artikkel 21
Artikli 11 lõike 3 punkt c	—
Artikli 12 lõige 1	Artikli 19 lõige 1
Artikli 12 lõike 2 esimene lõik	Artikli 19 lõike 2 esimene lõik
Artikli 12 lõike 2 teine lõik	Artikli 19 lõike 2 teine lõik ja artikli 20 punkt b
Artikli 13 lõige 1	Artikli 38 lõige 1
Artikli 13 lõige 2	Artikli 38 lõiked 2 ja 3
Artikli 13 lõige 3	Artikli 38 lõige 4
Artikli 13 lõige 4	Artikli 38 lõike 5 esimene lause
Artikli 13 lõige 5	—
Artikli 13 lõige 6	Artikli 23 lõige 2
Artikkel 14	Artikkel 39
Artikli 15 lõike 1 punkt a	Artikkel 22, artikli 24 punktid a–g ja artikli 25 punktid a ja b
Artikli 15 lõike 1 punkt b	Artikli 23 lõike 4 punkt b ja artikli 24 punkt h
Artikli 15 lõike 1 punkt c	—
Artikli 15 lõike 1 punkt d	Artikli 22 lõike 1 kolmas lõik ja artikli 24 punkt a
Artikli 15 lõike 1 punkt e	Artikli 40 punkt b
Artikli 15 lõike 1 punkt f	Artikli 25 punkt b
Artikli 15 lõike 1 punkt g	Artikli 23 lõike 4 punkt b, artikli 24 lõige h, artikli 24 punkt c, artikkel 28, artikli 31 punkt b ja artikkel 32
Artikli 15 lõike 1 punkt h	—
Artikli 15 lõige 2	—
Artikli 16 lõige 1	Artikli 22 lõike 1 esimene ja teine lõik
Artikli 16 lõige 2	Artikli 22 lõike 3 esimene ja teine lõik
Artikli 16 lõige 3	Artikli 22 lõige 2
Artikli 16 lõike 4 esimene lõik	Artikli 22 lõike 6 esimese lõigu esimene lause
Artikli 16 lõike 4 teine lõik	Artikli 22 lõike 6 esimese lõigu teine lause ja artikli 22 lõige 7

▼B

Määrus (EÜ) nr 450/2008	Käesolev määrus
Artikli 16 lõike 5 punkt a	Artikli 22 lõike 6 teine lõik ja artikli 24 punkt g
Artikli 16 lõike 5 punkt b	Artikli 24 punkt f
Artikli 16 lõige 6	Artikli 23 lõige 3
Artikli 16 lõige 7	Artikkel 29
Artikkel 17	Artikkel 26
Artikli 18, lõiked 1–3	Artikkel 27
Artikli 18 lõige 4	Artikkel 32
Artikli 19 lõige 1	Artikli 28 lõike 1 punkt a
Artikli 19 lõiked 2 ja 3	Artikli 28 lõiked 2 ja 3
Artikli 19 lõige 4	Artikli 28 lõike 4 esimene lõik ja teise lõigu esimene lause
Artikli 19 lõige 5	Artikli 31 punkt a
Artikli 20 lõiked 1–4	Artikkel 33
Artikli 20 lõige 5	Artikli 34 lõige 4
Artikli 20 lõike 6 esimene lõik	Artikli 34 lõike 5 esimene lause
Artikli 20 lõike 6 teine lõik	Artikli 34 lõige 6
Artikli 20 lõige 7	Artiklid 22, 23, 24, 25 ja 32
Artikli 20 lõike 8 punkt a	Artikli 34 lõiked 1–3
Artikli 20 lõike 8 punkt b	Artikli 34 lõige 9 ja artikli 37 lõike 1 punkt a
Artikli 20 lõike 8 punkt c	Artikli 34 lõige 11 ja artikli 37 lõige 2
Artikli 20 lõige 9	Artikkel 35, artikli 36 punkt b ja artikli 37 lõike 1 punktid c ja d
Artikkel 21	Artikkel 42
Artikkel 22	Artikkel 43
Artikkel 23	Artikkel 44
Artikli 24 lõiked 1 ja 2	Artikli 45 lõiked 1 ja 2
Artikli 24 lõike 3 esimene lõik	Artikli 45 lõige 3
Artikli 24 lõike 3 teine lõik	—
Artikli 25 lõige 1	Artikli 46 lõige 1
Artikli 25 lõike 2 esimene lõik	Artikli 46 lõige 2

▼B

Määrus (EÜ) nr 450/2008	Käesolev määrus
Artikli 25 lõike 2 teine ja kolmas lõik	Artikli 46 lõige 3
Artikli 25 lõige 3	Artikli 46 lõiked 4–8 ja artikkel 50
Artikkel 26	Artikkel 47
Artikkel 27	Artikkel 48
Artikli 28 lõiked 1 ja 2	Artikkel 49
Artikli 28 lõige 3	Artikli 50 lõige 2
Artikkel 29	Artikkel 51
Artikli 30 lõige 1	Artikkel 52
Artikli 30 lõige 2	—
Artikli 31 lõige 1	Artikli 53 lõige 1
Artikli 31 lõige 2	Artikli 53 lõige 3
Artikli 31 lõige 3	Artikkel 54
Artikkel 32	Artikkel 55
Artikli 33 lõiked 1–4	Artikli 56 lõiked 1–4
Artikli 33 lõige 5	Artikli 56 lõige 5 ja artikli 58 lõige 1
Artikkel 34	Artikli 57 lõiked 1, 2 ja 3
Artikkel 35	Artikkel 59
Artikkel 36	Artikkel 60
Artikkel 37	Artikkel 61
Artikkel 38	Artiklid 62, 63, 67 ja 68
Artikli 39 lõiked 1 ja 2	Artikli 64 lõiked 1 ja 2
Artikli 39 lõige 3	Artikli 64 lõike 3 esimene lõik
Artikli 39 lõiked 4 ja 5	Artikli 64 lõiked 4 ja 5
Artikli 39 lõige 6	Artikli 64 lõike 3 teine lõik, artikli 64 lõige 6 ja artiklid 63–68
Artikkel 40	Artikkel 69
Artikkel 41	Artikkel 70
Artikli 42 lõige 1	Artikli 74 lõige 1
Artikli 42 lõige 2	Artikli 74 lõike 2 punktid a–c ja punktid sissejuhatav lause
Artikli 42 lõige 3	Artikli 74 lõige 3
Artikli 43 punkt a	Artiklid 71, 72 ja artikli 76 punkt a

▼B

Määrus (EÜ) nr 450/2008	Käesolev määrus
Artikli 43 punkt b	Artikli 74 lõike 2 punkti d alapunktid i, ii ja iii
Artikli 43 punkt c	—
Artikli 43 punkt d	Artiklid 73 ja 75 ja artikli 76 punktid b ja c
Artikkel 44	Artikkel 77
Artikkel 45	Artikkel 78
Artikkel 46	Artikkel 79
Artikkel 47	Artikkel 80
Artikkel 48	Artikkel 81
Artikkel 49	Artikkel 82
Artikkel 50	Artikkel 83
Artikkel 51	Artikkel 84
Artikkel 52	Artikkel 85
Artikli 53 lõiked 1–3	Artikli 86 lõiked 1–3
Artikli 53 lõige 4	Artikli 86 lõige 6
Artikli 54 punktid a ja b	Artikli 86 lõige 5 ja artikli 88 punkt a
Artikli 54 punkt c	Artikli 86 lõige 4 ja artikli 88 punkt b
Artikli 55 lõige 1	Artikli 87 lõige 1
Artikli 55 lõike 2 esimene lõik	Artikli 87 lõige 2
Artikli 55 lõike 2 teine lõik	Artikli 88 punkt c
Artikli 55 lõiked 3 ja 4	Artikli 87 lõiked 3 ja 4
Artikli 56 lõiked 1–5	Artikli 89 lõiked 1–5
Artikli 56 lõige 6	Artikli 89 lõige 7
Artikli 56 lõige 7	Artikli 89 lõige 9
Artikli 56 lõige 8	Artikli 89 lõike 2 teine lõik
Artikli 56 lõike 9 esimene taane	Artikli 100 lõike 1 punkt b
Artikli 56 lõike 9 teine taane	Artikli 89 lõige 8 ja artikli 99 punkt a
Artikli 56 lõike 9 kolmas taane	Artikli 89 lõike 2 teine lõik
Artikli 57 lõiked 1 ja 2	Artikkel 90

▼B

Määrus (EÜ) nr 450/2008	Käesolev määrus
Artikli 57 lõige 3	Artikli 100 lõike 1 punkt a
Artikli 58 esimene lõik	Artikkel 91
Artikli 58 teine lõik	—
Artikli 59 lõike 1 esimene lõik	Artikli 100 lõige 1
Artikli 59 lõike 1 teine lõik	Artikli 99 punkt b
Artikli 59 lõige 2	Artikli 92 lõige 2
Artikkel 60	Artikkel 93
Artikkel 61	Artikkel 94
Artikli 62 lõiked 1 ja 2	Artikli 95 lõiked 1 ja 2
Artikli 62 lõige 3	Artikkel 22, artikli 24 punktid a–g, artikli 25 punktid a ja b ja artikli 99 punkt c
Artikli 63 lõiked 1 ja 2	—
Artikli 63 lõike 3 punkt a	—
Artikli 63 lõike 3 punkt b	Artikli 96 lõike 1 punkt a, artikli 96 lõige 2, artikli 100 lõike 1 punkt c ja artikli 100 lõige 2
Artikli 63 lõike 3 punkt c	Artikli 96 lõike 1 punkt b, artikli 96 lõige 2, artikli 100 lõike 1 punkt c ja artikli 100 lõige 2
Artikkel 64	Artikkel 97
Artikli 65 lõiked 1 ja 2	Artikkel 98
Artikli 65 lõige 3	Artikli 99 punkt d ja artikli 100 lõike 1 punkt b
Artikkel 66	Artikli 101 lõiked 1 ja 2
Artikli 67 lõike 1 esimene ja teine lõik	Artikli 102 lõige 1
Artikli 67 lõike 1 kolmas lõik	Artikkel 106
Artikli 67 lõiked 2 ja 3	Artikli 102 lõige 2 ja lõike 3 esimene lõik
Artikli 68 lõiked 1 ja 2	Artikli 103 lõiked 1 ja 2
Artikli 68 lõige 3	Artikli 103 lõike 3 punkt a
Artikli 68 lõige 4	Artikli 103 lõige 4
Artikkel 69	Artikkel 104
Artikkel 70	Artikli 105 lõiked 1–5
Artikkel 71	Artikli 105 lõige 6
Artikli 72 lõiked 1 ja 2	Artikli 108 lõiked 1 ja 2

▼B

Määrus (EÜ) nr 450/2008	Käesolev määrus
Artikli 72 lõige 3	Artikli 108 lõige 3 ja artikkel 115
Artikkel 73	Artikkel 109
Artikkel 74	Artikkel 110
Artikkel 75	Artikkel 111
Artikkel 76	—
Artikli 77 lõike 1 esimene lõik	Artikli 112 lõige 1
Artikli 77 lõike 1 teine ja kolmas lõik	Artikli 112 lõige 2
Artikli 77 lõige 2	Artikli 112 lõige 3
Artikli 77 lõige 3	Artikli 112 lõige 4
Artikli 78 lõike 1 esimene lõik	Artikkel 113
Artikli 78 lõike 1 teine lõik	Artikli 99 punkt d ja artikli 100 lõike 1 punkt b
Artikli 78 lõiked 2–4	Artikli 114 lõiked 1–3
Artikli 78 lõige 5	Artikli 114 lõige 4
Artikli 79 lõige 1	Artikli 116 lõige 1
Artikli 79 lõiked 2–5	Artikli 116 lõiked 4–7
Artikkel 80	Artikli 117 lõige 1
Artikli 81 lõiked 1 ja 2	Artikli 118 lõiked 1 ja 2
Artikli 81 lõige 3	Artikli 118 lõige 4
Artikli 82 lõige 1	Artikli 119 lõige 1
Artikli 82 lõige 2	Artikli 119 lõige 3
Artikkel 83	Artikli 120 lõige 1
Artikli 84 lõige 1	Artikli 121 lõige 1
Artikli 84 lõige 2	Artikli 121 lõige 3
Artikli 85 esimene lause	Artikli 116 lõige 2, artikli 117 lõige 2, artikli 118 lõige 3, artikli 119 lõige 2, artikli 120 lõige 2, artikli 121 lõige 2 ja artikli 123 lõige 1
Artikli 85 teine lause	Artikli 116 lõige 3, artikkel 122 ja artikli 123 lõige 2
Artikli 86 lõike 1 sissejuhatav lause	Artikli 124 lõike 1 sissejuhatav lause ja punkt a
Artikli 86 lõike 1 punktid a-c	Artikli 124 lõike 1 punktid b, c ja d
Artikli 86 lõike 1 punktid d ja e	Artikli 124 lõike 1 punkt e

▼B

Määrus (EÜ) nr 450/2008	Käesolev määrus
Artikli 86 lõike 1 punktid f–k	Artikli 124 lõike 1 punktid f–k
Artikli 86 lõiked 2 ja 3	Artikli 124 lõiked 2 ja 3
Artikli 86 lõiked 4–6	Artikli 124 lõiked 5–7
Artikli 86 lõige 7	Artikkel 126
Artikli 87 lõige 1	Artikli 127 lõige 1 ja artikli 127 lõike 2 punkt a
Artikli 87 lõike 2 esimene lõik	Artikli 127 lõike 3 esimene lõik
Artikli 87 lõike 2 teine lõik	Artikli 127 lõige 8
Artikli 87 lõike 3 esimese lõigu punkt a	Artikli 127 lõike 2 punkt b ja artikli 131 punkt a
Artikli 87 lõike 3 esimese lõigu punktid b ja c	Artikli 131 punkt b
Artikli 87 lõike 3 esimese lõigu punkt d	Artikli 127 lõige 3 ja artikli 161 punkt a
Artikli 87 lõike 3 teine lõik	—
Artikli 88 lõike 1 esimese lõigu esimene lause	Artikli 6 lõige 1
Artikli 88 lõike 1 esimese lõigu teine lause	Artikli 127 lõige 7
Artikli 88 lõike 1 teine lõik	Artikli 6 lõige 2
Artikli 88 lõige 2	Artikli 127 lõike 4 esimene lõik
Artikli 88 lõige 3	Artikli 127 lõike 4 teine lõik ja lõige 6
Artikli 88 lõike 4 esimene lõik	Artikli 133 lõike 1 esimene lõik
Artikli 88 lõike 4 teine ja kolmas lõik	Artikli 6 lõige 2 ja artikli 7 punkt a
Artikli 89 lõige 1	Artikli 129 lõige 1
Artikli 89 lõige 2	—
Artikkel 90	Artikli 130 lõige 1
Artikkel 91	Artikkel 134
Artikli 92 lõike 1 esimene lõik	Artikli 135 lõige 1
Artikli 92 lõike 1 teine lõik	Artikli 135 lõige 2
Artikli 92 lõike 1 kolmas lõik	—

▼B

Määrus (EÜ) nr 450/2008	Käesolev määrus
Artikli 92 lõiked 2–5	Artikli 135 lõiked 3–6
Artikli 93 lõige 1	Artikkel 136
Artikli 93 lõige 2	—
Artikkel 94	Artikkel 137
Artikli 95 lõige 1	Artikli 139 lõige 1
Artikli 95 lõiked 2 ja 3	Artikli 139 lõiked 3 ja 4
Artikli 95 lõige 4	Artikli 139 lõige 6
Artikli 96 lõiked 1 ja 2	Artikkel 140
Artikli 96 lõige 3	Artikli 139 lõige 7
Artikli 97 lõige 1	Artikkel 149
Artikli 97 lõige 2	Artikkel 150
Artikli 98 lõige 1	Artikkel 144
Artikli 98 lõige 2	Artikli 139 lõige 5
Artikkel 99	Artikli 141 lõige 1
Artikkel 100	Artikli 141 lõige 2
Artikli 101 lõige 1	Artikli 153 lõige 1
Artikli 101 lõike 2 punkt a	Artikli 153 lõige 2 ja artikli 156 punkt a
Artikli 101 lõike 2 punkt b	Artikli 156 punkt b ja artikkel 157
Artikli 101 lõike 2 punkt c	Artikli 153 lõige 3 ja artikli 156 punkt c
Artikkel 102	Artikkel 154
Artikkel 103	Artikli 155 lõige 2 ja artikli 156 punkt d
Artikli 104 lõige 1	Artikli 158 lõige 1
Artikli 104 lõige 2	Artikli 158 lõige 3
Artikli 105 lõige 1	Artikli 159 lõiked 1 ja 2
Artikli 105 lõike 2 punktid a ja b	Artikli 159 lõige 3 ja artikli 161 punkt a
Artikli 105 lõike 2 punkt c	Artikli 22 lõike 1 kolmas lõik, ja artikli 25 punkt c
Artikli 106 lõike 1 esimese lõigu esimene lause	Artikli 179 lõike 1 esimene lõik
Artikli 106 lõike 1 esimese lõigu teine lause	—
Artikli 106 lõige 2	Artikli 179 lõiked 3 ja 6

▼B

Määrus (EÜ) nr 450/2008	Käesolev määrus
Artikli 106 lõige 3	Artikli 179 lõige 5
Artikli 106 lõike 4 esimese lõigu punkt a	Artikkel 22, artikli 24 punktid a–g ning artikli 25 punktid a ja b
Artikli 106 lõike 4 esimese lõigu punkt b	Artikli 23 lõike 4 punkt a ja artikli 24 punkt h
Artikli 106 lõike 4 esimese lõigu punkt c	Artikli 179 lõike 1 teine lõik, artikli 179 lõige 2 ja artikkel 180
Artikli 106 lõike 4 esimese lõigu punkt d	Artikli 22 lõike 1 kolmas lõik ja artikli 24 punkt a
Artikli 106 lõike 4 esimese lõigu punkt e	Artikli 25 punkt b
Artikli 106 lõike 4 esimese lõigu punkt f	Artikli 23 lõike 4 punkt b, artikli 24 punkt h, artikkel 28, artikli 31 punkt b ja artikkel 32
Artikli 106 lõike 4 esimese lõigu punktid g ja h	Artikkel 181
Artikli 106 lõike 4 teine lõik	—
Artikli 107 lõike 1 esimene lause	Artikli 6 lõige 1
Artikli 107 lõike 1 teine lause	Artikli 182 lõige 1
Artikli 107 lõige 2	Artikli 158 lõige 2
Artikli 107 lõige 3	Artikkel 160, artikli 161 punkt b, artikli 182 lõiked 2–4, artiklid 183 ja 184
Artikli 108 lõike 1 esimese lõigu esimene lause	Artikkel 162
Artikli 108 lõike 1 esimese lõigu teine ja kolmas lause	Artikli 170 lõige 4
Artikli 108 lõike 1 teine lõik	Artikli 6 lõige 2, artikli 7 punkt a ja artikli 8 lõike 1 punkt a
Artikli 108 lõige 2	Artikli 163 lõiked 1 ja 2
Artikli 108 lõike 3 esimene lõik	Artikli 6 lõige 1
Artikli 108 lõike 3 teine lõik	—
Artikli 108 lõige 4	Artikli 163 lõige 3, artikkel 164 ja artikli 165 punkt b
Artikli 109 lõige 1	Artikli 166 lõige 1
Artikli 109 lõige 2	Artikli 166 lõige 2 ja artikli 168 punkt a

▼B

Määrus (EÜ) nr 450/2008	Käesolev määrus
Artikli 109 lõige 3	Artikli 6 lõige 2, artikli 7 punkt a, artikli 8 lõike 1 punkt a ja artikli 165 punkt a
Artikli 110 lõike 1 esimene lõik	Artikli 167 lõike 1 esimene lõik
Artikli 110 lõike 1 teine lõik	Artikli 167 lõike 1 kolmas lõik
Artikli 110 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 167 lõiked 2 ja 3 ning artikli 168 punkt d
Artikli 110 lõiked 2 ja 3	Artikli 167 lõiked 4 ja 5
Artikli 111 lõige 1	Artikli 170 lõige 1
Artikli 111 lõike 2 esimene lause	Artikli 170 lõige 2
Artikli 111 lõike 2 teine lause	Artikli 170 lõike 3 punktid a ja b
Artikli 111 lõige 3	Artikli 170 lõike 3 punkt c
Artikli 112 lõike 1 esimene lõik	Artikli 172 lõige 1
Artikli 112 lõike 1 teise lõigu esimene lause	Artikli 182 lõige 2
Artikli 112 lõike 1 teise lõigu teine lause	Artikli 182 lõige 3
Artikli 112 lõige 2	—
Artikli 112 lõige 3	Artikli 172 lõige 2
Artikli 112 lõige 4	Artikli 176 punkt b
Artikli 113 lõiked 1 ja 2	Artikli 173 lõiked 1 ja 2
Artikli 113 lõige 3	Artikli 173 lõige 3 ja artikli 176 punkt c
Artikli 114 lõige 1	Artikli 174 lõige 1
Artikli 114 lõike 2 esimene lõik	Artikli 174 lõige 2
Artikli 114 lõike 2 teine lõik	Artikkel 175
Artikli 115 esimene lõik	Artikli 177 lõige 1
Artikkel 115 teine lõik	Artikli 177 lõige 2 ja artikkel 178
Artikli 116 lõige 1	Artikli 185 lõige 1
Artikli 116 lõike 2 esimese lõigu punkt a	Artikkel 22, artikli 24 punktid a–g ning artikli 25 punktid a ja b

▼B

Määrus (EÜ) nr 450/2008	Käesolev määrus
Artikli 116 lõike 2 esimese lõigu punkt b	Artikli 23 lõike 4 punkt a, artikli 23 lõige 5, artikli 24 punkt h ja artikli 25 punkt c
Artikli 116 lõike 2 esimese lõigu punktid c ja d	Artikli 185 lõige 2 ja artikli 186 punkt a
Artikli 116 lõike 2 esimese lõigu punkt e	Artikli 22 lõike 1 kolmas lõik ja artikli 24 punkt a
Artikli 116 lõike 2 esimese lõigu punkt f	Artikli 25 punkt b
Artikli 116 lõike 2 esimese lõigu punkt g	Artikli 23 lõike 4 punkt b, artikli 24 punkt h, artikkel 28, artikli 31 punkt b ja artikkel 32
Artikli 116 lõike 2 esimese lõigu punktid h ja i	Artikli 186 punkt b ja artikkel 187
Artikli 116 lõike 2 teine lõik	—
Artikkel 117	Artikkel 188
Artikkel 118	Artikkel 189
Artikli 119 lõiked 1 ja 2	Artikkel 190
Artikli 119 lõige 3	Artikkel 193
Artikkel 120	Artikkel 191
Artikkel 121	Artikkel 192
Artikkel 122	Artikkel 193
Artikli 123 lõiked 1 ja 2	Artikkel 194
Artikli 123 lõige 3	Artikli 179 lõige 4
Artikli 124 lõige 1	Artikli 195 lõige 1
Artikli 124 lõige 2	Artikli 195 lõiked 2 ja 3 ning artikkel 196
Artikkel 125	Artikkel 197
Artikli 126 lõige 1	Artikli 198 lõige 1
Artikli 126 lõige 2	Artikli 198 lõike 2 esimese lõigu esimene lause
Artikli 127 lõige 1	Artikkel 199
Artikli 127 lõige 2	Artikli 198 lõike 3 punkt d
Artikkel 128	Artikli 198 lõike 2 esimese lõigu teine lause ja teine lõik, artikli 198 lõike 3 punktid a–c ning artikkel 200
Artikkel 129	Artikkel 201
Artikli 130 lõige 1	Artikli 203 lõike 1 esimene lõik

▼B

Määrus (EÜ) nr 450/2008	Käesolev määrus
Artikkel 130, lõiked 2–5	Artikli 203 lõiked 2–5
Artikli 131 punkt a	—
Artikli 131 punkt b	Artikkel 204
Artikkel 132	Artikkel 205
Artikkel 133	Artikli 208 lõige 1
Artikkel 134	Artikkel 202, artikli 203 lõike 1 teine lõik ja artikli 203 lõige 6, artiklid 206, 207 ja 209
Artikkel 135	Artikkel 210
Artikli 136 lõige 1	Artikli 211 lõige 1
Artikli 136 lõike 2 esimese lõigu punkt a	Artikkel 22, artikli 24 punktid a–g ning artikli 25 punktid a ja b
Artikli 136 lõike 2 esimese lõigu punkt b	Artikli 23 lõike 4 punkt a ja artikli 24 punkt h
Artikli 136 lõike 2 esimese lõigu punkt c	Artikli 212 punkt a
Artikli 136 lõike 2 esimese lõigu punkt d	Artikli 22 lõike 1 kolmas lõik ja artikli 24 punkt a
Artikli 136 lõike 2 esimese lõigu punkt e	Artikli 25 punkt b
Artikli 136 lõike 2 esimese lõigu punkt f	Artikli 23 lõike 4 punkt b, artikli 24 punkt h, artikkel 28, artikli 31 punkt b ja artikkel 32
Artikli 136 lõike 2 esimese lõigu punkt g	—
Artikli 136 lõike 2 esimese lõigu punkt h	—
Artikli 136 lõike 2 teine lõik	—
Artikli 136 lõike 3 esimese lõigu punkt a	Artikli 211 lõike 3 esimese lõigu punkt a
Artikli 136 lõike 3 esimese lõigu punkt b	Artikli 211 lõike 3 esimese lõigu punktid b ja c
Artikli 136 lõike 3 esimese lõigu punkt c	Artikli 211 lõike 3 esimese lõigu punkt d
Artikli 136 lõike 3 teine lõik	Artikli 212 punkt b
Artikli 136 lõike 4 esimene lõik	Artikli 211 lõige 4
Artikli 136 lõike 4 teine lõik	Artikli 211 lõige 5

▼B

Määrus (EÜ) nr 450/2008	Käesolev määrus
Artikli 136 lõike 4 kolmas lõik	Artikli 211 lõige 6
Artikli 136 lõike 4 neljanda lõigu punktid a ja b	Artikkel 213
Artikli 136 lõike 4 neljanda lõigu punkt c	Artikli 212 punkt c
Artikli 136 lõige 5	Artikli 23 lõige 2
Artikli 137 lõige 1	Artikli 214 lõige 1
Artikli 137 lõige 2	Artikli 214 lõige 2 ja artikli 7 punkt c
Artikkel 138	Artikli 215 lõiked 1–3
Artikkel 139	Artikkel 218
Artikli 140 lõige 1	Artikkel 219
Artikli 140 lõige 2	Artikli 221 punkt a ja artikli 222 punkt b
Artikkel 141	Artikkel 220
Artikli 142 lõike 1 esimene, teine ja kolmas lõik	Artikli 223 lõige 1
Artikli 142 lõike 1 neljas lõik	Artikli 224 punkt a
Artikli 142 lõike 2 esimese lõigu punkt a	Artikli 223 lõike 2 esimese lõigu punkt a
Artikli 142 lõike 2 esimese lõigu punktid b ja c	Artikli 223 lõike 2 esimese lõigu punktid c ja d
Artikli 142 lõike 2 teine lõik	Artikli 223 lõike 2 esimese lõigu punkt b ja artikli 224 punkt c
Artikli 142 lõike 3 esimene lõik	Artikli 223 lõige 3
Artikli 142 lõike 3 teine lõik	Artikli 224 punkt d
Artikli 142 lõige 4	Artikli 223 lõige 4
Artikkel 143	Artikli 211 lõige 2, artiklid 216 ja 217, artikli 221 punkt b, artikli 222 punkt b, artikli 224 punkt b, artiklid 225, 228, 229 ja 230, artikli 231 punkt b, artikkel 232, artikli 233 lõige 4, artiklid 235 ja 236, artikli 243 lõige 2, artikli 251 lõige 4, artikli 254 lõiked 2, 3, 6 ja 7 ning artikli 257 lõige 4
Artikli 144 lõige 1	Artikli 226 lõige 1
Artikli 144 lõige 2	Artikli 226 lõige 2 ja artikli 231 punkt a
Artikli 144 lõige 3	Artikli 226 lõige 3

▼B

Määrus (EÜ) nr 450/2008	Käesolev määrus
Artikli 144 lõige 4	—
Artikli 145 lõiked 1 ja 2	Artikli 227 lõiked 1 ja 2
Artikli 145 lõike 3 esimene lõik	Artikli 155 lõige 1
Artikli 145 lõike 3 teine lõik	Artikkel 157
Artikkel 146	Artikli 233, lõiked 1–3
Artikkel 147	Artikkel 234
Artikli 148 lõige 1	Artikli 237 lõige 1
Artikli 148 lõike 2 esimene lõik	Artikli 237 lõige 2
Artikli 148 lõike 2 teine lõik	Artikli 237 lõige 3 ja artikkel 239
Artikkel 149	Artikkel 242
Artikli 150 lõige 1	Artikli 238 lõige 1
Artikli 150 lõike 2 punkt a	—
Artikli 150 lõike 2 punkt b	Artikli 238 lõige 2
Artikli 150 lõige 3	—
Artikli 151 lõike 1 esimene lõik	Artikkel 144
Artikli 151 lõike 1 teine lõik	Artikli 145 lõige 3
Artikli 151 lõige 2	Artikli 145 lõiked 5 ja 11
Artikli 151 lõige 3	—
Artikli 151 lõige 4	Artikli 147 lõige 4
Artikli 151 lõige 5	Artikli 145 lõiked 1, 2, 4 ja 6–10, artikkel 146, artikli 147 lõiked 3 ja 4 ning artiklid 148 ja 151
Artikkel 152	Artikli 147 lõiked 1 ja 2
Artikkel 153	Artikkel 240
Artikli 154 lõike 1 punkt a	Artikli 237 lõike 3 esimene lause
Artikli 154 lõike 1 punkt b	Artikli 241 lõige 1
Artikli 154 lõige 2	Artikli 237 lõike 3 teine lause ja artikli 241 lõige 2
Artikli 155 lõige 1	Artikli 243 lõige 1
Artikli 155 lõiked 2 ja 3	Artikli 243 lõiked 3 ja 4
Artikkel 156	Artikkel 244

▼B

Määrus (EÜ) nr 450/2008	Käesolev määrus
Artikkel 157	Artikkel 245
Artikkel 158	Artikkel 246
Artikkel 159	Artikkel 247
Artikkel 160	Artikkel 248
Artikkel 161	Artikkel 249
Artikkel 162	Artikkel 250
Artikkel 163	Artikli 251 lõiked 1–3
Artikli 164 esimene lõik	Artikkel 253
Artikkel 164 teine lõik	—
Artikkel 165	Artikkel 252
Artikli 166 lõige 1	Artikli 254 lõige 1
Artikli 166 lõiked 2 ja 3	Artikli 254 lõiked 4 ja 5
Artikkel 167	Artikkel 255
Artikkel 168	Artikkel 256
Artikkel 169	Artikli 257 lõiked 1–3
Artikkel 170	Artikkel 258
Artikli 171 lõiked 1 ja 2	Artikli 259 lõiked 1 ja 2
Artikli 171 lõige 3	Artikli 86 lõige 5
Artikli 171 lõige 4	Artikli 259 lõige 3
Artikkel 172	Artikkel 260
Artikkel 173	Artikkel 261
Artikkel 174	Artikkel 262
Artikli 175 lõike 1 esimene lõik	Artikli 263 lõige 1
Artikli 175 lõike 1 teine lõik	Artikli 263 lõike 2 punkt a
Artikli 175 lõiked 2 ja 3	Artikli 263 lõiked 3 ja 4
Artikli 176 lõike 1 punktid a ja b	Artikli 263 lõike 2 punkt b ning artikli 265 punkt b
Artikli 176 lõike 1 punktid c ja d	Artikli 265 punkt b
Artikli 176 lõike 1 punkt e	Artikli 161 punkt a
Artikli 176 lõige 2	—
Artikli 177 lõiked 1 ja 2	Artikli 267 lõiked 1 ja 3
Artikli 177 lõige 3	Artikli 267 lõige 2

▼B

Määrus (EÜ) nr 450/2008	Käesolev määrus
Artikli 177 lõige 4	Artikli 267 lõige 4
Artikli 177 lõige 5	Artikkel 268
Artikli 178 lõige 1	Artikli 269 lõige 1
Artikli 178 lõike 2 punkt a	Artikli 269 lõike 2 punktid a ja b
Artikli 178 lõike 2 punkt b	Artikli 269 lõike 2 punktid ja e
Artikli 178 lõige 3	Artikli 269 lõige 3
Artikkel 179	Artikkel 270
Artikli 180 lõige 1	Artikli 271 lõike 1 esimene lõik
Artikli 180 lõike 2 esimene lause	Artikli 6 lõige 1
Artikli 180 lõike 2 teine lause	Artikli 271 lõige 3
Artikli 180 lõike 3 esimene lõik	Artikli 6 lõige 2
Artikli 180 lõike 3 teine lõik	Artikli 271 lõige 4
Artikli 180 lõige 4	Artikli 271 lõige 2
Artikli 181 esimene ja teine lõik	Artikli 272 lõige 1
Artikli 181 teine ja kolmas lõik	—
Artikli 182 lõige 1	Artikkel 277
Artikli 182 lõige 2	—
Artikli 183 lõige 1	Artikli 16 lõige 1 ja artikkel 17
Artikli 183 lõike 2 punktid a ja b	—
Artikli 183 lõike 2 punkt c	Artiklid 280 ja 283
Artikkel 184	Artikkel 285
Artikkel 185	—
Artikkel 186	Artikli 286 lõiked 2 ja 3
Artikkel 187	Artikkel 287
Artikli 188 lõige 1	Artikli 288 lõige 1
Artikli 188 lõige 2	Artikli 288 lõige 2
Artikli 188 lõige 3	Artikli 288 lõige 1